

8. DÖRTDİVAN KÖROĞLU FESTİVALİ 8.VE EMTİA PANAYIRI

**Zannetme ağlayan gülmez,
Köroğlu bir daha gelmez,
Arslan yatağı boş kalmaz,
Gökte Kırat kışnedikçe.**

DİVANKAV

**DÖRTDİVAN KÖROĞLU
KALKINMA VE DAYANIŞMA
VAKFI BÜLTENİ**

SAYI: 7 EYLÜL 2004

SAHİBİ:

**Dörtdivan Köröglü Kalkınma
ve Dayanışma Vakfı Adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Ethem ERTUĞ**

YAYIN KURULU

Ethem ERTUĞ

Ahmet ERSOY

Recep ŞENGÜN

Mehmet YILDIRIM

Ahmet KOÇAK

Fotoğraflar : Mehmet YILDIRIM

Kapak : Süleyman YÜCEL

YÖNETİM YERİ

**Dörtdivan Köröglü Kalkınma
ve Dayanışma Vakfı
İlkiz Sok. 16/3**

**06430 Sıhhiye/ANKARA
Tel&Fax: (0.312) 230 49 59**

Web Sitesi:

www.dortdivankoroglu.org

**• Kaynak gösterilerek
Dergimizden alıntı yapılabilir.**

- ★ Para ile satılmaz.
- ★ Bütünde yer alan yazılardaki fikir ve görüşler yazarlarına aittir.
- ★ Bültenimiz Basın Ahlak Yasası'na uymayı taahhüt eder.

Tasarım & Baskı:

Yücel Ofset Tesisleri

**Kazım Karabekir Cad. Kültür Çarşısı
7/12 - 2 06060 İskitler / ANKARA
Tel: (0.312) 342 31 11 - 12 - 341 95 96
E-posta: yucelofsetank@com.tr
www.yucelofset.com.tr**

Başyazı	2
• Ethem ERTUĞ	
"Birliklilik" Kültüründen Ayrılmayalım	3
• Mehmet Ali TÜRKER	
Dörtdivan'ın Geleceği	4
• Selda ÇEKİN	
Turizm ve Hayvancılık	5
• Mehmet AYNAGÖZ	
Dörtdivan'ın Tarihteki Önemi ve Kalkınmasındaki Öncelikler	8
• İsmail ŞAHİN	
Otuz Binden Dokuz Bine Düşüşün Öyküsü	9
• Ahmet KOÇAK	
Dörtdivan'da Eğitim - Öğretim	10
• Mustafa ÖZTÜRK	
Eski Bir Fotoğrafın Hatırlattıkları	11
• Adnan ACAR	
Toplumsal Mutlu Olabilmesinin Şartları	14
• Asım CEYLAN	
Dörtdivan'ın Yaşayan Şairlerinden Biri: Mehmet Yalçın	15
• Mehmet YALÇIN	
Şair Hilmi ve Nesebi	20
• Hayrettin İVGİN	
Dörtdivan'da Yayla Turizmi	24
• Recep DALKIRAN	
Dörtdivan'da Yayıncılık	25
Okul Öncesi Eğitimi'nin Önemi	26
• Jale DOĞANAY	
Dörtdivan'da "Safari'nin Tadı Başka	28
DİVANDER KURUCULAR KURULU ve DİVANKAV YÖNETİM KURULU	29
• Nilay ÇINAR - Cenk ERTEKİN	
Gerede Eski Müftüsü Ali Rıza Ünlü'nün "Gerede Tarihi" Eserinde Dörtdivan ve Dörtdivanlılar	32
• Abdullah DEMİRCİ	
Şifalı Bitkiler	35
• Abdurrahman ÜNAL	
Destan ve Hikâye Kahramanı : Köröglü	36
• Hamdi BİRGÖREN	
Köröglü'na Mektup	37
• Hayati YAVUZER	
Ankara'nın İçmesuyu - Sulu Tarım -Kayak Turizmi ve Sanayileşme Açmazında Dörtdivan Ekonomisi	38
• Ekrem CANALP	
İlçemin Bugünü ve Yarınına Dair	40
• Emine ÇELİKSOY	
Depremler ve Yapı Denetiminin Önemi	42
• Nazmi ŞAHİN	
Şehitlerimize Vefa Borcudur	52
• Ayhan YILDIRIM	
Köylerimiz : ORTAKÖY	54
• Mevlüt ÇİMEN	
İlçe Merkez ve Köy Muhtarlarının Telefon Listesi	55
Vakıf Heyetimiz Seçim Sonrası Bolu ve İlçe Belediye Başkanlarını Ziyaret Etti	64
DİVANKAV'DAN HABERLER	65
Altındağ Belediye Başkanı Veynel Tiryaki Dörtdivan'da Hemşehrileriyle Bir Araya Geldi	72
Başarılı Gençlerimiz	74

Sevgili Hemşehrilerim!

Bu sene de bültenimizin 7. sayısını çıkarmanın ve sizlerin emrine sunmanın mutluluğu içerisindeyiz. Bültenimizi tamamen amatör bir şekilde çıkarmaya çalışıyoruz. Bu nedenle daha güzel, daha kültürel ve sosyal içerikli olmasını çok istenemize rağmen ekteki mevcut imkanlarla bu kadarını yapabildik. İnşallah ileriki yıllarda Köroğlu'na ve ilçemize daha layık, daha zengin içerikli sayılar yayınlama imkanı buluruz.

Sevgili hemşehrilerim!

Hepinizin malumu üzere her yıl Köroğlu Yayla Şenliklerini düzenliyor ve siz hemşehrilerimizi yılda bir gün de olsa yaylalarımızda buluşturuyorduk. Bugüne kadar bu programı 7 defa gerçekleştirdik. Ancak son senelerde ekonomik nedenlerle, daha uzakta bulunan, ama tabiat güzelliği bakımından harikulade olan yaylalarımızda yapamadık ve daha yakın yerlerde şenlik yapmayı tercih ettik. Çünkü yolların bakımını yaptırılmıyorduk. Bir de siz hemşehrilerimizden sık sık şu istekler geliyordu. Yapılan etkinliklerin yöremize hem kültürel hem sosyal ve hem de ekonomik yönden daha fazla katkısı olsun. İşte bu nedenledir ki yapacağımız etkinliklerin ilçemize daha fazla ekonomik olarak katkısı ne olur diye düşündük. Sayın Be-

lediye Başkanımızla, siyasillerimizle, İl Genel Meclisi üyelerimizle, esnaflarımızla ve muhtarlarımızla müştereken Dörtdivan'da toplantılar düzenledik. Bu toplantılarda ittifakla alınan kararla; bu yıl 8.sini düzenleyeceğimiz şenliğimizi ilk Dörtdivan Mayhası ile beraber 10 Eylül 2004 günü başlatıp. Cuma ve Cumartesi ilçe merkezinde. Pazar günü ise Köroğlu'nun kendi yaylasına dağ yürüyüşü yapmak üzere 3 günde gerçekleştirilmesini planladık. Cuma günü, Köroğlu'nun tanıtımını ile ilgili kültürel ağırlıklı, Cumartesi günü ise sanatsal ağırlıklı olmak üzere ve her iki günde de hemşehrilerimize ekonomik yönden katkı sağlayacak bir katılım olacağını düşündük, inşallah başarılı olacağız ve bundan sonra da bu şekilde devam edilmesini teminini ediyoruz.

Değerli hemşehrilerim!

Bunun yanı sıra Vakıf olarak diğer etkinliklerimize de devam ediyoruz. Bu yıl da Dörtdivanlı, yüksek öğrenim gören 37 öğrencimize burs verdik. Yine her yıl düzenlediğimiz geleneksel iftar yemeğimizi de çok büyük bir katılımı gerçekleştirdik. İlçemizden değişik fotoğrafların yer aldığı Dörtdivan haritasını bastırarak hemşehrilerimizin hizmetine sunduk, ilçemize otoyoldan bir çıkış kazandırıl-

ETHEM ERTUĞ
DİVANKAY BAŞKANI

ması ve yöremize ait diğer sorunların çözümü amacıyla ilçemizin yerel yöneticileriyle beraber ortak çalışmalar yaparak çeşitli idari ve siyasi mercilere başvurularda bulunduk ve bunların Ankara'da takibi konusunda elimizden gelen gayreti sarfetmeye devam ediyoruz.

Değerli hemşehrilerim!

Sizlerden aldığımız maddi ve manevi destekle yöremize ve yöremiz insanına hizmet etmeye devam edeceğiz. Vakıf olarak kapımız her zaman tüm hemşehrilerimize açıktır. Sizlerin her türlü görüş ve önerilerinizi bekliyoruz. Bu arada son yerel seçimlerde Altındağ Belediye Başkanlığına seçilen ve Vakfımıza her türlü maddi ve manevi desteğini esirgemeyen değerli hemşehrilerimiz **Veysel TIRYAKI**'yi de bu vesile ile tebrik ediyor, çalışmalarında başarılar diliyorum. Sizlere de tüm sevenlerinizle birlikte sağlıklı ve huzurlu günler geçirmeniz temennisiyle saygılar sunarım.

DÖRTDİVAN KÖROĞLU 6. YAYLA ŞENLİĞİ
20 Eylül 2004
Cumartesi Akşamı

DÖRTDİVAN KASABASININ SOSYAL VE KÜLTÜREL ARAŞTIRMASI
Doç. Dr. Tahir LİSİMAN

DİVANKAY'DAN DUYURU
GÖZÜKÜ HEMŞEHRİLERİMİZ!
BİŞVİZİ NERİNDEN GÖZÜKÜ HEMŞEHRİLERİMİZ!
DÖRTDİVAN KASABASININ SOSYAL VE KÜLTÜREL ARAŞTIRMASI
DÖRTDİVAN KASABASININ SOSYAL VE KÜLTÜREL ARAŞTIRMASI
DÖRTDİVAN KASABASININ SOSYAL VE KÜLTÜREL ARAŞTIRMASI

DİVANKAY
2 - DİVANKAY

DÖRTDİVAN KÖROĞLU KALKINMA VE DAYANIŞMA VAKFI • SAYI 7 / EYLÜL 2004

“Birliktelik” Kültüründen Ayrılmayalım

Batılı bir düşünür “Yapabilirler, çünkü yapabileceklerini düşünüyorlar” sözü ile başarabileceklerini düşünen insanların başarıya doğru en önemli adımı atmış olduklarını ifade etmektedir.

Günümüzde kısaca “pozitif enerji” olarak tanımlanan kavramın fert fert bütün yüreklerde sürekli ikamet etmesi, ferdi ve toplumsal başarıların gerçekleşmesinde büyük önem arz etmektedir.

Bolu, sahip olduğu doğal, kültürel, tarihi ve turistik değerleri ile uluslararası potansiyeli çok yüksek bir ilimizdir.

Ancak mevcut konumu ile potansiyeli arasında büyük bir açık bulunan ilimizde, söz konusu açığın kapatılması yönünden büyük gayret ve çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu doğrultuda amacımıza ulaşabilmemiz için bahsetmiş olduğum **“pozitif enerji”** ilimizde harekete geçirilmesi gereken önemli unsurlardan biridir.

İlimizin gerek ulusal, gerekse uluslararası ölçekte yüksek potansiyeline tüm kalbimizle inanıyoruz.

Bu potansiyele ulaşabilmek amacıyla kamu ve özel sektör kuruluşları, sivil toplum örgütleri ile işbirliği halinde maddi ve manevi tüm imkanlarımızı seferber ederek önemli çalışmalar sürdürüyoruz.

Bolu İl Gelişme Planı’nı tamamlayarak basımını gerçekleştirdik,

Çevre Düzeni Planı tamamlanma aşamasına geldi. Turizm sektöründe de öncelikli bir il konumuna taşıyabilmek amacıyla tanıtıma büyük önem verdik. 2002 ve 2003 yıllarında ulusal basına yönelik foto safari turları gerçekleştirildi. 2004 yılında da yeni tanıtım amaçlı **“Ünlü Mutfak Şefleri ve Gurmelerle Bolu Mutfak Tanıtım Projesi”**ni uygulamaya koyduk. Bütün bu çalışmaların ulusal bazda çok önemli boyutlarda olumlu yankıları oldu.

Kamusal alt yapı çalışmalarımız, merkezi Hükümet ve yerel bütçe imkanlarıyla devam etmektedir.

Türkiye’nin İsviçre’si olarak tanımladığımız, güzel Bolumuzun ülkemizde ve dünyada çok iyi bilinen bir il konumuna geleceğine tüm kalbimizle inanıyoruz.

Amaçladığımız konuma taşıyabildiğimiz takdirde, gelir düzeyi yüksek, gelir dağılımı dengeli, sağlıklı, eğitilmiş insanlarıyla, işsizliğin minimum düzeyde olduğu, düzenli kentsel yapısı, korunmuş çevresiyle, Bolu, medeni standartları yakalamış, mutlu bir toplumsal konuma gelmiş olacaktır.

Söz konusu hedefe ulaşmak kolay olmayabilir, ancak imkansız da değildir. İçimizdeki **“pozitif enerjileri”** harekete geçirelim, başaracağımıza inanalım ve **“birliktelik”** kültüründen ayrılmayalım.

DİVANKAV tarafından yapılan çalışmaların bu doğrultuda önemli katkılar sağlayacağı inancı ile, emeği geçen herkese teşekkür ediyor başarılar diliyorum.

MEHMET ALİ TÜRKER
BOLU VALİSİ

Dörtdivan'ın Geleceği

Ülkemizin en ünlü halk kahramanlarından birisi olan Köroğlu'nun yurdu Dörtdivan, eşsiz tabiat güzellikleri, zengin halk kültürü ve sahip olduğu ulaşım avantajlarıyla bölgenin en eski ve önemli yerleşim merkezlerinden birisidir.

Geçmişte önemli ve canlı bir ticaret merkezi olan ilçemiz, bugün gelinen noktada önemli oranda göç vermiş, ekonomik ve sosyal canlılığını yitirmiş durumdadır. Ancak mevcut durum Dörtdivan'la ilgili olarak umut ve beklentilerimizin yüksek düzeyde olmasını engellemektedir.

Dünyada ve ülkemizde son yıllarda yükselen değer olarak yayla ve doğa turizmine yönelik olarak ilçemiz önemli bir potansiyele sahiptir. Dörtdivan'ın eşsiz güzellikteki el değnemiş yaylaları, ilçemizin Ankara ve İstanbul'a olan yakınlığı ve otol yol avantajı bu beklenti ve umutlarımızın en önemli dayanaklarıdır. Ancak bu konuda en önemli eksikliğimiz turizm alanındaki potansiyelimizi harekete geçirerek girişimcilere sahip olmamamızdır.

İlçemiz insanı ekonomik ve sosyal sebeplerle yurt sathına dağılmış olsa da Dörtdivan'dan hiç kopmamış, gelenek, görenek ve hemşehrilik bağlarını her koşulda canlı tutma çabası ve gayreti içinde olmuştur. Zaten DİVANKAV gibi, çalışmalarını takdire şayan bir oluşumun varlığı da hemşehrilerimizin bu çaba ve gayretinin bir sonucudur. Ancak, hızla göç veren, ekonomik ve sosyal canlılığını yitiren ilçemizde bu gidişi durdurmak, hatta tersine çevirmek için turizmin önemli bir çıkış noktası olacağı şüphesizdir. İlçemizin orta ve uzun vade de ülke turizminde hakettiği yeri alması için ihtiyaç duyulan tesisi ve altyapıyı sağlayacak girişimcileri yaratma konusunda Dörtdivan'lı hemşehrilerimize, özellikle de DİVANKAV'a çok önemli görevler düşmektedir.

Dörtdivan'ın geleceğine açılacak kapının anahtarının yayla ve doğa turizmi olduğu konusundaki inancımızla, sevgili hemşehrilerimizi, sahip oldukları girişimci ruhuyla birlikte yatırım ve işbirliğine çağırırken, Dörtdivan'da hizmet eden tüm kişi ve kurumların, her türlü yatırım ve faaliyetlerinde hemşehrilerimizin yanunda olduğunu hatırlatmak isterim.

Sıladan gurbetteki tüm hemşehrilerimize kucak dolusu selamlarla.

SELMA ÇEKİN
Dörtdivan Kaymakamı V.

Dörtdivan'ımızda Kalkınmayı Sağlayacak Tek Unsur:

Turizm ve Hayvancılık

Değerli Hemşerilerim;

28 Mart 2004 seçimleriyle 5 yıl aradan sonra tekrar bu göreve seçilmiş bulunmaktayım.

Öncelikle tüm hemşerilerime bu kutsal görevi, bana tekrar layık gördükleri için teşekkür eder, memleketimize hayırlı olmasını dilerim.

İlçemizin sorunları çok. Bizler Dörtdivan'da Ankara ve İstanbul'daki birlik beraberlik içerisinde dayanışmayla halledemeyeceğimiz hiçbir problem olmayacaktır.

Malumunuz Bolu ilimiz teşvik yasasından yararlanamadığı için yatırımcı gelmemektedir. Bolu ve ilçemizin turizm bölgesi ilan edilmesine rağmen turizmle ilgili alt yapısı bulunmamaktadır. Buna rağmen Dörtdivan'ımızda kalkınmayı sağlayacak tek unsur turizm ve hayvancılık üzerine proje üretip uygulamaya koymaktır. Bu yönde çalışmalarımız bulun-

maktadır. Ayrıca bir başka projemizde yeni belediye yasasının çıkmasıyla beraber dışarıdaki hemşerilerimize ve dostlarımıza arsa üreterek, alt yapısını yapıp yerleşim ve yatırım alanları açmak olacaktır.

Bunun dışında belediye sınırlarımıza sınır teşkil eden 10 köyümüzü belediye sınırları içersine alarak, hedefimiz merkez nüfusümüzü çoğaltmak olacaktır. Çalışmalarımız devam etmektedir.

Ben inanıyorum ki; Belediye-miz, siyasi parti temsilcilerimiz, vakfımız ve köy muhtarlarımız bir bütün olduğunda başaramayacağımız hiçbir iş, çözemeyeceğimiz hiçbir problem kalmayacaktır.

Artık İstanbul ve Ankara'da yaşayan hemşerilerimizin genç kesiminin büyük bir çoğunluğu üniversite bitirmeleri ve önemli mevkilere gelmeleri bizleri mutlu etmektedir.

Bunun en

MEHMET AYNAGÖZ
Dörtdivan Belediye Başkanı

güzel örneği bağrımızdan çıkan, bugün belediye başkanlarının en genci olan Sayın **Veysel TIRYAKI**'nin Ankara Altındağ İlçesi Belediye Başkanı olmasıdır. Bu ve bunun gibi genç dinamik hemşerilerimizle birlik beraberlik içerisinde projeler üretirsek, bu projelerin gerçekleşmesinin daha erken ve daha gerçekçi olacağına inancım tamdır.

Değerli hemşerilerim netice itibariyle şahsım olarak buna inancım tamdır ki; Dörtdivan'ımızın geleceği parlak ve önü açıktır.

Bu duygu ve düşüncelerle tüm hemşerilerime sevgi ve saygılar sunuyorum.

Dörtdivan'ın Tarihteki Önemi ve Kalkınmasındaki Öncelikler

Dörtdivan, Anadolu'yu fethetilen Alperenlerin Bizans'a karşı ulaştıkları uç noktalardan biridir. 1071 Malazgirt Savaşı'ndan sonra Bizans'a karşı hızla ilerleyen Türkler kısa sürede Dörtdivan bölgesi ile tanıştılar. Dörtdivan bölgesine ilk yerleşenlerin Oğuz Türklerinin Kayı boyundan oldukları görülmektedir. Bu tarihten itibaren Selçuklu Türkleri ile Bizans arasındaki mücadelede sınır boyları bu bölge olmuştur.

Selçukluları Hükümdarı II. Kılıç Arslan (1155-1192) Dörtdivan bölgesini, eski Türk hakimiyet telâkisine göre 1188'de yaptığı on bir oğlu arasındaki memleket taksiminde oğlu Muhyiddin Mesud'a vermiştir. I. Alaaddin Keykubat döneminde ise Türkiye Selçukluları Devleti'ni oluşturan yirmi bir eyaletten birinin içinde yer almıştır. Bu bölgenin Osmanlıların eline geçmesi ise 1354'te Orhan Gazi'nin oğlu Süleyman Paşa ve onun komutanlarından Konur Alp tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu dönem Anadolu'da ortaya çıkmış olan pek çok beyliğin birbirlerine karşı üstünlük mücadelesi verdikleri bir dönemdir. Dörtdivan bölgesi, Osmanlılarla Candaroğulları arasındaki nüfuz mücadelesinin yapıldığı yerlerden olmuştur. Osmanlı Devleti'nin I. Murat ve Yıldırım Bayezit zamanında Candaroğulları Beyliğine son vermesi ile bölge tamamen Osmanlıların hakimiyetine girmiştir. Ancak Yıldırım Bayezit'tan sonraki fetret dönemiyle birlikte Candaroğulları'nın Bolu ve civarını kendi yönetimlerine katmak istemeleri tekrar Osmanlılarla Candaroğulları arasındaki mücadeleyi başlatmış ve nihayet 1461 yılında Fatih Sultan Mehmet'in Candaroğulları Beyliği'ni ortadan kaldırmasıyla son bulmuştur. Osmanlı döneminde 1692 yılına kadar Bolu Sancakbeyliği'ne bağlı bir kasaba olan Dörtdivan, 1692 tarihinden 1812 tarihine kadar Bolu Sancağı'na bağlı Subaşılık olmuştur. 1812'den sonra ise 1864'e kadar ise Bolu-Safranbolu Mutasarrıflığı'na bağlı kasabalardan biri olmuştur. 1864'den sonra Bolu Sancağı'nın

Kastamonu Vilâyeti'ne bağlanmasıyla Gerede Mutasarrıflığı'nın bir kazası, Dörtdivan da nahiyesi olmuştur. Dörtdivan'ın nahiyeliği 1990 yılına kadar devam etmiş ve bu tarihte ilçe olmuş ve halen devam etmektedir.

Dörtdivan adının Türkiye Selçukluları döneminde Sultan I. Alaaddin Keykubat zamanında ortaya çıktığı görülmektedir. Çünkü Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi'nde I. Alaaddin Keykubat'ın bu bölgede divan kösü çaldığı belirtilmektedir. Divan adı alan bu bölge önceleri yedi divandan oluşurken zamanla dörde inerek Dörtdivan adını almıştır. Divan'ın Türkler'de küçük yerleşim bölgeleri ismi olarak da kullanıldığı bilinmektedir.

Bu bilgilerden anlaşılacağı gibi köklü bir tarihe sahip olan Dörtdivan, Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslâmlaşması sıralarında bu bölgeye gelen bir çok Alperen'e ev sahipliği yapmıştır. Bu gün ilçenin değişik yerlerinde bu Alperenlere ait mezarlar mevcuttur. Sınır bölgelerine yerleştirilen bu Türkmenlerin hem devlete güvence sağlamışlar hem de Bizans'a karşı düzenledikleri sürekli akınlarla buraların fethini tamamlamışlardır. Orta Asya'dan taşıdıkları kültürle bu toprakları kendilerine vatan edinmişlerdir. XVI. yüzyılda yaşamış bir kahraman ve halk şairi olan Köroğlu'nun Dörtdivan bölgesinden olduğu bilinmektedir.

Dörtdivan son döneme kadar eğitim öğretiminde de merkez konumunda olmuştur. Örneğin Kastamonu Salnamesi'nde belirtildiği üzere 1700 yılında yapıp I. Dünya Savaşı'na kadar eğitim veren Dörtdivan medresesinin var olduğu bildirilmektedir. Bu medresede zamanın büyük âlimleri yetişmiştir. İlçemizde ilköğretim okulları 1909 yılında ilçe merkezinde ve Doğançılar Köyü'nde açılmıştır. Cumhuriyetle birlikte okulların yayıldığı görülmektedir. İlçe merkezinde 1968 yılında orta okul 1969 yılında lise öğretimi başlamıştır.

Günümüz olaylarının anlaşılmasında önemli bir yere sahip olan tarihi bilmek, geçmişi anlayarak geleceğe yön vermede önemli bir yer tut-

İSMAİL ŞAHİN

A.B.Ü. Gerede Meslek Yüksek Okulu
Müdürü

maktadır. Tarihinden de anlaşıldığı gibi dörtdivan Anadolu'dan Avrupa'ya geçişte bir yol güzergahı üzerinde olmakla stratejik bir öneme sahip olmuştur. Orta Asya'dan taşıdığı Türk kültürünü yaşatarak kahramanlığa ve bilime önem verildiği görülmektedir. Bugün Dörtdivan aşırı derecede göç kaybeden bir ilçe konumundadır. Örneğin son yirmi yıl içerisinde büyük kentlere sekizyüz hanenin göç ettiği anlaşılmaktadır. Bu gün için dörtdivan'ın tarihi yol güzergahı önemini tamamen yitirdiği görülmektedir. Yolun bir bölgenin kalkınmasında öncelik olduğu göz önüne alınırsa bu gün Dörtdivan'ı büyük merkezlere bağlayan düzgün bir yol bulunmamaktadır. Son yıllarda yapılan otobandan ilçeye bağlantı alınmaması da önemli bir eksiklik olmuştur. Günümüzde ailelerin göç etmelerinin bir önemli nedenini de çocukların eğitimindeki güçlükler oluşturmaktadır. Dörtdivan ilçemize baktığımızda bu gün için bir liseden başka orta öğretim kurumunun olmadığı görülmektedir.

İlçemizde meslek liselerinin olması yüksek okulun açılabilmesi, fakülte kurulabilmesinin hızlı göçü durduracak sosyal hayatı etkileyecek, hatta ekonomiyi tetikleyecek rol oynayacağına inanılmaktadır. Okullaşma sürecinde ise bugün Mudurnu, Mengen ve Gerede ilçelerinde olduğu gibi okullaşmada halk desteğinin mutlaka sağlanması ve Bolu'nun İzzet Baba'sının örnek alınmasının kalkınma için gerekli birinci derecede öncelik olduğu görülmektedir.

Otuz Binden Dokuz Bine Düşüşün Öyküsü

Adaman biri yıllarca zengin olma hâyalıyla yaşamış. Sonunda istediği zenginliğe kavuşmuş. Yakın dostları sormuşlar. "Şimdi memnun musun hayatından?" Adam "Hayır" demiş. Nedenini sorduklarında ise: "Paraya kavuştum ama birçok değerimi kaybettim demiş."

Dörtdivan'ımızın da bugünkü durumu bundan farklı değil. Yıllarca ilçe olmayı bekler. Sonunda bu isteğine 1990 yılında kavuşur. Ancak ilçelik Dörtdivan'a hiçbir şey kazandırmaz. Aksine çok şey kaybettirir. İlçe olmadan önce köyleri ile beraber toplam nüfus otuz bindir. Bu rakam bugün dokuz binlere düşmüş ve düşmeye de devam etmektedir. Dörtdivan'dan her yıl ortalama bin kişinin göç ettiği düşünülürse, on yıl

sonra Dörtdivan için bir ölüler diyarı da denilmesi muhakkaktır.

Neden bu kadar hızlı göç veriyoruz. Asırlardır ecdadımıza ekme veren bu topraklar bize yetmez mi oldu? Ya da biz mi vefasız çıktık. Kapıyı pencereyi kapayıp arkaya bakmadan kaçmak yakıştı mı bize? Zamanında Dörtdivan'dan ayrılan ancak şimdi gittiği yerlerde yüzlerce işçi çalıştıran hemşehrilerimiz var. Hangi sektörde olursa olsun bu işveren hemşehrilerimizden biri veya birkaçı birleşip bu güzel ilçeye bir fabrika kuramaz mı? Köroğlu Dağı'nın dumanlarına bir fabrikanın dumanı karışamaz mı? Doğduğumuz bu topraklara bir vefa borcumuz var ve biz bunu ödemek zorundayız. Kimliğimizi korumak, kültürümüzü yaşatmak, tarihe sadakatimizi göstermek tamamen

AHMET KOÇAK
Bolu-Merkez. Koç İlköğretim Okulu
Türkçe Öğretmeni

buna bağlı. Yoksa yarın çok geç olacak.

Bunun farkında olan, Dörtdivan için birşeyler yapmak isteyen insanlar var. Bu doğrultuda küçük bazı girişimler oluyor. Ancak toz pembe hayallerle çıkılan bu yolda bir de bakmışsınız ki pembeler yok olmuş tozlarla karşı karşıyasınız. Attığınız her adım ya siyasi, ya bürokratik bir engel ile karşılaşılıyor ya da destek vermesi gereken bizler bu işlere köstek oluyoruz.

Bu nereye kadar böyle gider bilinmez ama bilinen bir şey var ki kendi sorunumuzu kendimiz hazırlıyoruz.

İşin garibi ölülerimiz adına bile milliyetçilik yapıyoruz. Ülkenin neresinde olursa olsun, hatta yurtdışından bile cenazelerimizi getirip Dörtdivan toprağında yatırıyoruz. Hiçbir yörede bu kadar katı bir uygulama yapılmazken, bizde bu adeta bir farz gibi (hâşâ) algılanıyor. Acaba diyorum. Ölülerimize sahip çıktığımız kadar dirilerimize de sahip çıksak fenâ mı olur?

İki metropola şehir (Ankara-İstanbul) arasında bulunan, stratejik açıdan önemli, ulaşımı rahat ve kolay, toprağı verimli, doğası güzel Dörtdivan'ımıza sahip çıkmamız gerekiyor. Bu güzel toprakları kaderine terketmek bize yakışmaz. Herkesin birşeyler yapması, elini taşın altına koyması gerekiyor. Güzel Dörtdivan'ın geleceği de güzel olsun!

Dörtdivan'da Eğitim - Öğretim

İlçemizde eğitim-öğretim başarıları bir şekilde sürdürülmektedir. İlçemiz Merkezinde iki (2) ilköğretim Okulu ve bir (1) Çok Programlı Lise ile Köylerimizde Taşıma

Merkezi olarak 75. Yıl Doğancılar İlköğretim Okulu ve Kargıbayramlar Köyünde Cumhuriyet ilköğretim Okulu bulunmaktadır. Birleştirilmiş Sınıflı Okul olarak Süleler Yalacık ve Kurucaköy İlköğretim Okulları mevcuttur. 2004-2005 Eğitim-öğretim yılında bu köylerimizdeki okullar da taşıma programına alınmıştır.

İlçe merkezinde bulunan Merkez Şehit Orhan Yalçın İlköğretim Okuluna 11 köy, Çavuşlar İlköğretim Okulu'na 6 köy, Doğancılar Köyünde bulunan 75.Yıl Doğancılar İlköğretim Okulu'na 5 köy ve Adaklık Köyünde bulunan Cumhuriyet İlköğretim Okuluna 6 köy taşınmaktadır. Bu öğrenciler taşıma

araçları ile taşıyıp, öğrencilere öğrenen sıcak yemek verilmektedir.

Taşıma merkezi okullarımızda Bilgisayar Sınıfı ve Fen Laboratuvarı bulunmaktadır. Sınıf mevcudlarımız ortalama 25 öğrenci okumaktadır.

Çok Programlı Lisemizde 2003-2004 öğretim yılında Mobilya ve Dekorasyon, Bilgisayar ve Elektrik bölümleri açılmıştır. Yatılı Pansiyon bölümü hizmet vermektedir. 201 öğrencimiz bu okulda eğitim ve öğretimlerini görmektedirler.

Çavuşlar İlköğretim Okulu 5 derslikli olup, 1-5. sınıflar eğitim ve öğretim görmektedirler. 6,7 ve 8. sınıflar bu okulda eğitim ve öğretim görebilmeleri için 3 derslikli bir binaya ihtiyacımız vardır. Devlet, Vatandaş işbirliği ile 3 derslikli bir ilave okul yapabilirsek bu öğrencilerimize daha iyi hizmet verebiliriz. Bunun için %100 Eğitime Destek Kampanyasına tüm Dörtdivan halkımızı davet ediyoruz.

2003-2004 öğretim yılında Mer-

MUSTAFA ÖZTÜRK
Dörtdivan İlçe Milli Eğitim
Müdürü Vekili

kez Şehit Orhan Yalçın ilköğretim Okulunda 8. sınıf öğrencilerine ve Çok Programlı Lise son sınıf öğrencilerine Halk Eğitimi Merkezi ve ASO Müdürlüğü tarafından kurs verilmiştir. Bu kursun öğrencilere faydalı olduğu görülmüştür.

Halk Eğitimi Merkezi ve ASO Müdürlüğü olarak genç kız ve kadınlarımıza Merkez ilçede, Yukarıdüğür ve Doğancılar Köyü'nde Dikiş-Nakış kursları düzenlenmiştir. Ayrıca merkezde Anne Çocuk Sağlığı ve Bilgisayar Kursları açılmıştır.

Halk Eğitim Merkezi bünyesinde bulunan Döner Sermaye Atölyesi, Atölye binası olmadığından bir yıldır faaliyet gösterememektedir. İlçemiz Ekonomisine katkı sağlayan bu işletmenin faaliyete geçebilmesi için acilen bir atölye binasına ihtiyaç vardır, iş adamlarımız ve hayırsever vatandaşlarımızın bu konuya duyarlı olmasını temenni ediyorum.

Eski Bir Fotoğrafın Hatırlattıkları

Geçenlerde eski fotoğrafların bulunduğu bir albüm elime geçti. İçindeki sararmış fotoğraflara tanıdık birini aramış gibi bakarken içlerinden birisi beni yıllar öncesindeki günlere götürdü.

O yıllarda Hisar Tepesi'ndeki liseye bağlı şehrin tek ortaokulunun sarı şeritli lacivert şapka takan öğrencilerinden biriydim. Okul yolunun üzerinde; her gün mutlaka içerisinden geçmeyi alışkanlık haline getirdiğim ahşap yapıtlı Hal Binası idi bana yıllar öncesini hatırlatan. Sağlı sollu sandık sandık meyve ve sebzelerin arasından geçerken havaya süzülen envai çeşit hoş meyve kokularını sandık hala duyar gibiyim.

Çatısındaki küçük pencerelerden içeriye sızan ışık huzmelerinin, renk renk meyve ve sebzelerin üzerinde meydana getirdiği ışık ve gölgeler her tezgahı en meşhur ressamın dahi kiskanacağı natüramort tablolar haline koyardı. O yıllarda da resimle çok uğraştığımdan nedir nedir, baktığım ve geçtiğim yerleri gözümde hep tablolaştırırdım.

Sonra Bakırcılar Çarşısı... Dükkanlarının önünde pırl pırl ibrikler, soba tenekeleri, yeni kalaylanmış küçükkü büyük tencereler, kazanlar... Alıcak iskemlesine oturmuş, elindeki ağaç tokmakla bakır kazanları örsütün üzerinde ritmik bir şekilde döven bakırcılar...

Bahsettiğim yıllarda hazır ayakkabı bulunmazdı. Ayakkabı ihtiyacınız olduğunda Yemeniciler çarşısına gidilirdi. Çıplak ayağınızı bir mukavvadan üzerine koyarlardı, sabit kalemle ayağınızın şeklini çizzerler, bir hafta sonra da potinleriniz hazır olurdu. Tabi bu potinleri her çocuk giyemezdi. Zengin, hali vakti yerinde olan kişiler ancak yaptırabilirdi. Yemenicilerin raflarında ayrıca siyah Ankara lastikleri, altı köşeli mestler bulunurdu. Önünde deriden büyük bir ödük bulunan ustalar, ellerinde çekiç, dişlerinin arasında tuttuğu bir tutam ince çiviye kaplılara gerdikleri derilere çakarlardı, bu arada hasır iskenlelerde beldeyen müşterileriyle tatlı tatlı konuşurlardı...

Nalburlar, Saraçlar, Demirciler, Semerciler... Ve nihayet kıraathaneler. Meşe odunlarını köllünde, cezveler içerisinde pişirilen köpüklü kahveler içilirken en hararetti sohbetler yapılır, her mesele buralarda halledilirdi...

Çam ağaçlarının ve havuzların bulunduğu bir başka mekan. Fırka Tepesi'ndeki Tatarın Kahvesi. Bolu Pazarı günü pazara gelenler, çam ağaçlarının gölgesinde küçük kare masalı tahta iskenlelerde oturarak, söyledikleri bir bardak çayı içerken bir taraftan Bolu'yu تماشا ederlerdi.

Bazı günler manifaturacı dükkanlarında bir hareketlilik yaşanır, düğün ya-

pan oğlan evi, kız evi fertlerine "Urba görme" yapar, elbiseler ve kumaşlar alınıp nihayete eren alışveriş sonunda eş, dost şekercilere götürülürdü. Saç leğenler içerisine basılmış tahin helvası, fırından yeni çıkmış pazar ekmeği ile yenirdi...

Buz dolapları bilinmediğinden Çele tepesinden çuvallar içerisinde getirilen kar isteğe göre testereyle kesilir, satılırdı. Kahveci esnaflarından satın alınıp bir kovanın içerisine konan karın içerisinde ayrılar ve limonatalar soğutulur, yaz günlerinde içenin bir daha içesi gelirdi...

Hafızamda kalanlarla hatırlayabildiğim bunlar. Çok değil aşağı yukarı otuz yedi yıl kadar önceleri, şimdiki Kültür Sitesi ve Saat Kulesi ile Büyük Cami civarındaki yaşıntıyı kırık dökük kelimelerle bir fotoğraf vesilesiyle bu kadar anlatabildim. Bu kadar süre içerisinde bunca güzelliği çarçabuk yok edip gittik. Öyle ki şimdi bu anlatıldıklarından geride kalan hiç yok gibi. Çoğunluğu yıkıldığı için sadece estetikten uzak şekilsiz beton kütleler var yerlerinde. Meslek sahibi esnafların çoğu dükkanlarını yıktırıp yerlerine mağazalar yaptırırken, çoğu işini değiştirdi.

Batılı ülkeler yıllar öncesinde yaşadığı hayatı ve yapıları gözü gibi koruyor. Tarihi mirasını restore ederek, şehirleşmesini sudaki halkalar gibi çekirdek şehir etrafında genişletiyor. Bu çekirdek şehirlerde yapıların orijinalliği en iyi şekilde korunurken, nostaljik yaşıntının aklı hiç bozulmadan sürdürülüyor. Bu nedendir ki her yıl binlerce insan merak edip buralardaki kültürel yaşıntıları görmeye geliyorlar. Bu şehir insanları tarafından üretilen el sanatları ve eşyalar gelenler tarafından satın alınıyor. Böylece ülkelerin ekonomilerine büyük miktarlarda turizm geliri giriyor.

Yanlış bir anlayışa sahibiz. Turizmi sadece doğal güzellikler, birkaç yıldızlı otel, kumsal ve havuz sefalardan ibaret zannediyoruz. Oysa insanları asıl cezbeden kültürel zenginliklerdir. Yaşıntılardır. Yeryüzünde hiçbir ülkede olmayan kültürel zenginliğe sahip olduğumuz halde bu mirası her geçen gün çürümeye ve yok olmaya terk ediyoruz. Asırlara meydan okuyan o güzelim ahşap evlerimizden her biri yavaş yavaş çürüyüp giderken bende üzüntümden kahrolyorum. Önünden geçerken her defasında bu kahrlandırmayı yaşadığım Güllezler Evi ve birkaç benzeri ahşap bina günler geçtikçe bu yok oluşu yaşıyor. Buna niçin çare bulunmaz bilemiyorum. Yapılarını aşına uygun olarak restore etmeye kalkışılarda neden müsaade verilmez. Bunları koruma altına alan "Anıtlar Yüksek Kurulu" hakikaten koruma vazifesi mi yapı-

ADNAN ACAR

İzzet Baysal Halk Eğitimi Merkezi
ve

Akşam Sanat Okulu Müdürü

yor? Bence bu kurulun ismini bundan böyle eski yapıları çürümeye terk eden kurul olarak değiştirsek isabetli bir iş yapmış oluruz kanaatindeyim.

Yıllar önceki yaşıntıdaki bakır sahanların yerini plastik kaplar, çelik tencereler; ocak başlarının yerini elektrikli, mikrodalga fırınlar; kar kovaları ve tel dolaplarının yerini no-frost buzdolapları aldı. Bunları söylerken sanki teknolojiye karşıymışım gibi sakın yanlış anlaşılmasın. Teknolojinin yeni ürünlerini kullanmak en tabii hakkımız ama Şehrimizin bozulmaması için mekanlarında restorasyon çalışmaları yaparak folklorik yaşıntılarımızın devam ettirildiği beldeler kurup bizlerinde buraları turizme açması gerekir diye düşünüyorum. Nostaljik mekanlarda üretilcek ve satışa sunulacak el sanatlarımız sayesinde ekonomimiz canlılık kazanacaktır. Böylelikle halkımızın yıllardan beri geçimini sağladığı tarım dışında yepyeni bir iş sahasına kavuşacaktır.

Sadece Abant'ımızı, Yedigöller'imizi, Aladağlar'ımızı göstererek, buralardaki tesislerde üç beş gün konaklattırıp, fındık şekerimizi ve çam kolonyamızı satarak turizm den istediğimizi alamayız. Bunların yanında misal olarak bir köy düğününü yöresel glystiler glydirerek nostaljik mekanlarda kendilerine canlı olarak yaşattığımızda, bu insanlar ömürleri boyunca geçirdikleri anları asla unutamayacaklar, yaptıkları tanıtım sayesinde başka birçok kişinin ilimize gelmesine vesile olacaktırlar. Bu canlı mekanlardan satın alacakları el sanatı ürünlerimizi yıllar boyu evlerinin en mutena köşesinde saklayacaklardır.

Bunları düşünecek, projeler üretecek gönüllü fertler, sivil toplum kuruluşları olmak ki, Turizm çalışmalarında istediğimiz başarıyı yakalayalım.

Özünde geleneklerimizin, el sanatlarımızın, doğal güzelliklerimizin yaşandığı modern bir kent olalım. Fotoğraflarda kalan güzelliklerimize hayat verelim.

Toplunun Mutlu Olabilmesinin Şartları

Kainatı yaratan Allah'a hamd ve sevgili Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v.)'e salât ve selam olsun. Mahiyeti pek de insanlığı tarafından kavranamamış olan insan ve ondan oluşan toplumun tükettiği, Allah Teala tarafından kâinat ile birlikte yaratılan zamanı-hayati değişik şekillerde yaşamak mümkündür. Kainatı ve zamanı yaratan Allah Tealânın sünnetullah adını da verebileceğimiz yaratılış kurallarına uygun olarak zamanı değerlendirir ya da hayatı yönlendirirsek mutlu olacağımız ne kadar açık ise bu kuralların tersine hareket ettiğimizde de mutsuz olacağımız izah-tan vüstedir.

Kainat ve onunla birlikte zamanı ve hayatı yaratan Allah'u Teala insan ve toplumun mutlu olabilmesi için kâinatın yaratılış kurallarına uygun olarak temel dört kural koymuştur.

- 1- Kainatı yaratan Allah'a ve O'nun birliğine iman,
- 2- Allah'a göre kâinat ve içindekilerinin iyiliği ve faydasına uygun işler yapmak,
- 3- Allah'a göre doğru, iyi, güzel ve faydalı olanın insanlığa öğretilmesi öğütlenmesi,
- 4- Doğru, güzel ve faydalı olanın insanlığa öğretilmesinde ve tesisinde azimli ve kararlı olmanın bilincinde olarak sabrı öğütleme.

KAINATI VE İÇİNDEKİLERİ YARATAN ALLAH'A VE O'NUN BİRLİĞİNE İMAN

Kainat ve içindekilerine baktığımızda görürüz ki onda mükemmel bir düzen vardır. O mükemmellik, bizi yaratan, aleme düzen veren ve onu güzelleştirenin ancak bir mükemmel olabileceği gerçeğine bizi götürür. Ki buradan hareketle bizi Yüce Allah'a inanmaya, O'na teslim olmaya ve O'nu sevmeye yönlendirir. "Müzmînler O kimselerdir ki, Allah (c.c.) anıldığı zaman yürekleri ürperir." (Enfal 2) ve "İnananlar en çok Allah'ı sever."

(Bakara 165) ayetleri de bu gerçeğe işaret eder.

Hiz. Muhammed (s.a.v.)'in getirdiği Kur'an-ı Kerim'e ve teklif ettiklerinin içeriğine bakılıp kâinatın bütününe kapsayan kurallarla karşılaştırıldığında ise Hz.

Muhammed (s.a.v.) ve getirdiği Kur'an-ı Kerim'in kâinatın yaratıcısı Allah Tealanın katından geldiği ve bunlara da iman etmenin kaçınılmazlığının insanın mutluluğu açısından gerekliliği ortaya çıkacaktır.

ALLAH'A GÖRE KAINAT VE İÇİNDEKİLERİN İYİLİĞİ VE FAYDASINA UYGUN İŞLER YAPMA

Zaman ya da diğer bir deyişle hayat ve ölüm insan için kâinatı ve içindekilerin yaratılış kurallarına uyup uymayacaklarını denetlemek için yaratılmıştır. Kur'an-ı Kerim'de Mülk Suresi 2. Ayeti kerimede "O (Allah) amel (davranış ve eylem) bakımından hanginizin daha iyi (ve güzel) olacağını denemek için ölümlü ve hayatı yarattı." denmiştir.

Varlık alemini yaratan Allah Tealâ kâinatın bütünü ve özel olarak da insan için doğru, güzel ve faydalı olanı sevgili Peygamberi Hz. Muhammed (s.a.v.) ile insanlara öğretip bütün ile parçanın uyumunu teklif etmiştir ki, varlık alemine verdiği düzen, iyilik ve güzellikler manzumesi bozulmasın ve neticede mutsuz olmasın. Asr suresinde de bu hususta insanın mutsuz (hüsranda) olmanası için Allah'ın kâinatta yarattıklarına karşı doğru, iyi ve faydalı (salih) ameller yapması öğütlenmiş, aksi durumda insanın mutsuz olacağı uyarısı yapılmıştır.

ALLAH'A GÖRE DOĞRU, İYİ VE FAYDALI OLANIN İNSANA ÖĞRETİLMESİ

Varlık alemi ile uyum içersinde mutlu bir şekilde insanın yaşayabilmesi açısından, insanın yanlış ve zararlıyı ortaya koyup bunları doğru, faydalı ve güzele çevirmesi çok önemlidir. Yüce dinimiz İslam buna hakkı tavsiye yada diğer bir ifadeyle iyiliği emir ve tavsiye, kötülüğü men ve konana demektir. Kur'an-ı Kerim'de "Sizden hayra çağıran, iyiliği (marufu) emreden ve kötülükten (münkerden) sakındıran bir topluluk bulunsun. Kurtuluşa (mutluluğa) erenler işte bunlardır." (Al-i İmran 104) buyrulurak, Hz. Peygamber (s.a.v.)'e "Komşusu aç iken tok uyuyan bizden değildir" ve "Allah ve ahiret gününe inanan komşusuna ve misafirine ikram etsin" buyrularak insanın ancak çevresi ile birlikte mutlu olabileceğine işaret etmiştir.

İnsan ve oluşturduğu toplumun mutluluğu açısından doğruyu, iyiyi, güzel ve faydalıyı topluma ve insanlığa yaymaktan başka yanlış çirkin ve zararlı olanı da kâinatın yaratılış kurallarına uygun hale getirmeyi öğretmek insan ve ondan oluşan toplumun mutluluğu açısından kaçınılmazdır.

Toplumda her fert sadece kendisi için güzel, iyi ve faydalıyı elde etmeyi ve yaşamayı istememeli bunu başkaları için de istemeli onlara da öğretmeli ve tavsi-

ASİM CEYLAN
Dörtdivan İpe Müftüsü

ye etmelidir. Eğer bir toplumda bu anlayış yoksa o toplumun hüsrânı (mutsuzluğu) kaçınılmaz olacaktır. Kur'an-ı Kerim'de yanlış, çirkin ve zararlı işlerden birbirlerini sakındırma ve toplumların mutluluğunu tenine çalışmayanların yaptıkları şeyin kötülüğü ve lanetlenmeleri (Maide 78-79)'de haber verilmektedir.

Yine Kur'an-ı Kerim, marufu (iyi, doğru ve faydalıyı) öğütleyen, münker (çirkin, yanlış ve zararlı) olanı da neticelelerini ortaya koyarak uzak durmayı öğretti- öğütleyen bir toplumu en güzel bir topluluk olarak nitelemektedir. (Al-i İmran 110)

DOĞRU, GÜZEL VE FAYDALI OLANIN İNSANLIĞA ÖĞRETİLMESİNDE VE TESİSİNDE AZİMLİ VE KARARLI OLMANIN BİLCİYLE SABRIN TAVSİYESİ

Yaratılış fıtratında kolaycılık ve yanlış meyli bulunan insanın değerli olan doğru ve faydalıyı elde etmesi çaba gerektireceğinden insana kararlılık ve sabrı tavsiye etmek gereklidir.

Mutluluk aşkı itibariyle insan için faydalı ve güzel bir kazanç olunca onu elde edebilmek de tabii olarak kolay olmayacak, kararlılığı ve sabrı gerektirecektir. Kur'an-ı Kerim mutlu bir toplum olmayı başarmak için sabırlı, kararlı, hazırlıklı ve uyanık bulunmayı tavsiye etmiştir. (Al-i İmran 200)

Dünya hayatının ya da zamanın insanın olgunlaşması ve mükemmelleşmesi için bir fırsat olarak insanın önüne Allah Teala tarafından konulduğu (Meryem 75) hatırla tutulacak olursa doğruyu, güzeli ve iyiyi elde etmek için sabırlı olması gerçeği kaçınılmaz olarak kendiliğinden ortaya çıkacaktır. Kâinatın yaradılışı nasıl sabırlı ya da zamanla olmuş ise insan ve oluşturduğu toplumun olgunlaşp mutluluğu elde etmesi de sabır ve sabrın tavsiyesi ile olacaktır.

Tim Dörtdivan'lıları en derin saygı ve sevgilerimle selamlıyorum.

Dörtdivan'ın Yaşayan Şairlerinden Biri:

Mehmet Yalçın

Bin dokuzyüz yirmi dörtte gelmişim dünyaya.
Ne kadar şükür etsem azdır şanı yüce Mevlâ'dı.
Sizler için yüce mevlâdan temennim budur.
Ömür boyu başınız girmesin belaya.
Uyanıyor yüce Mevlâ her an bizleri,
Ben kardeşiniz bir gün göçüp gidersam
Siz can yoldaşlarım bir dua ile yad edin bizleri.
Tatlı sözlerden ayırmayalım dilimizi.
Haram nesneye uzatmayalım elimizi.
Hatır gönül yıkamayalım canlarımız benim.
Sokurmayalım gönül bahçemizdeki güllümü.
Ömür boyu şanımız olsun doğruluk.
Cümlemizden uzak olsun oğruluk.
Fitreden fesattan uzak olalım.
Dinimize dil uzatana karşı duralım.
Bundan sonra gelen sözlerimi dikkat ile izleyin.
Hayat boyunca hak ve adaleti gözlüyün,
Her halükarda doğru olsun sözleriniz,
Sakin ha doğruluktan sapmayın sözünüzü
Hak ve hakikatten ayırmayın düşününüz.
Emanettir diliniz bize tercümanınız diller bize.
Ömür boyu hayat verir bahçedeki güller bize.
Bahçenizde eksik olmasın güllünüz,
Dalında olsun bülbulünüz.
Emanettir bu can bize.
Hidayettir bu ten bize.
Rüyet edilişse emanetse,
Ulaşırsınız sonsuz olan hayyete.
Her kimki çöker din için zahmeti,
Onun üzerine olur hakkın sonsuz rahmeti.
Hakkın sonsuz rahmetine layık olur.
Ahr zaman peygamberinin sadık ümmeti.
Ümmet isen salât oku Allah'ın habibine.
Canlar feda olsun ol yüce derhilerin tabibine
Şanında buyrulmuş levâke levâke kema halâkiül efâk
Ya habibim sen olmasaydın yaratmazdım efâk
Şanı yüce çok sevdirdi ümmetini.
Sakin terk etmeyin onun şânını.
Onun izinden gidelim saadet bulalım.
O şanı yüce peygamberin şefaatine nail olalım.

Bir güzel vakıf kurulmuş sesimiz duyulmak için,
Her türlü fedakarlığı yapalım onları kayırmak için,
Bizlerinde bu vakıfta tuzumuz olsun,
Tasavvur edilmiş tasarılar yerini bulsun.
Bir çok fakir talebeye karşılıksız burs veriliyor,
Allah ve Rasûl bu teşkilatı yağanlardan razı olsun,

Gücü yeten bu karvana katılsın,
Cennette onlar için köşkler saraylar yapılsın.
Böyle senâvenlere yardım etsin felekler,
Rabbimize duncı olsun şanı yüce melekler,
Bizlere ruhsat ve fırsat verdikçe hüda.
Genç yavrularımız için canımız olsun feda.
Dünyada kahr dünyanın malı,
Yarlığı yerinde kullanmalı Allah'ın kulu,
İradelerini doğru istikamette kullandıkça,
Cennette son bulur onlara yola,
Birbirine Allah rızası için yardım edenler,
Yarın onlar olur hakkın hoşsua gidenler,
Hak yardımcı olur doğru yoldan gidenlere,
Vatanı milleti için fedaya can edenlere,
Cenab-ı Hak sonsuz nimetler verir.

İnandığı ile amel edenlere,
Onlara da sunular Hakk'ın sonsuz nimetleri,

Birer birer zahir olur rabbın gizli hikmetleri,
Hayatın alt üst eder çöle çevirir.
Sakin kendinize mal edip irtikâb etmeyin nimetleri
Birlik ve beraberliğin faydaları çoktur.
Toplulukta yalana dolana asla yer yoktur
Her oları ve bileni hoş karşılamak gerek
Senli benli münakaşaya ise hiç mahul yoktur.
Her işte cesaret sadakat ve metaset gerek
Bazı yavan yersin bazıda yağlı eti bürök.
Hataların farkına vardığın zaman
Bakmışsın ki, hayatın sonuna kalmış bir çaynak.
Biz Dörtdivan'la haram yemeyiz,
Yavan etmek yeseide sınıma demeyiz.
Halı vakdi yerinde olanlar yukan bakar.
Fakir hakiketen halini her an bilmeyiz.

Bir ara da geçmişimden bahsedeyim size.
Mevlâ ruhsat verir işe dilimize
Kişi on beşine girmeyince mükellef olmaz
Hayatı sona erdiğinde cilesi dolmaz
Ben de on beşimden sonrasını anlatacağım sizlere.
İhtidamınız güveniniz tam olursa bizlere.
Can kulağı ile dinler iseniz bizleri.
Şimdiden sonsuz teşekkür ederim sizlere
İkâdretini özel olarak okudum hocadan
Ateş yanınca dumani çıkar bacadan
On dokuz yaşında gittim askere
Yirmi üç yaşında aldım askere
Asker iken nahoş işler geldi başıma
Zehir katıldı yediğim ekmeğime aşına
Başınıza sığındığım için bağışlayınız beni
Uğrunuz feda ediyim bu canı teni
İmamlık yapmak için Düzce'ye gittim
Orada Arapça'yı talim ile okudum alt sene
Sözcü kısa keselim olsun aydın havası
Sekiz sene bana mekân oldu Düzce evası
Bin dokuz yüz elli dört yılında döndüm oradan
Bugün elli sene geçti aradan
Karanlık dünyam aydınlık oldu
Arzulama mukabele etti yaradan.

Her işe bağışlayım rabbimin adıyla
Verdiği nimetleri yiyeyim açmazım tadıyla
Reklamcılık da olsa söylediklerimiz sözlerimiz
Kıyamet gününe kadar baki kalsın izlerimiz
Milletimiz huzur içinde yaşadıkça
Dilden dile kulaaktan kulağa ulaşsın sözlerimiz
Kul dönmemeli Rabbisine verdiği sözünden
Tasarladıkları her şey geçmeli onun özünden
Verdiği sözlerde sabit olup etmemeli kusur
Kul cennetlik olur sadakatının yüzünden
Müminler sadıktır sözünden dönmek
Sözünden dönene Rabbisinin rahmeti imnez.

Can yoldaşım dile beni!
Uyarmadır kastım seni.
Merhati bol ol yüce gâni.
Bağışlasın seni ve beni.
Cümlemiz ol rabbın kulluyuz.
Bahsettiği imana doluyuz.
Bağışlasın rabbim bizi af eylesin cümlemizi.

Mehmet Hoca diye anılırım.
Saatçi Hoca sıfat ile tanırım.
Kulların af ve bağışı için.
Şanı yüce Mevlâ'mıza yalvarırım.
Ben rabbimi severim diyen kişi.
Emrini yerine getirmek olmalı işi.
Her mükellefe şamilidir sözüm.
Verdiğin sözünde dur iki gözüm.

MEHMET YALÇIN
Emekli İmam
(Dörtdivan - Yağbağlar Köyü)

Müşkül olan yolları açılır şana.
Sadakatta kusur etme yaradana.
Cümlemizi o şanı yüce yarattı.
Çeşitli nimetlerle donatıldı.
Bizleri her an gören odur.
Çeşitli nimetleri vesile edur.
Verdiği nimetlere şükür edelim.
İşaret ettiği yoldan gidelim.
Teşekkür borcudur bunlar bize.
Saadet vesilesidir cümlemize.
Emir ve yasaklara riayet ederek.
Kulluğumuzu ıspat edelim rabbimize.
Hatmazın şanı olsun.
Kalbimiz onun sevgisi ile dolsun.
Görüşümüzde asla kusur olmasın.
Rabbimiz cümlemizde razı olsun.
Bu sözlerim son vasiyetimdir belki sizlere.
Rabbimiz şah dâmanınızda yakındır bizlere.
Şanı yüce mevlâ'mız görür denetler bizleri.
Rabbimizin izni ile uymak istedim sizleri.
Emirlerini yapmak menfaatimiz içindir.
Yasaklardan kaçınmaz hepimizin içidir.
Sözlerim burada sona ermeden.
Besmeleyi unutmayalım tevealette girmeden.
Mevlâ cümlemize kalime-i şهادeti nasip eylesin.
Son nefesde ruhumuzu teslim etmeden.
Buyurun hep beraber kalime-i şهادeti diyelim.
Bize rak olarak verilecekleri halâlından yiyeelim.
Beni dinlediğiniz için Allah sizden razı olsun.
Gönülünüz Allah sevgisi Muhammed a.s. ile dolsun.
Tam otuz sene görev icabı yurt içinde dolaşım.
Bazen nefis bazen nefsım ile savaşılm.
Çok şükürler olsun yüce Mevlâya.
En sonunda maksadına ulaşılm.
Siz kardeşlerim için tercüme ettim

mukaddes bir kitap.
Kitab da cümlemize aynı ayı eyledim hitap.
Ben acizane kardeşinize haklarınıza helal ediniz.
Sizleri saadete ulaştırarak yollardan gıldiniz.
Kulluk tembelliği af etmez, kul sahibi hatalı hareket etmez

Sözlerim de halta etmiş isem af ola.
Benim can yoldaşlarım kalın sağlıcakla.

Sizleri, beldemizi ve milletimizi canı gibi çok seven
Saatçi Hoca unvanı ile anılan
Mehmet Yalçın -Yağbağlar Köyü / Dörtdivan-BOLU

Şair Hilmî ve Nesebi

Dörtdivan ilçesinin Doğancılar köyünde 1826 yılında (H. 1242) doğan **Âşık Hilmî**'nin asıl adı **Halil**'dir. "**Hilmî**"yi şiiirle-rinde mahlas olarak kullanmıştır. Sağlığında köyünde ve çevresinde "**Koca Hacı Hatip Halil Hoca**" namıyla anılmıştır. Babasının adı, nüfus kayıtlarında "**Esseyyid-el Hac Hafız Abdullah Efendi**" diye geçmektedir. Dedesi ise 1834 tarihinde 90 yaşını aşkın bir şekilde ölen **Hacı Müderris Ahmet**'tir. Ama dedesi onun annesinin babasıdır.

Aslında **Âşık Hilmî**'nin ilmi ve irfanı dedesinden kendisine tevarüs etmiştir. Çünkü; dedesi **Hacı Müderris Ahmet** küçük yaşlarda İstanbul'a gitmiş ve medrese öğrenimini görmüştür. İstanbul'da icazetli hocalardan öğrenim görmüş, fazıl ve âlim bir kişidir. Kendisini ilimde yeterli görünce memleketi Dörtdivan'ın Doğancılar köyüne gelmiş, zamanın padişahından izin alarak bir medrese açmıştır. Bu medrese yanındaki Aşağı Mahalle Camisi ile birlikte 1844 depreminde tamamen yıkılmıştır. Şimdi aynı yerde büyük bir cami bulunmaktadır.

Hacı Müderris Ahmet Efendi, Doğancılar köyünden **Sisöğulları**'nın kızı ile evlenir. **Hacı Müderris Ahmet Efendi**'nin bir tek kızı oluyor ve adını **Sare** koyar. Erkek evladı olmaz. **Sare**'yi dinî bilgilerle öyle yetiştiriyor ki, çevrede **Molla Sare** adıyla anılıyor. Hatta kızı **Sare**'yi birkaç defa Hac'ca bile götürüyor. Kızı **Sare**'yi Doğancılar köyünün güney-batı istikametinde bulunan Adaköy'den bir öğrencisi ile evlendiriyor.

Bu öğrencisi **Molla Salihoğulları** sülalesinden **Ahmet oğlu** 1758 doğumlu **Hafız Abdullah Efendi**'dir. Damadını kendi yanına Doğancılar köyüne getirir. Bu damat

ve **Molla Sare**'den üçü kız, ikisi erkek olmak üzere beş evlatları olur.

Esseyyid-el Hac Hafız Abdullah Efendi de âlim ve fazıl bir kişidir. **Esseyyid** lakabından onun Peygamber soyundan geldiğine kanaat getirilebilir. **Hafız Abdullah Efendi**'nin evladlarının adları şöyledir: Kızı **Dudu**, oğlu **Ahmet** (1821 doğumu-1879 ölümü), kızı **Molla Ayşe**, oğlu **Halil** (Şair Hilmî 1826 doğumu-1903 ölümü), kızı **Molla Halime**.

Şair Hilmî, nüfus kayıtlarında "Kocaeli Sancağında İmam" olarak geçmektedir. Söylendiğine göre **Şair Hilmî**'nin beş oğlu olmuştur. Bunlardan **Mehmet**, **Abdullah**, **Eşref**, Osmanlı-Rus Savaşında (1877-1878) Plevne'de şehit düşmüşlerdir.

Şair Hilmî "*Oğullar Destanı*" adlı bir şiirinde bu hususları dile getirmektedir. Sadece "*Oğullar Destanı*"nda değil, pek çok şiirlerinde bu üç şehit hakkında bir dörtlük de olsa söz etmektedir. Meselâ; bir şiirinde şöyle bir dörtlük onun ciğerinin ne kadar yanık olduğunu göstermektedir.

Gerçi noksan olmuş ruz-i beyitler
Zihnimiz dağıttı merhum yiğitler
Ciğerimizde vardır çok delikler
Dar-ı beka oldu üç evladımız.

Dörtdivanlı **Şair Hilmî** olarak tanınan, bilinen **Halil Efendi**, inançlı güçlü bir din adamıdır. İlk öğrenimini köyündeki "Sıbyan Mektebi"nde yapan **Şair Hilmî** Gerede'ye gelerek Müftü **M. Sa'deddin Efendi**'nin "halka-i tedrisi"nde ilim görmüştür. Öğrenimini tamamlayarak "İcazet" almıştır. Babası **Hafız Abdullah Efendi**'nin ölümü üzerine Dörtdivan'ın Cuma yerindeki Babahazır başka bir deyişle Alaca Mescit camisinde hatiplik görevi kendisine verilmiştir. Birkaç kere de Hacc'a gitmiştir.

HAYRETTİN İVGİN
Araştırmacı - Yazar
hayrettin@flashmail.com

Birçok öğrenci yetiştiren **Şair Hilmî**'nin epeyce şiiri bulunmaktadır. Öğretmen **Rahmetli Cevdet Canbulat** "Dörtdivanlı Hilmî" adıyla bir kitabı 1958 yılında İstanbul'da bastırmıştır.

Şair Hilmî, 1903 yılının Kasım ayında Doğancılar köyünün Bayır Mahallesi'nde 77 yaşında iken ölmüştür. Çevredeki beş köyün de mezarlığı olan Ulu mezarlığına gömülmüştür.

Şair Hilmî, "*Oğullar Destanı*"nı şehit çocuklar **Abdullah**, **Mehmet** ve **Eşref** için aşağıdaki gibi yazmıştır.

Yaktı kül eyledi firkat ateşi
Ciğerimi püryan eden oğullar
Kime ne edeyim Mevlâ'nın işi
Tomurcuk gül iken giden oğullar

Mehmedim Sırla kavgaya vardı
Doyasım anda hem şehit verdi
Plevne'de kâfir kolundan vurdu
Din uğruna harbe giden oğullar

Abdullah efendi dersini okurdu
Cuma günü bülbül gibi şakırdı
Âlem bu camiye lâik bu derdi
Cümlesini mahsun eden oğullar

Alaca Mescidin bülbülü idi
Ananın babanın hem gülü idi
Cümlelerin yanında sevgili idi
Kendisinden hoşnut kılan oğullar

Hocasına varup dersini aldı
Hastalanıp vedalaşıp geldi
Sözü sohbeti talipler oldu
Taliplere hasret giden oğullar

Yazıları yazmaz oldu elleri
Kur'an okumaz oldu dilleri
Açılmadan soldu gonca gülleri
Gülleri toprakta solan oğullar

Bakar idim medresenin yoluna
Kuzum gelirdi salına salına
Mevlâ'm sabırlık versin bu kuluna
Kitapları garip kalan oğullar

Eşref'im davar güderdi her an
Geceler de daim okurdu Kur'an
Bulunmazdı rızasız bir işde an
Hakkın emrini güden oğullar

Mehmedim der ki kayıdımı göreyim
İlâhî'nin bulup yula' gireyim
Din uğruna kâfirleri kirayım
Sanısı gönünde kalan oğullar

Abdullah der kimse bilmez sızımı
Yayladan götürün benim kuzumu
Teneşürde barı görsün yüzümü
Kuzusunu göremeyen oğullar

Mehmedim dünyasını bitirdi
Validesi zayıf halde yatırdı
Çarşafa koyup yanına götürdü
Anasına hasret giden oğullar

Validesi der Eşref'imi göreyim
Derdı nedir bir halini sorayım
Onlara hakkımı helal kılayım
Gençliğine doyamayan oğullar

Abdullah der babam yanıma gelsin
Vasiyet edip bana tevbe versin
Ana ata hakkını helâl kılsın
Ana ata hakkını bilen oğullar

Hüdâ'nın vergisi beş kardeş idi
Bırbırlarına hem muti hem eş idi
Daima işleri hem cûmbüş idi
Gülerek muhabbet eden oğullar

Şair Hilmi'nin bir şiir örneği

Hint ile Yemenden asker çekildi
Sivastopol önünde kan döküldü
Garip anaların beli büküldü
Aman padişahım izin ver bize

.....

Sivastopol önünde ekin ekilir
Bolu mevclisinde kur'a çekilir
Gelinlik kızların beli bükülür
Aman padişahım izin ver bize

Mehmed'imın kaldı türlü düzeni
Abdullah'ın hutbesiyle ezeni
Mevlâ'm ahirette göster yüzünü
Hasret kıyamete kalan oğullar

Sağken gördüler kendi düşlerini
Yedi gün içinde aldı göçlerini
Mevlâ'm ihsan etsin işlerini
Mülklerine göç eyleyen oğullar

Levh-i mahfuzda yazılmış yazılar
Öksüz kaldı körpe kuzular
Yüzlerin görünce yürek sızılar
Kuzuların koyup giden oğullar

Yavrularım öleceğini bildiler
Tevbe alıp vasiyyetim kaldılar
Yedi gün içinde teslim oldular
Fani dünyayı terk eden oğullar

Elimle gasleyip kefeni sardım
Selâları verip eysiyni gördüm
Eyüp Sultan sabrı Yarabbi derdim
Ahiret libasın giyen oğullar

Bu dünya fanidir vefası olmaz
Buna gelen gider geri kalmaz
Baki kalır sanma kimseye kalmaz
Ömürleri ahir olan oğullar.

AŞIK HİLMİ'NİN

HAC YOLCULUĞUNA BAŞLARKEN YAZDIĞI İLAHİ

Nar-ü firkatine ciğerim pişti,
Arzum sana kara donlu Beytullah.

Leyl'ü nehar Hakka niyaz ederim
Şu cihanda malı mülkü niderim
Sana âşık oldum, sana giderim
Arzum sana kara donlu Beytullah.

Hayli vakit sana arzu çekerim
Gözlerimden kanlı yaşlar dökerim
Vakti saat gelsin deyu bakarım
Arzum sana kara donlu Beytullah.

Arafat dağıdır bizim dağımız
Anda kabul olur dualarımız
Mine'de kesilir kurbanlarımız
Arzum sana kara donlu Beytullah.

Gafil olma kardaş, aldanma bunda
Varını sarfeyle Hakkın yolunda
Sana şef'i olur mahşer yerinde
Arzum sana kara donlu Beytullah.

Beytullah'ın yeşil örtüdür üstü
Ana arzu çeker Resulün dostu
Günahının affı ricadır kasti
Arzum sana kar adonlu Beytullah.

Sana âşık oldum yanar yüreğim
Nesibeyle Yarab varıp göreyim
Hacerülesvede yüzüm süreyim
Arzum sana kara donlu Beytullah.

Sağlık selâmetle varam mı Yarab
Murad-ı maksuda erem mi Yarab
Arafat'ta vakfeye duram mı Yarab
Arzum sana kara donlu Beytullah.

Cebel Arafatta vakfeye dursam
Dahi Mescid-i İbrahim'e varsam
Öğleyle ikindi beraber kılsam
Arzum sana kara donlu Beytullah.

Arafat'tan dönüp Mine'ye varsam
Kurbanımı kesip yollra girsem
Medine'ye varıp yüzümü sürsem
Arzum sana kara donlu Beytullah.

Kimse mazhar olmaz çağrılmayınca
Cümlelerin muradı budur hem bence
Açılmış meskenin gülleri gonca
Arzum sana kara donlu Beytullah.

Ayrıca Hüda'nın fazl-ı ihsanı
Düşüp bir ataşa yanar hem canı
Cümle muradını veri Süphanı
Arzum sana kara donlu Beytullah.

Delilimiz gelip kefenim alsam
Boyunca sarılıp ihrama girsem
Civar-ı Resül'de defnolup kalsam
Arzum sana kara donlu Beytullah.

Kafileyle hüccac beraber gider
Medine'ye varup ziyaret eder
Anadan doğma ol günahlar gider
Arzum sana kara donlu Beytullah.

Eyvallahımız size yâdigâr olsun
Okuyan ihvanlar eline alsun
Hakirin ruhuna fatiha olsun
Arzum sana kara donlu Beytullah.

Hilmi vedalaşup yoluna gider
Cümle dostlar dua emanet eder
Mevlâ cümlesine vermesin keder
Arzum sana kara donlu Beytullah.

Dörtdivan'da Yayla Turizmi

İnsanların bir yerden bir yere sosyal açıdan yer değiştirmesine turizm denir. Turizm deyince insanın aklına yalnız deniz ve güneş gelmemelidir. Turizm dünyada artık her alanda gelişiyor ve yayılıyor. Yani turizm yılın her 12 ayında yapılmaktadır. Daha önce çalıştığım yerler ve edindiğim tecrübelerle göre bizim Dörtdivan'da en uygun turizm şekli yayla turizmidir. Yayla turizmi her yıl ülkemizde hızla gelişmektedir. Yayla turizminin en çok geliştiği bölge Batı Karadeniz Bölgesidir. Dörtdivan'da Batı Karadeniz Bölgesi'nde olduğuna göre, bizim de yayla turizminden faydalanmamız için hiçbir sebep yoktur.

Bolu, yaylacılık alanında da önemli bir ilimizdir. Bolu Yaylaları Doğu Karadeniz'deki örneklerini aratmayacak nitelikte yeşil ormanlarla kaplı dağlar üzerinde, gür akar-suların geçtiği, yemyeşil verimli düzlüklerdir. Bolu'nun dört yanını kuşatan orman tabakası ve zengin bitki örtüsü, beraberinde çok çeşitli av hayvanlarının bulunmasını sağlar. Ormanlık alanlarda, ayı, vaşak, yaban domuzu, geyik, karaca, kurt, sansar, tilki, porsuk, tavşan, kokarca, gelincik, kunduz ve sincap gibi kara hayvanları ile keklik, üveyik, bıldırcın, çil, toy, turna, çulluk, güvercin gibi av kuşları ve acmaca, şahin, kartal gibi yırtıcı kuşlar sıklıkla görülmektedir.

Kartalkaya'da bulunan, dünyaca tanınmış 5 yıldızlı oteller Dörtdivan'ımız için bulunmaz bir büyük fırsattır. Kartalkaya Kayak Merkezi sayesinde hem Dörtdivan ilçemizin, hem de köylerimizdeki yaylalarımızı tanıtmaya imkanımız vardır. Çünkü kayak dünyanın en popüler sporudur.

Dörtdivan ilçemizin Yağbaşlar Köyü'nde Bizans kale kalıntıları vardır. Yukarısayık ve Sorkun köyleri arasında bir tepede Himmet Dede Türbesi, Kılıçlar köyünde Kırklar Türbesi, Çalköy'de Şehriban Nine Türbesi, Merkez Camii yanında Seccamehmet Dede Türbesi bulunmaktadır. Ayrıca Yağbaşlar Köyü Mürseller mahallesinde Ayvadibi Şifalı Suyu bulunur. Her yıl Temmuz ayı içinde Dörtdivan yaylalarında Köroğlu Şenlikleri yapılmaktadır. Çalköy, Çetkören, Karaçayır, Kapaklı, Kirazlı, Bayramlar, Çavuşlar ve Kadılar en önemli yaylalarıdır.

Dörtdivan'ın da turizmden payını alması için toplumumuzun her katmanlarıyla hareket etmemiz gerekir. Bu işi yapmak için turizm konusunda uzman kişilerle koordineli çalışmamız gerekmektedir. Şu anda Karadeniz Bölgesinde mevcut olan hazır yayla turizmi projelerinden faydalanmamız birinci koşuldur. Bunun için de yayla turizmi yapan turizm acenteleriyle kontakt kurup Dörtdivan'ımızda bulunan köy ve yaylalara yönlendirmek için gerekli çalışmalar

RECEP DALKIRAN
Turizmci

RECEP DALKIRAN'IN ÖZGEÇMİŞİ

Recep Dalkıran 01.01.1957 yılında Bolu, Dörtdivan Bayramlar Köyü'nde doğdu. İlk ve ortaokulu Dörtdivan'da, Liseyi Ankara Beşevler'de Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi'nde okudu. İzmir'de 9 Eylül Üniversitesi Turizm İşletmecilik Bölümü'nden mezun olan Dalkıran iş hayatına, 1974 yılında Antalya Kemer'de İtalyanların Valtur Kemer Tatil Köyünde başladı. 1975-1978 yıllarında Amerika'nın turistik tesislerinden İstanbul Bayramoğlu'nda çalıştı. 1977-1990 yıllarında İzmir Çeşme Altın Yunus turistik tesislerinde 13 yıl çalıştı. 1991 yılında bir yıl Muğla Marmaris'te bulunan 5 yıldızlı Munamar Otel'de çalıştı. 1992 yılında bir yıl İzmir Gümlüdere Özdere'de Zürich otelde çalıştı. 1993-1994 yılları arasında 2 yıl Çankırı ve Kastamonu'da Ege Dağı'nda bulunan loş kayak merkezindeki Doruk Otelde çalıştı. Yazın ise Kastamonu sahilinde bulunan İnebolu ve Abana'daki tatil köylerinde çalıştı. 1995-2000 yılları arasında İzmir Seferihisar Doğanbey'de bulunan Amaran Otel'i İzmir'de turistik tesislerinde çalıştı. Daha sonra 2000 - 2002 yılları arasında 2 yıl Aydın Kuşadası'nda bulunan Pine Bay Holiday Resort Tatil Köyü'nde çalıştı.

Dalkıran, 2002 tarihinden itibaren İzmir Seferihisar Doğanbey'de bulunan İzmir'de Tatil Köyü ve Amaran Otelleri Genel Müdürlüğü görevini sürdürüyor.

yapılmalıdır.

Dörtdivan'ımıza zaman içinde yap-işlet-devret modeli ile turizmcilerin konaklayabileceği tesisler kazandırmalıyız. Yayla turizmine gelecek olan insanlardan Dörtdivan'da bulunan tüm esnafımız ve evde oturmakta olan kızlarımız ile kadınlarımızda el sanatı ürünleriyle destek olup kendilerine ekonomik açıdan destek sağlanıyorsa olur.

Dörtdivan'da yayla turizmini geliştirdiğimizde hem yaylalarımız hem de ormanlarımız korunmuş olur. Böylece ilçemizin gelir seviyesi yükseldiği gibi, insanlarımızın daha çok iş sahibi olma yolu açılmış olur ve ekonomik açıdan kalkınmamız gerçekleşir.

Dörtdivan'da Yaylacılık*

Bir yerleşim yeri ve ekonomik faaliyet alanı olarak ele alındığında, farklı birimlerde yaşayan, çeşitli sosyo-ekonomik yapıda grupların yılın belli bir döneminde çıktıkları ve orada beşeri ve ekonomik faaliyetlerde bulundukları alan olarak tanımlanan yayla¹ çok defa köyün müşterek malıdır². Köylerden ayrı yerlerde, hatta bazen oldukça uzak yerlere kurulmuş olmalarına rağmen "sosyo-ekonomik bağlarla tamamen köye bağlı bir mahal; veya köyün esas geçim sahalarına ekli ikinci bir bölümü"³dür.

"Yaz mevsiminde ve en sıcak aylarda insan ve hayvanların yaylaya gitmelerini; orada bir süre kalmalarını ve ekonomik faaliyette bulunmalarını kapsayan yaylacılık"⁴ olayında hayvancılık yaparak kazanç sağlamak yanında "yöre insanı için yaylaya çıkmak bir tutku, bir özlem, bir eğlence aracıdır da"⁵.

Ülkemiz yaylalarının dağılımına bakıldığında, araştırma yörenin olan Gerede çevresinde bir sıklıkla göze çarpar⁶. Yaylacılık faaliyetlerine katılma oranının 1977 yılında yayınlanan bir araştırma ile % 83 olarak tespit edilmiş bulunan yörede⁷ bu büyük yaylacılık faaliyetinin başlıca iki nedenden kaynaklandığı görülmektedir. Bu nedenlerden ilki; Gerede ovasını işleyen köylerin sayıca fazla oluşu⁸, ikincisi ise Gerede köylerinde çevre koşullarıyla beslenemeyecek kadar fazla sayıda hayvan bulunuşu⁹ ile açıklanabilir.

Bolu yaylaları içinde yaylacılık faaliyetine en erken ve genellikle 15 Nisan'da başladığı tespit edilmiş bulunan Dörtdivan bucağı köylerinde¹⁰; yaylaya çıkma âdeti, ekonomik faaliyetlerin bir uzantısı olarak kabul edilmektedir. Yaylaya çıkışın amacı yörede yaşayanlar tarafından "köy çevresinde eldili bulunan tarla tarımı alanının korunması" ve "sayısı oldukça fazla olan hayvanlara yazlık ot ve kışlık yem sağlamak" olarak açıklanmaktadır. Köy içlerinde bulunan meraların ilkbaharın ilk günlerinde kolaylıkla tüketilmesi, tümüyle ekili bulunan taralardan hayvanları uzak tutabilmenin güçlüğü, insanların gerek kışlık odun, gerekse peynir, yoğurt, yağ gibi ihtiyaçlarının hazırlanması gerekliliği, yaylada yaşamın daha ucuza mal olması, kışlık evlere göre daha az eşyası olan evlerde işin de az olması nedeniyle hayvanlara daha iyi bakım şartlarının bulunması vb. nedenler, yaylaya çıkmayı yörede neredeyse şart koşturmaktadır.

Dörtdivan'da yaylaya, yukarıda da belirtildiği gibi nisan ayı ortalarında baş-

lamak üzere mayıs ayı sonlarına kadar köy-köy, mahalle-mahalle, toplu bir biçimde çıkarılır. Her köyün muhtarı ve ihtiyarlar heyeti, hanelerin o dönemde ekonomik faaliyetlerini de göz önünde bulundurarak bir tarih belirler ve bunu ilgili kişilere duyurur. Tarımsal faaliyetler ve yaylaya göç hazırlıkları bu tarihe kadar tamamlanacak biçimde planlanır.

Kadınlar yaylaya götürülecek olan yatak, yorgan, kap-kacak, giyim-kuşam vb. eşyaları hazırlayıp denk haline getirirler. Göç tarihinden bir önceki cuma günü ise Dörtdivan pazarından on beş günlük ya da bir aylık erzak satın alınarak yaylaya götürmek üzere hazırlanır.

Son yıllarda Dörtdivan yaşamında ortaya çıkan mevsimlik iç ve sürekli iç-dış göçler yaylaya çıkan insanların sayısında bir azalmaya yol açmış, yaylaya çıkmadan bir zaman önce mevsimlik göç yapacak olanların köyden topluca uğurlandıktan sonra yaylaya çıkma âdeti yerleşmeye başlamıştır.

Göç günü sabah erken bir saatte araba ve kamyonlar yüklenir ve topluca yola çıkarılır. Kamyon ve arabalarla yaylaya çıkma, toplum yaşantısına son yıllarda girmiştir. Kaynak ılgılar geçmiş yıllarda öküz arabalarıyla yaylaya çıktıklarını anlatmaktadır.

Yörede ya her köyün ya da bir kaç köyün ortak bir yaylası olup yaylaların merkeze uzaklıkları 3-4 km ile 20-25 km arasında değişmektedir. Örneğin Cemal köyünün yaylası Çiçekli yayla ile arasındaki uzaklık 20, Çal köyünün Çal yaylasına olan uzaklığı 22 km'dir¹¹. Yaylaların bazıları ise orman içindedir.

Yıllardan beri süregelen sosyal sistem ve töreler gereği aileler yaylalardaki arazilerde mülkiyet hakkına sahiptirler. Yaylaların yerleşim alanında bulunan evlerin kullanım hakları kendilerine aittir. Yerleşim alanında bulunan boşluklar, yollar, çayırılar ve otlaklar yayla sakinlerinin ortak malı olarak kabul edilir.

Yaylacılık faaliyetinin ilk dönemlerinde, mayıs ve haziran aylarında, hayvancılığa ağırlık verilir. Hayvanların otlatılması, süt, yoğurt, peynir ve yoğurtdan tatlılar içinde siizdirilip kurutulmasıyla ve kalıp haline getirilip tuzlanması ile oluşturulan keş yapılır. Elde edilen bu ürünlerden bir kısmı ailenin erkekleri tarafından cumartesi günleri Gerede, pa-

zartesi günleri ise Bolu pazarına indirilerek satılır; dönüşlerde ise ailenin yiyecek ihtiyaçlarından bazıları yaylaya çıkarılır. Dörtdivanlıların keş yapımındaki ustalıkları bazı çevre yerleşim birimleri halkının kendilerine "keşçiler" adını vermesine de neden olmuştur.

Bolu yaylalarının en önemli özelliği alt zon (kışlak) ile üst zon (yayla) arasında devamlı bir bağ olması¹² erkeklerin sık sık, kadınların ise gerektiğinde köylerdeki tarım alanlarına inerek yapılması gerekli işleri yapmalarıdır. Bu yolla tarım ve hayvancılık birbirine paralel olarak sürdürülmektedir.

Yaylada temmuz ve ağustos aylarında kışık kavurma, yiyecek kurutma gibi işlemlere ağırlık verilir. Dörtdivan'da kışık kolaylıkla et temini yapılabildiğinden, kavurma zorunluluk olarak değil bir değişiklik olması bakımından yapılmaktadır.

Bunun dışında yaylada kalman bu son aylarda zamanın büyük bir kısmı, 6831 nolu Orman Kanunu'nun 31. ve 32. maddeleri gereğince, orman köylerine tanınmış bir hak olarak yasal miktarda ormandan kışık yakacak teminine ayrılır.

Yaylada geceleri, çeşitli yaş gruplarına göre toplanan erkekler yakıtıkları ateşler çevresinde eğlenir, bu arada bazen içki de içerler. Kadınların yayla eğlenceleri ise daha çok toplantı oturmak ve sohbet etmek şeklindedir.

20-25 yıl öncesine kadar yaylaların en büyük eğlencesinin gırgı olduğu, genç kız ve erkeklerin ayrı ayrı bu araca bindikleri, ancak şimdilerde yaylalarda gırgı kalmadığı edinilmiş bilgiler arasındadır¹³.

Hasat zamanı geldiğinde genellikle ağustos ayı sonu ya da eylül ayı başında halk yine mahalle mahalle, köy-köy kışaklarına dönerler.

Tüm kasaba genelinde yaz-kış yaylada oturan 50-60 hane bulunmaktadır. Çok sayıda hayvanı bulunan, özellikle keçi sürüsü sahipleri ile mandıra işi yapan aileler; oğullarından biri ile gelirlerini, henüz okul çağı gelmemiş ya da ilköğretim mezun olmuş torunlarını yaylada bırakırlar ve bunun uygun ölçüde sıra ile, dönüşümlü olarak sürdürülmesine özen gösterirler.

Dipnotlar:

- 1 Mecidi Emiroğlu Bolu'da Yaylalar ve Yaylacılık, Ankara: 1977, s.9.
- 2 Necdet Tunçbilek, "Türkiye'de Yaylalar ve Yaylacılık, I.U. Coğrafya Enstitüsü Dergisi, Cilt: 7 (1964), s.16.
- 3 "Aynı"
- 4 Emiroğlu a.g.e., s.19.
- 5 Sabri Çalır "Doğu Karadeniz Bölgesinde Yaylacılık ve Bektaş Yaylası", Samsun Eğitim Fakültesi Dergisi, Özel Sayı1 (1985), s.311-321.
- 6 Cemalattin Arif Alagöz, "Anadoluda Yaylacılık", Ankara: 1993, s.33.
- 7 Emiroğlu a.g.e., s.123.
- 8 Alagöz, "a.g.e." s.33.
- 9 Emiroğlu, a.g.e., s.123.
- 10 Aynı, s.93.
- 11 Emiroğlu, a.g.e., s.124.
- 12 Tunçbilek, "a.g.e.", s.19-20, 20-24.

* Doç.Dr. Tülay UĞUZMAN ER, "Dörtdivan Kasabasının Sosyal ve Kültürel Araştırması", DİVANKAY Yayını, Ankara 2000 kitabından alınmıştır.

Okul Öncesi Eğitimi'nin Önemi

Merhabalar

Çocuklarımız bizim çocuklarımız, geleceğin aydınlık yüzleri. Işıldayan gözleri, gülen yüzleri ile çocuklarımız toplumun birer üyeleri ve geleceğimizi oluşturacak toplumumuzun devamını sağlayacak yeni enerji ve güç kaynaklarımızdır. Sağlıklı fiziksel bir yapının, uyanık bir zekanın, iyi alışkanlıkların, diğer bireylerle iyi ilişkilerin ve mutlu, güvenli bir yaşam anlayışının geliştirilebileceği çok kritik bir dönemin eler arasında kaymaması için, toplumun ihtiyaç duyduğu bireylerin yetiştirilmesinde eğitim önemi çok büyüktür.

Okul öncesi eğitimi, doğumdan ilkokulun başlangıcına kadar olan çocukluk yıllarını içine alan; bu yaş çocuklarının bireysel özelliklerini ve gelişimsel düzeylerine uygun zengin-uyarıcı çevre olanaklarını sağlayan; onların tüm gelişimlerini (fiziksel, sosyal, duygusal, zihinsel, psiko-motor, dip) toplumun kültürel değerleri ve özellikleri doğrultusunda en iyi biçimde yönlendiren bir eğitim sürecidir.

Çocukluk ve gençlik yıllarında olduğu gibi okul öncesi yıllarda da çocuğun özellik ve ihtiyaçları, ona sunulacak eğitim hizmetlerini yön-

lendirici olmaktadır. Aşağıda bu özellikler ve ihtiyaçlar doğrultusunda, 0-6 yaş arası çocuğa ve ailesine sunulan eğitim uygulamalarının yararları açıklanmayı çalışılmıştır.

1 Aile ortamında annesiyle ve ailedeki diğer bireylerle, sıkı duygusal ve sosyal etkileşim içinde bulunan çocuk, üçüncü yaşına doğru yaşlılarıyla bir araya gelme, oyun gruplarına katılma ihtiyacındadır. Giderek artan bir sosyalleşme eğilimi ve oyun etkinliklerine yönelik görülür. Birlikte oynamak onların sosyal deneyimlerini artırır. Arkadaş grupları, çocuğun kendini tanımasına ortam hazırlar. Çocuk kendini kabul ettirmeyi, başkalarını kabul etmeyi, haklarını korumayı ve başkalarının haklarına saygıyı, bu grup oyunlarında öğrenir. Böylece, öz-yönelimli bir dünyadan, sosyal-yönelimli bir duyarlılığa geçer. Okul öncesi eğitim kurumları ve bu konuda yapılan diğer uygulamalar çocuğu diğer çocuklarla, eğitsel ve sağlıklı bir ortamda, bir araya getirir.

2 Çevre-uyarıcı zenginliği, çocuğun zihinsel deneyimlerini çeşitlendirir. Zihinsel gelişimin, önemli ölçüde, okul öncesi yıllarda olduğu sanılmaktadır. Okul öncesi eğitim kurumları, düzenleye-

JALE DOĞANAY
Çocuk Gelişimi Uzmanı
Okul Öncesi Eğitimi Öğretmeni

ceği öğrenim yaşantılarıyla, çocuğun duyguların gelişimini, algılama gücünü artırır. Akıl yürütme sürecinde, ona yardımcı olur ve yaratıcılık pekiştirilir.

3 Okul öncesi eğitim kurumları, çocuğu, aile ve komşuluk çevresinin içinde bulunduğu kültürel kesinden farkı, genel kültür değerlerine dayalı sosyal bir ortam içinde eğiterek, toplumun kültür değerlerinin özümlemesinde yardımcı olur. Kültürel özelliklere uygun alışkanlıklar, bu eğitsel ortamda, daha kolaylıkla kazanılır.

4 Doğumla birlikte başlayan bağımsızlık çabaları, okul öncesi eğitim kurumlarında yaratılacak eğitsel tutum ve düzenlemelerle güçlendirilir. Çocuğa özgür iradesiy-

ÇOCUK YAŞADIĞINI ÖĞRENİR

- Bir çocuk sürekli eleştirilmişse, **Kınama ve ayıplamayı öğrenir.**
- Bir çocuk kin ortamında büyümüşse, **Kavga etmeyi öğrenir.**
- Bir çocuk alay edilip aşağılanmışsa, **Sıkılıp utanmayı öğrenir.**
- Bir çocuk devamlı utanç duygusu ile eğitilmişse, **Kendini suçlamayı öğrenir.**
- Bir çocuk övülmüş ve beğenilmişse, **Takdir etmeyi öğrenir.**
- Bir çocuk hakkına saygı gösterilerek büyümüşse, **Adil olmayı öğrenir.**
- Bir çocuk güven ortamı içinde yetişmişse, **İnançlı olmayı öğrenir.**
- Bir çocuk kabul ve onay görmüşse, **Kendini sevmeyi öğrenir.**
- Bir çocuk aile içinde dostluk ve arkadaşlık görmüşse **Bu dünyada mutlu olmayı öğrenir.**

le kendini sınırlama deneyimleri kazandırılır. "Kendi davranışlarının kurallarını herkesin benimseyebileceği evrensel ölçütlerle", kendisinin koymasının temeli, bilinçle yönetilen bu eğitsel ortamda, kolaylıkla atılabilir.

5 Çocuğun, yeterlilik ve yetersizlikleri, duygusal sorunları, bu kurumlarda sağlanan dikkatli bir gözetimle, erken yaşlarda, saptanabilir ve gerekli önlemler, koruyucu bir tutum içinde, ele alınır.

6 Okul öncesi eğitimi, çocuğu, ilkokula hazırlayıcı bir rol oynar. Çocuğun, duygusal ve sosyal hazır oluşunun sağlanması yanısıra,

zihinsel olgunluğunun güçlendirilmesi de, bu eğitimin belli başlı etkinliklerinden biridir. Çocuğa kendi düşüncelerini, duygularını açığa vurma (gerek sözlü, gerekse sanatsal etkinlikler yoluyla) olanakları sağlanarak, onun, kendisini anlamasına ve ortaya koymasına fırsat verilir. Bu yolla, çocuğun konuşma becerisi güçlendirilir, yaratıcılığın ve kendine özgü davranışlarının temeli atılır.

7 Okul öncesi eğitim kurumları, çalışan annelerin sorumluluklarını, günün belli saatleri içinde, üstelenerek, bir yandan, annenin gönül rahatlığı içinde işinde verimli olmasına sağlarken, diğer yandan, çocuğun yetersiz koşullarda ve ellerde zedelenmesini önler.

8 Okul öncesi eğitimi gerekli kılan bir başka toplumsal olgu, geri sosyo ekonomik yada zedeleyici koşullardan gelen çocuklar sorunudur. Bu çocuklar için düzenlenecek bilinçli bir okul öncesi eğitim uygulaması onların, içinde bulun-

dukları yetersiz koşullardan zarar görmelerini önleyebilir.

Sevgili hemşehrilerim çocuklarınıza değer verelim. Eğitimleri için elimizden gelen her şeyi yapalım. Memleketime gittiğimde görüyorum ki, çocuklarımızın gözleri pırl pırl. Gelin çocuklarımızın eğitimine okul öncesinden başlayalım ve 8 yıllık eğitimle devam edelim. Liseye, üniversiteye gönderelim. Ekmeklerini ellerine almış, sağlam karakterli, ülkesine, memleketine ve ailesine faydalı birer birey olmaları için çalışalım. DİVANKAV çalışanlarına sonsuz teşekkürler. Bu vesile ile hepinize çocuklarımızla beraber sağlık ve huzur dolu günler diliyorum.

Kaynak

• Oğuzkan S. ve Oral, G.1002

• Okul Öncesi Eğitimi. M.E.B. Yayınları, s.5-6, 50 İstanbul.

ÇOCUĞUMU YENİDEN YETİŞTİRMEM MÜMKÜN OLSAYDI!..

- Çocuğumu yeniden yetiştirmem mümkün olsaydı,
- Ona işaret parmağımı kaldırıp yasaklar koymak yerine,
- Parmaklarıyla resim yapmayı öğrettirdim.
- Hatlarını daha az düzeltir,
- Onunla daha çok yakınlık kurmaya çalışırdım.
- Onu sadece gözlerimle izler, saat kısıtlamaları koymazdım.
- Daha bilgili olmaya çalışır, daha çok şefkat gösterirdim.
- Onunla daha çok yürüyüşlere çıkar, uçurtmalar uçururdum.
- Ona karşı ciddi tavır içinde olmak yerine,
- Onunla oyun oynardım.
- Onunla kirlarda koşar, yıldızları soyderdirdim.

Dörtdivan'da "Safari"nin Tadı Başka

Çalköy Aladağı Güllük Mevki - Dörtdivan

Bolu Valiliği ve Belediyesi işbirliğiyle düzenlenen 2. Foto Jeep Safari, 66 kişilik basın mensubunun katılımıyla yapıldı. Dörtdivan'ın doğal güzelliklerini tanıtmayı amaçlayan safariye ilgi çok büyüktü.

İstanbul ve Ankara gibi iki büyük şehrin tam ortasında bulunan Bolu, kent stresinden bakanların yegane uğrak yeri olurken, bu şirin il de depremten sonra yaşadığı ekonomik sorunları turizmle gidermeyi amaçlıyor.

Valilik ve Belediye Başkanlığı'nın girişimleriyle ikincisi düzenlenen Jeep Safari ise tanıtımla ilgili en geniş kapsamlı organizasyon.

Yerel basından 25, ulusal basından 41 olmak üzere toplam 66 gazeteci ve fotoğrafçının katıldığı Foto Safari için Valilik ve Belediye personelinin toplam 100 kişi 2 ay uğraş verdi.

Organizasyonun kusursuz olduğu Foto Safari 4 gün sürdü. Safari sırasında Gölcük, Beşpınarlar, İkisivri Kulesi, Mengen, Büntük Göleti, sırtık Yayla, Gere, Rumşah Yaylası, Arkut Dağı

Kayak Merkezi, Keçi Kalesi, Esentepe, Yeniçağa, Eskiçağa, Dörtdivan, Sarıalan ve Köroğlu Şelalesi gezildi ve basın mensuplarına bölgelerin tarihi ve turistik özellikleri hakkında bilgiler verildi.

Bolu Dağı'nın yamaçlarında

Köroğlu Şelalesi - Dörtdivan

yer alan Bolu kamp alanları, kayak merkezleri, milli parkları, büyüklü küçüklü gölleriyle adeta kocaman bir derya. Dinginliğiyle, sarı beyaz nilüfer çiçekleriyle Abant Gölü, büyüklü güzelliği ile Yedigöller, kamp ve trekking için elverişli dağlarıyla Sülük Gölü macerayı sevenlerin gözbebeği.

Geçen sene başlattıkları Foto Safari etkinliğini bu yıl da devam ettirmenin bölge için çok önemli olduğunu belirten Bolu Valisi Mehmet Ali Türker ise şunları söylüyor, "Bolu sadece Kartalkaya, Yedigöller ve Abant'la tanınıyor ancak kentte birçok tarihi, doğal ve turistik beldeler var. Bolu ilimiz içerisinde toplam 14 göl, 32 suni göl, 320 yayla, 3 tabiatı koruma alanı, 7 orman içi dinlenme tesisi, geyiklerin ve alacaların korunup çoğaltıldığı 4 yaban hayatı koruma sahası var. Burası gerçek anlamda bir cennet ve yakında Türkiye'nin İsviçresi olacak."

Bolu, doğal güzellikleri, pek çok spora elverişli bölgeleri ve yemekleriyle dikkat çekiyor. Vali ve belediye başkanı da turizmi geliştirmek istiyor.

(Nilay ÇINAR /
Cenk ERTEKİN,
Sabah Gazetesi)

DÖRTDİVANLILAR KÜLTÜR YARDIMLAŞMA DAYANIŞMA VE GÜZELLEŞTİRME DERNEĞİ KURUCULAR KURULU

Ethem Ertuğ

İsmail Başyıldız

Mustafa Acar

Bilal Başer

Hamza Başaran

Yunus Çankaya

Şeref Gökçeoğlu

Ali Efe Öztürk

Zeynel Demirtaş

Hasan Demircan

Ahmet Ersoy

Tahir Abay

DİVANKAV

DÖRTDİVAN KÖROĞLU KALKINMA VE DAYANIŞMA VAKFI YÖNETİM KURULU - 2004

Halilullah Özcan
Başkan Vekili

Ethem Ertuğ
Yönetim Kurulu Başkanı

Ahmet Ersoy
Muhasep Üye

Mustafa Acar
Üye

Halil Altındağ
Üye

İdris Atalay
Üye

Abdullah Başaran
Üye

İsa Duman
Üye

Basri Gökçeoğlu
Üye

DİVANKAV DENETİM KURULU ÜYELERİ - 2004

Celal Öztürk
Denetim Kurl. Üye

Mehmet Yıldırım
Denetim Kurl. Üye

Recep Şengün
Denetim Kurl. Üye

İsmail Başyıldız
Denetim Kurl. Üye

Halit Kırıkoğlu
Denetim Kurl. Üye

Gerede Eski Müftüsü Ali Rıza Ünlü'nün “Gerede Tarihi” Eserinde Dörtdivan ve Dörtdivanlılar

Gerede eski müftüsü **Ali Rıza Ünlü**'nün (1881-1944), Gerede ve o dönem Gerede'ye bağlı Mengen, Yeniçağa ve Dörtdivan'ın bilimum köylerini, mahallelerini ve yaylalarını defaatle gezerek kaleme aldığı “**Gerede Tarihi**” adlı eseri bu yörenin tarihi ve kültürü için önemli bir kaynaktır.

Hacı Ömer Cevahirioğlu'nun günümüz harflerine çevirdiği ve **Adem Çevik**'in “**Tarih Boyunca Gerede**” adıyla yayına hazırladığı kitap, 2000 yılında İstanbul'da basılmıştır. Bu yazıda, kitapta yer alan Dörtdivan'la ilgili bilgiler sayfa numaraları verilerek aktarılmıştır.

I. ALI RIZA ÜNLÜ VE ESERİ

Müftü ve Müderris Ali Rıza Ünlü Bey, 1881'de Gerede'de doğmuş, 1944 yılında aynı yerde vefat etmiştir. Orta öğrenimini, Gerede Rüştiye Mektebi'nde yaparak bir süre Babasının Medresesinde öğrenimini sürdüren Ali Rıza Bey, İstanbul'a giderek Teyyezadesi Şeyhülislam Mektubcusu Kazasker Merhum Mustafa Tevfik Bey'in nezdinde kalmış, Fatih Medresine devamla Yüksek Öğrenimini bitirip icazet almıştır.

Babasının ölümüyle Gerede'ye dönerek Aile Medresesinin Müderrisliğini yapmış, 1925'de, Gerede Müftülüğüne atanmıştır. Babası gibi bilgin soylulardan bulunmasıyla Bursa payesile payelendirilip murassa Osmanlı ve Mecidi nişanları almıştır.

Milli Mücadele yıllarında Atatürk'ün yanında olmuş, Bolu Heyeti

olarak da, Atatürk ile dört saat süreli siyasi ve tarihi mülakatta bulunmuş, hatıra olarak da, Atatürk tarafından bir silah hediye edilmiştir. Müftü olarak yararlı olmayı seçerek İlk Devre Büyük Millet Meclisi Üyeliğini kabul etmemiştir. Milli Mücadele'nin Meşhur Gerede Müftüsü olarak tanınır. Atatürk devrinin Devlet adamlarının hatırlarında devrimci Müftü olarak anılır. Eşi Ayân'dan Kâmil Bey'in torunlarından. Yaşadığı dönemde bastırma imkânı bulamadığı “**Gerede Tarihi**” adlı eseriyle tanınmıştır. Bu kitabı niçin yazdığını da ilk sözde şöyle açıklamaktadır:

“Çok mühim tarihi devirler geçirmiş Gerede'mizin şimdiki kadar (hâlâ) yazılmış bir tarihi yoktur. Bu yokluk bizim için mühim olduğu gibi nesli atı (gelecek) için daha mühimdir. Her nasılsa bundan birkaç sene mukaddem bende bu hususta bir merak uyanmış ve zaman zaman elde edebildiğim malumatı ufucuk notlar halinde evrakı perişanım arasına atmağı unutmamıştım. Bundan iki sene evvel bunları biraraya toplayarak bir tarih yazmağa başlamış isem de vaktimin ve nakdimin kuvvet ve kudretimin kıyafetsizliği beni pek meşgul bir vaziyet karşısında bırakmıştı. Elde edebildiğim eserleri çok dikkatli okunak ve lazım gelen malumatı çıkarabilmekte yorucu bir işti. Vakit vakit ihtiyarlarla hasbihaller yaptım. Gerede'nin Mengen, Yeniçağa ve Dörtdivan'ın bilimum köylerini, mahallelerini ve yaylalarını defaatle gezdim.

ABDULLAH DEMİRCİ
Anadolü Meteorolojî Meslek Lisesi
Müdür Yardımcısı
abdullahdemirci@mynet.com

Eski vesikalar, mahallî şifirler ve tür-küler yazılı bir çok vesikalar elde ettim. Bunların tedkikatıyla hayli uğraştım. En ziyade millî hayata ve ananeye ehemmiyet vererek bu eseri yazmağa başladım. Fakat çok esefle söyleyeyim ki, pek mühim olan bir noksanı ikmal edemedim. Bu da Bolu Vilayeti Hükümet Konağında mahzun evrakda mahfuz bulunan beyyüz küsür cild eski sicilliyatı tedkik edemedim. Çünkü sicilliyattaki muhtelif eski yazıları tamamen ben okuyabilirdim. Ne fideki mâlî vaziatım Bolu'da bir iki ay oturmaktığıma müsaade etmedi. Atalarımızdan kalma bir söz vardır. “Yalnız el şaplamaz” derler, pek doğrudur. O büyük atalarımızın büyük bir sözleri daha var: “Bir elek unun varsa er yapana ver” derler. Evet bende bu işin erbabı olmadığımı biliyorum, biliyorum da bırakmakta istemiyorum. Çünkü azim ettim çok ümit ederim ki değerli kardeşim/kemşehrilerim noksanlarımdan dolayı beni tenkid ve tahzir etmezler, hata ve noksanlarımızı ikmal ederler de daha mükemmeli vücuda/meydana getirirlerse ben de bu işe ön ayak olduğumdan dolayı kendimi bahtiyar addederim.” (1925)

II. DÖRTDİVAN TARİHİ HAKKINDA

(1050 H.) (1640 M.) tarihinde seyahat eden **Evliya Çelebi Seyahatnamesi**'nin Gerede hakkındaki yazılarından bu bahse ait olan kısmını aynen yazıyorum:

“Halk zinde ve müccessem (dinç ve heybetli) Türk talfesidir. Dört çevresi: güneyi Çankırı şehrine varıncaya kadar ma'mur nahiyelerdir. Burada kırk-elli bin etrak (Türkler) talfesi vardır. Nahiyeleri “Kızılöz” “İnceöz” “Alçıöz” “Aludivan” “Bir divan” “İkidivan” “Üçdivan” “Dörtdivan” “Beşdivan” “Altıdivan” “Yedidivan'a varıncaya kadar nahiyeler vardır.

Dörtdivan Merkez (1947)

Cümlesi dağlarda sakin olurlar. Bu Türklerin Divan tabir ettikleri de Sultan Alaüddin Bolu beyi iken bu dağları fethettikçe, gönüllerini meylettirmek (sındırmak) için divan kösü çaldırdığı yerlerdir ki hâlen "divan" sözcüğü ile anılır yedi nahiyelerdir" diyor.

Burada evvela "Divan" meselesini hal ve terlik edeceğiz. "Kızılöz" burası Saffarabolu'ya tabiidir, halen "Kızılbel" namıyla anılır. "İnceöz" Kızılcahanman diğer adı Yabıncıbuldu kazasıdır, Gerede'ye onbir suattır (57 km.) "Alaca-öz" burası halen namı Senter özüdür.

Bu da Kızılcahanman kazasının Çorba Nahiyesi civarındadır. "Aladivan" neresi olduğu bilinmemiştir.

Zaten Kızılcahanman kazası da Gerede gibi öz Türk kaynağıdır. "Özbekler" "Pecenekler" "Korkmazlar" urukları orada kendi isimleriyle teşkil ettikleri köylerde otururlar.

Diğer "Bir Divan" ıla "Yedi Divan" a gelince, yine Evliya Çelebi Seyahatnamesinin Bolu'ya ait yazısında diyor ki; "Ebul Feth Tahır üze burası Anadolu Toprağında başkaca sıvıca beyliğidir. Taruflı padişâden beyinhuası hümayunu (Padişah tarafından beyine verilen tahsisat = gelir) 300 122 akçedir. On dört ze'amet, elli beş timarı var. Çeribaşısı, alay beyi var.

Kanun üze Cebelerilere (2800) kılınç askeri olur. (800) adam kadar da beyin ve çeribaşının olur. Üçsöz akcaş şerif (şerefeli) kazadır. Beş nahiyesi vardır. Birincisi "Etraflı Şehir" ikincisi "Gökce" yani Gökce, üçüncüsü "Sazak Gerede nahiyesi" dördüncüsü "Durdur" yani Dördüvan, beşincisi "Yağlıca" yani Yığılca nahiyesidir. Kadısına..... beşbin kuruş verilir, beyne on bin kuruş verilir. Yeniçeri Serdarı, Sipahi Kethudası, Nakibüleşrafı vardır.

Şu yazılardan anlaşılıyor ki, Evliya Çelebi Gerede hakkında yazdığı yazısında bildirdiği divanlar Bolu'dan başlayıp Çankırı'ya kadar gidiyor gibi görünüyor da Çerkeş ve Çankırı'ya ait olanları tabii o kasımda yazmıştır. Burada Çankırı'ya yazmaktan maksadı divan olmayıp, burada bulunan halkın Türk olduğunu bildirmek için olduğu anlaşılıyor.

Şu kadar ki, Gerede bahsinde yazılan yedi divan Bolu'dan ibaret edilmiş ve beşde bırakılmıştır, her nasılsa altıncısı "Çağa" yedincisi "Mengen" olduğunu kaydetmemiştir.

(1282 H.) (1865 M.) tarihine kadar "Gerede, Dördüvan, Çağa, Mengen" ayrıca, ayrıca nahiyeler olduğunu ve bunların her birinde (1255 H.) (1839 M.) tarihinden itibaren Bolu kâhılarından mahsub (tayin edilmiş hükme mezun nâhiler bulunduğu cihetle, hakim hit-

kümlelerini icra tarhından itibaren kaza namı verildiği ve (1282 H.) (1865 M.) tarihinde "Mengen, Çağa, Dördüvan" Gerede'ye bağlanmak suretiyle, "Gerede kazası" namı altında toplanmış ilcilen sabittir. (sf.49-50)

III. TARİHİ ESERLER

Hali hazırda Gerede hududu içersindeki orman, yayla, ova ve köyler civarında yeraltında mevcut harabeler vardır ki adeta ilçenin evvelce manur olmayan bir karış toprağı yok gibidir. Bunlar zaman, zaman köylüler tarafından kazılarak taşları inşaatta kullanılmak üzere çıkarılmaktadır. Fakat asari atika kayımları yoktur. İl... bazı büyükçe binalarında tesadüf edilmektedir. Mesela, bunlardan birisi Dördüvan nahyesinin Yağbaşlar Köyünde Aziz Ağa'nın tarlasından çıkmıştır ki, oldukça ehemmiyetlidir. Bir de Ahmedler Köyü'nün mahallesi olan Akçakese'de "Ak Kilise" harabesi var. (Sf. 32)

Yağbaşlar'da Kilise Harabeleri

Dördüvan'ın Yağbaşlar köyünde, Aziz Ağa'nın tarlasında büyük bir kilise harabesi vardır. Burası vakit vakit köylüler tarafından kazılarak tahrib edilmiş ve taşları alınmıştır. (1297 Rumi (M.1881) tarihinde Gerede'de ayandan Hacı Sadık tarafından yaptırılan, Tuz pazarındaki taş harun kapısındaki işlemeli mermer sütunlar bu kilise harabesinin kapısının sütunlarıdır. Hâlen mezkûr köyde çıkarılmış gayette düzgün büyük ve küçük bir çok muhtelif taşlar vardır. Köylüler bunları bina yapımlara satıyorlar. Fakat tedkilimde bu taşlar üzerinde sâlibden (haç) başka resim ve işleme olmadığı gibi yazılı bir taş da bulamadım. Yalnız bir iki taşda şu şekilde gördüm.

Bu harabe az miktarda kazılmış olup zeminde topraklar altında, mühim bir kısmının mevcut olduğu anlaşılıyor. Bu köyün etrafında ve tarlalarında eski devirlere ait eserlere bakılırsa, burada ehemmiyetli bir şehir olduğu tezahür eder." (sf. 82)

Mürseler Kalesi Duvarları ve halhal parçaları bir de bu köyün Mürseler adında bir mahallesi vardır. İdsinin arasında etrafa hâkim güzel bir tepe vardır. Hâlen bu tepenin üzeri tarla olup "Mürseler Kalesi" namı verilen bu tepenin etrafında kale duvarları kalıntıları mevcut ve ufakık mermer ve tuğla ve desti ve sıradan yapılmış olup hatunların kollara taktıkları halhal parçaları bulunmaktadır. Bu kalenin dahi aşağı taraflarında mühim bina eserleri ve menfez yerleri görülmektedir. Mürseler Köyü'nün güneybatısında ve Bolu hududu yakınında Ortaköy vardır. Burada dahi pek çok bina kalıntıları mevcut olup, büyük e yontma taşlar ve sütunlar çıkmaktadır.

Adakınık, Aladağ ve Dilmen'de şehir harabeleri ve 12 Yavru Tuvak figürü Adakınık köyünün yaylası civasında, Aladağ'da "Dekman" "Dikmen" denilen mevkiide oldukça büyük ve geniş bir şehir harabeleri mevcut olup, çıkarılan bilyik ve yontma taşlara bakılırsa büyük ve mühim bir şehir olduğunda şüphe yoktur.

Bir köylünün rivayetine göre yine Aladağ'da Büyük ve sabit bir kaya üzerinde musanna bir tavuk ve on iki yavrusu resmedilmiş, elyeum mevcut imiş. Buraya kadar gidip de bunu göremedim. (sf.83)

Çardak Köyünde İşlemeli ve Resimli Sütun Başlığı

"Çardak" köyünde vakitliye "Babahazır" namındaki zatın yaptırdığı "Cuma Camisi"nin önünde, üç dane işlemeli ve oyma resimli sütun başlıkları varsa da, taşlar kireç-mermer taş mevcut olup, yarısı toprak altında ve diğer yarısı duvarın temelinde meydana görünmektedir.

Bu taşın temelini biraz kazarak üzerindeki yazının tamamını aldım. (Babahazır'ın türbesi, Mengen Babahazır köyündedir.)

Yazı aynen yukarıdaki gibidir.

Yalacak Köyünde

Kaysar Çeşmesi

"Yalacak" köylünün yayla yolu üzerinde kadın bir pınar mevcut olup köylüler buna "Kaysar Çeşmesi" diyorlar.

Göbüler Köyünde

Şifa Dağıtan Yılanlı Su

"Göbüler Köyü": Buranın suyu köyün batı tarafında ve iki kilometre mesafeden gelir. Bu suyun geldiği melul halk arasında "Yılanlı su" namıyla ma'ruf olup, ruzi-tuzanın birinci günü (yani: Hıdırellez denilen 6 Mayıs), civar köyler halkı akın, akın bulraya gelirler, adı geçen günde bu suyun etrafındaki taş yığınları üzerine binlerce "yılan" çıkarak taşlar üzerinde yatarlar ve kimseye dokunmazlar, halk bunlara dokunmaz, yalnız seyrederek, o gün göya bazı hastalar o sudan alarak ykanurlar ve şifa bulurlar. Ben bu manzarayı aynen gördüm ve harafat olduğunu zaman zaman söyledim. Şimdilerde gidenler pek az olup, eskil kadar Telaccüm (hücum, rahbet) yoktur. O gün adeta orada bir panayır kurulmuş gibi kalabalık olur ve ziyarete gelen kadınlar ve çocuklar yeni ve temiz elbiselerini giyerek gelirler, adeta bayram gibi hazırlanır.

Göbülerde Eski Çeşme Harabesi

Burasını bizzat tedlik ettim, oldukça geniş ve çayırık, doğu ve güneş tarafları hafif yüksek tepe olan bu mevkiide eski devirlere ait bir çeşme harabesi var. Su; yontma taşlarla yapılmış alından gelmektedir, oldukça muntazam yapılmıştır.

Suyun güney doğudan doğru geldi ve yere yatıp da toprak üzerine kulağını koyarak dinlediği vakit kuvvetli bir suyun yeraltından çıktığı suyun verdiği sedadan anlaşılacaktır. Fakat duyulan su sadasına nazaran çeşmeye gelen miktarda, ancak dörtte bir raddesindedir.

Bu suyun nereye gittiği malum olmadığı gibi, civarda da çıktığı bir yer yoktur. Çeşmenin vaktiyle çok muntazam olduğu ve önünde havuzu ve sair binalar bulunduğu kalıntılardan anlaşılmaktadır.

Ruzi hazır günü (Hidirellez günü) çıktığı yukarıda yazılan yılanların ancak o güne mahsus olup başka günlerde görünmedikleri şüphesizdir.

Fakat bu su köye açıktan gelir ve bazanda gayet ufaklık sıyılı yılan yavrularının aktığı da görülmektedir.

Yayalar, Çetiler, Yusufkar'ın Deller Yayası'ndaki Eski Çeşme ve Eserler

"Dörtdivan" "Yayalar" "Çetiler", "Yusuflar" köylerinin müşterek yaylaları ve daha birçok yaylaların da ottağıyesi olan "Deller" namide ma'rifat yaylaya gelince: Etrafı hafif bayırlar ve bu bayırlarda pek çok bina eserleri mevcud olup, köylülerin yayla evleri buradadır.

Çevresi hafif bayırlarla çevrilmiş olan bu mevki gayetle düz ve geniş ve çayırık olup, çok münbit (verimli) ve binlerce hayvanın otlamasına ve doymasına yetmektedir.

Binlerce hayvanın otlamasına ve çiğnemesine rağmen, yine burada ot ve çimen eksik olmaz ve birkaç ay devam eder. Bu çok münbit ve mahsuldar olan mer'anın, vaktiyle arazi olduğu ve burarlarda meskün (Sakin-yerleşmiş) olan kavimlerin ekip, biçtikleri, bugün kalıntıları mevcut olan tarla hudutlarından anlaşılmaktadır.

Mezkûr arazi ekip, biçikliği takdirde iktiyaz hanelik bir köyü bol, bol idare eder. Bu meranın ortasında eski devire aid bir çeşme mevcud olup bu çeşmenin suya hem yayla halkına ve hem de hayvanlara yetmektedir. Şimdiye kadar tunir görmemiş çeşmenin bu su malum değildir. Burası oldukça önemli bir yerdir. (fs. 86)

Deveciler'de Kargir Mahzen

Deveciler köyünün ortasında yığma bir tepelik vardır. Bu tepenin üzerinden biraz Kuzan köylüleri kargir bir mahzen içerisinde insan kemikleri görerek kapattıklarını söylüyorlar.

Doğancılar'da Cenevizliler Köprüsü

Doğancılar köyünün güney doğusundan geçen yol üzerinde ve Uluçay'ın üstünde tek kenarlı muntazam kargir bir köprü vardır. Buradan Kurucuköy'e ve sair köylere gidilir. Bu köprüünün adı

Kireçli köprüdür. Cenevizliler devrinden kalma olduğu söyleniyor. Bu köprüünün su kısmındaki ayakları biraz tunire muhtaçtır fakat tunir eden yoktur. Pek mühim olan bu köprü biraz tamir edilse daha bir iki bin sene dayanır. Suların taşkın zamanında başını geçit yaktır. (sf. 95)

IV. DÖRTDİVAN'DA ZİRAAT VE MESLEKLER

"Gerde kazası halkı irtin bakanından zail durumundadır. Çünkü arazisi ekseriya dağlık, kayalık ve karısı ise soğuk olması husabıyla güneşten fazla kuvvet alamayan bu toprak, matup (istenilen) derecede mahsul vermez. (sf. 267)

"Dörtdivan muntıkasının arazisi biraz verimli ise de nüfusa göre az olduğundan marangozluk, dülgerlik ve maden ocaklarında antelik yapılar" (sf. 276) demektedir.

Aşçılık : "Mengen nahiyesinde yirmiliç köy halkı hemen kamilen denemek kadar usçı ve lokantacı olup, Ankara, İstanbul ve diğer haldelerde çalışırlar hafta ta Mısır'da bile bulunurlar. Samanlarında gayetle mahir, teniz ve emin kimselerdir. Yeniçağalı ve Dörtdivanlı da oldukça meşhur aşçılar vardır.

Dörtdivan muntakalarında da iyi aşçılar bulunur. Dörtdivan halkı çok çalışkan ve gayretli insanlar olup bir kısmı da Ankara'da marangozluk yapırlar. Bu muntıkada dülger ustası fazla olup, diğer kazalara çıkmaya giderler. Birkaç sene evvel Balıca madeninde çalışan anelinin mühim kısmı Dörtdivanlı idi." (sf.281) demektedir.

V. DÖRTDİVAN KÖYLERİ

Köylerin tanıtıldığı bölümde bugün Dörtdivan'a bağlı olan köyler için şöyle demektedir:

• **Güçükler, İrsarılar, Karşlar:** "Bayındır"; Oğuzhanın oğlu Gökhan'ın oğludur. "Güçükler" köyünün muntakası olan "Karşlar" iki burayı tesis eden meşhur derebeylerden Karşoğlu'dur. Karşoğlu evvelâ Karş'dan gelerek "İrsarılar"la beraber İrsarı'da oturmakta iken bilahare derebeylik ve zorbalık sayesinde şimdiki Karşlar köyü mevkiini zaptederek yerleşmiştir. Şimdi burası yirmi hane kadar olup nesli türemiştir. Sert ve kavgacıdır.

• **Yukarı Döğer, Aşağı Döğer :** İkisnin arası iki kilometredir. "Döğer" Türkçede "Değirm" demektir. Döğer; Oğuzhanın oğlu "Aylan"ın oğlunun adıdır. Bunlar da boylu, boslu sec'i Türk taifesidirler. Bolu'nun zalim sancakbeylerine karşı isyan eden meşhur "Koroğlu Mehmed Efe" Aşağıdöğer köyündendir.

Kastedilen meşhur Koroğlu diğer rivayetlere göre A.Sayık köyündendir ve

bu tarihî bir haldiktir, belgelidir.

• **Deveciler Köyü, Seyit Aliler :** "Deveciler" Türk kabilesi olup "Sofyan han" idaresinde idiler. Deveci unaku olvakit Türkmenlerden beş-altı bin çadır halkı idi. "Aliler" kabilesi de bunlarla beraber idi. "Aliler" şimdi Deveciler köyüne pek yakın olan "Seyit Aliler" köyü olup, "Seyit" kelimesi sonradan ilâve edilmiştir.

• **Yayalar :** "Karlı" kabilesindenidir. Yaya olarak geldikleri için "yayalar" denilmiştir. Bu köy evvelce "Yeniçeri" teşkilatı kısmında piyade olarak gösterilmişti. (Yeniçeriler zaten piyade askerlerdir) Her ikisi de doğru olmakla beraber Öztürk taifesidirler.

Adaköy, Nahçıvan Köyleri : Adaköy Dörtdivan'ın Adaköyüdür. Bu köyün iki tarafından su geçtiği için bu isim verilmiştir. İki kilometre kuzeyinde Nahçıvan adında bir mahallesi vardır.

Nahçıvan Azerbaycan'da bir şehir olup (şimdi özerk cumhuriyet) bunlar oradan gelmişlerdir. Halkı uzunca boylu, incedir, dar elbise giyerler. Bu mahalle sakinleri ata birmekte mahir (hünerli, becerikli) imişler, şeci Türk taifesidirler.

• **Doğancılar ve Doğancı Köyleri:** Doğancılar Dörtdivan'da, Doğancı köyü ise Reşadiye'de Çağadadır. (Şimdi Yeniçağalı). Bu isimler "Doğan"dan alınmıştır. Doğan, Moğolların alay kumandanlarından olup Çin'in alınmasında Cengiz'e itaat etmiştir.

Bilahare maiyyetine (emrine) on bin kişilik bir kuvvet verilerek uzun seferlere gönderilmiştir. Gerde'nin güneyinde "Yabanahat" namıdiger Kızılcahanın kazasına merbut ve hududa yakın "Doğanlar" köyü vardır.

Ayrıca Alçabey köyünün Doğancılar mahallesi vardır.

Bu köyler halkı komandan Doğan'ın komandasında bulunan efrunda İskanlarından teşekkül ettiği muhakkaktır. Mengen'in Büyük Köyü'nün bir mahallesi'nin adı da "Doğanlar" dır.

(Doğanlar kelimesinin Doğan'dan gelmesi ihtimali varsa da Doğancı ve Doğancılar isimlerinin de öyle olduğu pek muhtasib düşmez. Eskiden Doğan ve Şahin gibi yurci kuşlarla da av yapırlardı. Bunları terbiye edene "Doğancı", hükümdarların av için beslendikleri doğanlara bakanlara da "Doğancı başı" denilirdi. İlk iki köyün isimleri bunların biristinden kalma olabilir. H.Ö.F. Cevahirioğlu.)

• **Mürsellers, Yağbaşlar, Etiler Mersin:** Mürsellers Bolu hududuna yakın Yağbaşlar Köyü'nün mahallesi'dir. Burada mühim bir kale ve civarında şehr harabesi vardır. Ayrıca Ayvadibi şehr fahsuyu vardır.

Buranın eski adı "Mersin"dir. Eti imparatoru Mersin namına tesis edilen bu mahalle değiştirilmiş olarak "Mürseler" namı verildiği anlaşılmaktadır. Diğer bölümlerde izahat verilmiştir.

• **Bıçakkınık, Adakınık, Kınık** : Bıçakkınık ve Adakınık "Kınık"ın bozulmuşudur. Kınık veya Kınık eski Türkçemizde "kaymetli" demektir. "Kınık" aslen Oğuzhan'ın oğlu "Denizhan"ın oğlunun adıdır.

Kargı Bayramlar, Kargın : Kargı Bayramlar "Kargı"; "Kargı"nın değişik şeklidir. "Kargın" Oğuz Han'ın oğlu Yıldız Han'ın oğlunun adıdır. "Kargın" Türkçemizde besleyen demektir.

Geredenin Dörtdivan nahiyesinde iki büyük köy vardır. Bunlardan biri "Bucakkınık" diğeri de "Adakınık" dır.

• **Bucakkınık, Bayramlar, Hacetler** : Malumdur ki "Kınık"; "Kınık"ın değişik şeklidir. Bu köyler ilk kuruldukları vakit, birisi nahiye'nin nihayetinde Türkcesi uç tarafında olduğuna, ve Türkçe nahiye'ti yok manasına olarak; ucu, bucağı, yok denildiğine göre bu köye de "Bucak Kınık" denilmiştir.

Bu köyün "Bayramlar" "Hacetler" namlarında iki de büyük mahallesi vardır araları birer kilometredir.

• **Adakınık, Bayramlar, Bayırköy, Çitler, Yusufar** : Diğeri de "Adakınık"tır. Bu dahi üç tarafı çay suyu ile çevrili olduğu cihetle, yanmada halinde bulunduğundan, bunu da "Adakınık" namı verilmiştir. Bu köyün dahi "Bayramlar" "Bayırköy" "Çitler" "Yusuflar" namlarında büyük dört mahallesi vardır. Cümlesine "Adakınıkçı" denir.

Aslen ildisi de "Kınık"tır. Bunlar boylu, bostu, cesur, çalışkan, ve misafirperver olup, Tıp ve adetleri de halis Türkçüler. (sf. 39)

• **Kargı Bayramlar Köyü** : "Gerede'nin Dörtdivan nahiyesine merbut, eski, "Adakınık Divanı" teşkilatına dahil ve halen müstakil muhtarlık olan "Kargı Bayramlar köyü" vardır. Kargı, Türkçe'de mızrak demektir.

Fakat bu köyün asıl ismi "Karlık"tır. Her nasılsa mürur zamanla bu isim tahrif edilerek "Kargı" denilmiştir. Nitekim "Kanıklı"nın "Kınık" ve "Komuk" olduğu gibi bunlar aslen Türk uruklarının beşincisi olan "Karlık" uruklarındandır. Tıp ve adetleri komşuları ve "Kınık"lılara pek benzemez. Bunlarda gayretli, çalışkan, cesur ve misafir sever halis Türkçüler (sf. 42)

• **Çitler, Çiti** : Çitler, İran'da Dâra zamanında mühim bir Türk Kabilesi olup kendilerinin ayrıca hanları vardı. "Çiti" Türkçede "hudud" demektir. (sf.333)

ŞİFALI BİTKİLER

Dörtdivan'da yetişen ve hepimizin bildiği birkaç şifalı bitkiden bahsedeceğim.

Ebe Gümece: A ve C vitamini bulunur. Öksürük, balgam söktürücü, idrar söktürücü, sakinleştirici, soğuk algınlığı, grip, astıma iyi gelir.

Kullanım şekli: 4 su bardağı kaynar suyu 30 gr. çiçek veya yaprak konularak 1 saat demlendirilir günde 4 sefer birer çay bardağı yemeklerden evvel içilir.

Ecz. ABDURRAHMAN ÜNAL
Altındağ Belediyesi Meclis Üyesi

Abdurrahman Ünal Kimdir?

Abdurrahman Ünal 1950 yılında Dörtdivan İlçesi Yağbaşlar Köyü'nde doğdu. Hacı Selim kalfanın oğludur. 1983 yılından beri Ankara'da Eczacılık yapmakta olan Ünal, 28 Mart 2004 Yerel Seçimlerinde Altındağ Belediyesi Belediye Meclis Üyeliği'ne seçildi.

Önlediği Hastalıklar: Grip, soğuk algınlığı, hazımsızlık, bronşit, boğmaca öksürüğü

Kullanım şekli: 4 su bardağı kaynar suyu bir çay kaşığı bitki sapı veya çiçeği konup 2 saat damlanır yemeklerden evvel birer çay bardağı içilir.

Yan Tesiri: Tansiyonu gecici olarak yükseltir, hamileler ve guatrı olanlar kullanamaz.

Kekik: İdrar söktürücü, ağrı giderici, sakinleştirici, balgam söktürücü, hazmı kolaylaştırıcı, safra akışını düzenleyici, mikrop öldürücü, bağırsak kurtlarını düşürücü etkisi vardır.

Önlediği Hastalıklar: Grip, soğuk algınlığı, hazımsızlık, bronşit, boğmaca öksürüğü

Kullanım şekli: 4 su bardağı kaynar suyu bir çay kaşığı bitki sapı veya çiçeği konup 2 saat damlanır yemeklerden evvel birer çay bardağı içilir.

Yan Tesiri: Tansiyonu gecici olarak yükseltir, hamileler ve guatrı olanlar kullanamaz.

Isırgan Otu: Damarlar daraltıcı, kanamaları durdurucu kansızlığa karşı, kan temizleyici, idrar söktürücü, ishal kesici, karaciğeri çalıştırıcı.

Önlediği hastalıklar: Deri hastalıkları, mide bağırsak tılsenleri, safra taşı, sarılık, mide gazı

Kullanımı: Yapraklarından 2 çorba kaşığı 400 gr kaynar su ile haşlanarak 2 saat bekletilir. Günde 4 defa yemeklerden evvel 1 er çay bardağı içilir.

Yan tesiri: Böbreklere yan tesiri vardır, sizler yine önce doktora gidin.

DESTAN VE HİKÂYE KAHRAMANI KÖROĞLU

Hamdi BİRGÖREN*

Sözlü Türk edebiyatının önemli ürünlerinden birisi hiç kuşkusuz Köroğlu'na ilişki anlatımlarıdır. Bir destan kahramanı olan Köroğlu'na ilişkin tarihi bilgiler eski Çin kaynaklarında bulunmaktadır. Bu kaynakların verdiği bilgilere göre Çin içlerinde yaşamak zorunda kalan Dokuz Oğuzlar, Tan Hanedanı döneminde Çin yönetimine başkaldırmışlardır. Bu başkaldırının önderliğini yapan An-Lu-Şan, Çin kaynaklarının sözünü ettiği Köroğlu'dur. Çin kaynaklarının söz konusu ettiği dönem tarihte Göktürklerin Türk dünyasının yönetimine hakim oldukları zamana rastlamaktadır. Yine tarihi kaynaklarımıza göre Uluğ Yabgu'nun oğulları olan Bumin ve İstemi Kağanların önderliğinde Avarlara karşı ayaklanan Göktürkler, Büyük Türk Hakanlığını ele geçirmişlerdi. Bumin Kağan doğu hakanı, kardeşi İstemi Kağan batı hakanı oldu. Bumin Kağan doğuda Çin içlerine kadar ilerleme kaydetti. Göktürk Yazıtları'nda da Bilge Kağan'ın ağzından bu savaşlara değinilmektedir.

Tarihte Türkler tarafından verilen bu mücadeleler yüzyıllarca dilden dile aktarılmıştır. Bu anlatımlar arasında gözleri kör edilen bir adamın oğlu (Köroğlu) tarafından babasının intikamını zalim yöneticilerden almak üzere verilen mücadeleleri işleyen bir destan yer almaktadır.

* Redif, Kültür Sanat ve Edebiyat Dengisi Sayı: 9-10 Güz 2003)

Köroğlu, Türk halkının vicdanında yaşayan ideal bir kahramandır. En önemli özelliği zulme isyan etmesidir. Zalimlerden alıp mazlumlara dağıtmasıdır. Savaşta zamanlarda yiğit, mert, sözünün eri bir kişidir. Savaşmadığı zamanlarda zevke, eğlenceye düşkün sıradan bir insandır. Halkın geleneklerine saygılı, kadınlara kem gözle bakmayan, kimseyi incitmeyen, özellikle fakir fukarayı gözetten birisidir.

Kahramanlığın, yiğitliğin, zalim yöneticiye haddini bildirmenin bir sembolü haline gelen Köroğlu destanları, Türk halkları tarafından çok sevildiği için Balkanlardan Kazakistan'a kadar Türkçe konuşulan her yerde anlatılmaktadır.

Türklerin Müslüman olup Anadolu'yu yurt edinmesinden onra eski Türk destanı İslami motiflerle yeniden ele alınıp sözlü gelenekte yaşatılmaya başlandı. Bu yüzden destanlardan bahseden kaynaklarımız Köroğlu Destanı'nın biri İslamiyetten öne, diğeri İslamiyetten sonra olmak üzere iki anlatımından söz ederler.

Araştırmacılar eski bir Türk destanı olan Köroğlu ile XVI. yüzyıl sonu ile XVII. yüzyıl başlarında ortaya çıkan Celali ayaklanmalarından birinin önderliğini yapan şahısla yine aynı yüzyılda yaşayıp İran Seferine katılmış bir saz şairinin birleştirilerek yeni bir halk hikâyesi biçiminde anlatıldığını kaydediyorlar.

Anadolu'da halk şairleri tarafından değişik varyantları anlatılan Köroğlu Hikâyelerini, her şair, kendi yeteneği ve anlayışına göre yeniden yorumlamaktadır. Ancak bütün hikâyelerin üzerinde durduğu ortak noktalar vardır. Bu hikâyelerde bahsedilen ortak olay şöyledir:

Bolu Beyi'nin seysisi olan Yusuf adlı birisi, Bey için bir at seçer. Bu at beğenilmediği için gözlerine mil çekilen Yusuf, atı alıp büyütür. Seyisin oğlu Ruşen Ali bu atla birlikte babasının intikamını almak üzere

Bolu Beyi'ne savaş açar. Kör adamın oğlu anlamında Koroğlu ismiyle tanınan Ruşen Ali, Çamhbe'li yurt tutmuştur. Zamanla Ayvaz, Hoylu, Demircioğlu olaya karışırlar. Bolu Beyi'nin beğenmeyip kör Yusuf'un yetiştirdiği at ise meşhur Kırattır.

Koroğlu, Türk halkının vieda-runda yaşayan ideal bir kahramandır. En önemli özelliği zulme isyan etmesidir. Zalimlerden alıp mazlumlara dağıtmasıdır. Savaşta zamanlarda yiğit, mert, sözünün eri bir kişidir. Savaşmadığı zamanlarda zevke, eğlenceye düşkün sıradan bir insandır. Halkın geleneklerine saygılı, kadınlara kem gözle bakmayan, kimseyi incitmeyen, özellikle fakir fukarayı gözetken birisidir. Kılıcı kadar sazını da konuşturmasını bilir. Şiirlerinde yiğitlik ön plandadır.

Bazen Boyu Beyi'ne seslenir: "Benden selâm olsun Bolu Beyi'ne; bazen dağlara hitap eder: "Arkam sensin, kal'am sensin dağlar hey!"

Yiğitliğin, zulme başkaldırının sembolü olan Koroğlu, herkes tarafından sevildiği için şairle onu kendi anlayışlarına göre yeniden yorumlamışlar; insanlar da kendilerine mâl etmek istemişlerdir. Bu yüzden Koroğlu'na yiğitlik, şairlik ve ölümsüzlük atfedilmiştir. Koroğlu'nu kendine mâl eden Bolu halkı da o zamanlar Gere-de'ye bağlı Dörtdivan'ın Sayık Köyü'nde doğduğunu, Bolu yay-larında atlarını otlattığını, Kartal-kaya'ya sırtını dayayıp Bolu'nun beyine baskınlar düzenlediğini anlatır.

Savaşlarda kılıç, kalkan, mızrak kullanan Koroğlu, bütün savaşlarında mertçe döğüşmüş, kimseyi arkadan vurmamıştır. Hikayelerde kılıç, kalkan ve kargının yiğitlik sembolü gibi ele alındığına şahit oluyoruz. Bu yüzden Koroğlu Hikayeleri'nin bitişi de yiğitçedir.

**Delik demir çıktı mertlik bozuldu
Eğri kılıç kında paslanmalıdır.**

Kaynaklar:

• Karlıoğlu (Nagiev), Prof.Dr. Celil; Koroğlu'nun Çin Kökenleri, Bolu'da Halk Kültürü ve Koroğlu Uluslararası Sempozyumu, Bolu 1997.

• Keskin, Prof.Dr. Mustafa; Cemiyetimizde Koroğlu Tipli, Bolu'da Halk Kültürü ve Koroğlu Uluslararası Sempozyumu, Bolu 1997.

KÖROĞLU'NA MEKTUP

Hayati YAVUZER

Naralanı unuttu yaylalar,
Mertlik kınına çekildi
bir kılıç gibi,
Silindi küheylan kişnemeleri
yol vermez geçitlerden
Kaybolan ortarlardan,
unutulmuş bir oç gibi
Çatal yürekleri erieri,
Bekler ala şafaklar,
Kimse vazgeçmedi yiğitlerden,
Takatsizdir diz, dermansızdır el
Haydi, çık da gel.

Kırk yiğidin her biri.
bir orduya bedeldi.
Şimdi kırk yiğitten bir er çıkmaz,
Yeşil çimler üstünde dopingli taylar.
Yusuf'u bilmez seyisler kör bakar.
Hormon Kıratları bozdu.
Hormonsuz bozuldu insanlar.

Bir delikli demire kahredip gittin.
Çeliğinde çifte Kökez isyanda, kılıcının
Bir gidiş gittin
kırklara karışıcasına.
Yüreklerde garip kaldı destanın.
Gel de artık halimizi gör!
Takatsizdir diz, dermansızdır el,
Haydi, artık çık da gel
Gel de gaddar Bolu beylerinden
Hesabımızı sor.

(03 Kasım 2003/Bolu)
Redif, Kültür Sanat ve
Edebiyat Dergisi
Sayı:9-10 Güz 2003)

Ankara'nın İçmesuyu - Sulu Tarım-Kayak Turizmi ve Sanayileşme Açmazında Dörtdivan Ekonomisi

Dörtdivan Ovası Türkiye' de sulu tarım uygulamaları için çok uygun ve el atılmamış alanlardan birisidir. Köroğlu Dağlarına yağan kar miktarının ve ovayı besleyen akarsuların fazlalığı ve ovaya dik uzanan çok sayıda vadinin varlığı, Dörtdivan Ovasını sulu tarım açısından uygun bir alan haline getirmektedir.

Sulu tarım, kayak turizmi ve sanayileşme Dörtdivan ekonomisinin gelişmesini ve geleceğini uzun vadede şekillendirme potansiyeline sahip önemli sektörlerdir. Bu sektörlerin Dörtdivan ekonomisinin gelişimi için faydalı olabilmeleri, birbirleri ile ve **Ankara İçme Suyu II. Merhale Projesi (Gerede Sistemi)** ile uyumlu ilerlemeleri şartına bağlıdır. Her bir sektörün birbirini etkileyen bazen birbiriyle çelişen etkileri bulunmaktadır.

ANKARA'NIN İÇMESUYU- DÖRTDİVAN OVASI'NIN SULU TARIM-SANAYİLEŞME AÇMAZI

Dörtdivan Ovası Türkiye' de sulu tarım uygulamaları için çok uygun ve el atılmamış alanlardan birisidir. Köroğlu Dağlarına yağan kar miktarının ve ovayı besleyen akarsuların fazlalığı ve ovaya dik uzanan çok sayıda vadinin varlığı, Dörtdivan Ovasını sulu tarım açısından uygun bir alan haline getirmektedir. İlçenin toplam 284.000 dekarlık arazi varlığının 80.050 dekarı (% 28.19) tarımsal amaçlı kullanılmaktadır. Tarım arazilerinin önemli bir bölümü baraj ve

göletler ile sulamaya uygun alanlardır.

Ankara'nın içmesuyu ihtiyacı için kente yakın havzaların yetersiz kalmasıyla birlikte daha uzak bölgelerdeki su rezervleri incelenmeye başlanmıştır. 1995 yılında hazırlanan master plan raporunda Ankara'nın 2004-2027 yılları arasındaki su ihtiyacının Gerede Sisteminden, 2028-2050 yılları arasındaki su ihtiyacının ise Kızılırmak Sisteminden karşılanması öngörülmüştür. 1996 yılında "**Ankara Su Temin Projesi Gerede Sistemi Planlama Raporu**" hazırlanmıştır. Raporda, Gerede İlçesi içinde **Işık ve Körler Barajlarının** kurulması öngörülmüş, ancak Işık Barajının kurulması durumunda 15 köyün yer değiştirmesi gerektiğinden, 2001 yılında yapılan revize çalışmaları sonucunda baraj projeleri regülatöre dönüştürülmüştür. Bu proje ile Gerede ve Dörtdivan su havzalarından yılda 230 milyon m³ suyun Ankara'ya içmesuyu olarak nakli öngörülmektedir. Projenin toplam maliyeti 466 milyon ABD dolarıdır.

Ankara'nın içmesuyu ihtiyacının bir şekilde komşu havzalardan karşılanması kaçınılmaz görülmektedir.

EKREM CANALP
Gödel Kaymakamı

Bu proje uygulanırken Dörtdivan Ovasının bundan olumsuz etkilenmemesi için bazı çalışmalar yapılmıştır. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nce Dörtdivan Ovası'nın sulanmasıyla ilgili **Ulus Çayı** üzerinde kurulması öngörülen Tekkeköy Barajı söz konusudur. Ancak ovanın sulu tarıma açılması durumunda, atık suların tarımda kullanılan kimyasalları Ankara'nın içmesuyu havzasına taşıma problemi ortaya çıkmaktadır. Ankara içme suyu projesinin dış finansman kredileri için görüşmeler yapılan Japonların, havzanın alt bölümünde içme suyu projesi yapılırken havzama üst bölümünde tarımsal sulama projesi geliştirilmesine olumsuz yaklaşıtları ifade edilmektedir.

Dörtdivan Ovası'nın olması muhtemel olumsuzluktan etkilenmemesi için üç çözüm düşünülebilir. Birincisi sulu tarıma geçilmesi ancak zehirli kimyasalların kullanılmadığı, ülkemizde de günden güne gelişme gösteren organik tarım (doğal tarım ürünleri) uygulamasına geçilmesidir.

İkinci bir çözüm, Köroğlu Dağlarındaki vadiler üzerinde, yine barajların yapılması barajlarda biriken suların bir bölümüyle ovanın sulanması, kalan miktarın da Ankara'ya içme suyu olarak kapalı sistemlerle nakledilmesi, böylece içme suyunun kirlilikten kurtarılmasıdır. Bu çözüm maliyetleri artırıcı bir çözümdür, ancak ilçenin ekonomik hayatının geleceği açısından da en uygun çözüm gibi görülmektedir.

Üçüncü ve en rağbet gören çözüm ise; ovayı sulayacak barajların regülatöre dönüştürülmesi ve ovanın sınırlı bir bölümünün sulanmasıdır.

Bu maliyeti çok düşük, ancak ilçe ekonomisini açısından en az avantajlı çözümü oluşturmaktadır.

Cumhuriyetin kuruluşundan beri merkezini İstanbul'dan alan bir sanayileşme dalgasının adım adım güneye doğru ilerlediği görülmektedir. Bu dalga, şu anda Kocaeli ve Sakarya'yı aşmış Düzce ve Bolu'da bazı ön belirtilerini göstermeye başlamıştır. Bu dalganın önümüzdeki on yıllar içinde Bolu ve Dörtdivan'ı da belli bir düzeyde etkilemesi uzak bir ihtimal değildir. Ancak Dörtdivan İlçesi'nin Ankara içmesuyu havzası içinde yer alması, sanayinin doğurabileceği kirlilik göz önüne alındığında olumsuz değerlendirilmesi gereken bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durumda ancak kirlilik taşımayan sektörlerin gelişmesi mümkün olabilecektir.

KAYAK TURİZMİ VE SULU TARIM AÇMAZI

Dörtdivan'ın ekonomik potansiyellerinden birisi de doğa ve kayak turizmidir. Bolu merkez ilçe sınırları içerisinde kalmakla birlikte İçemiz-

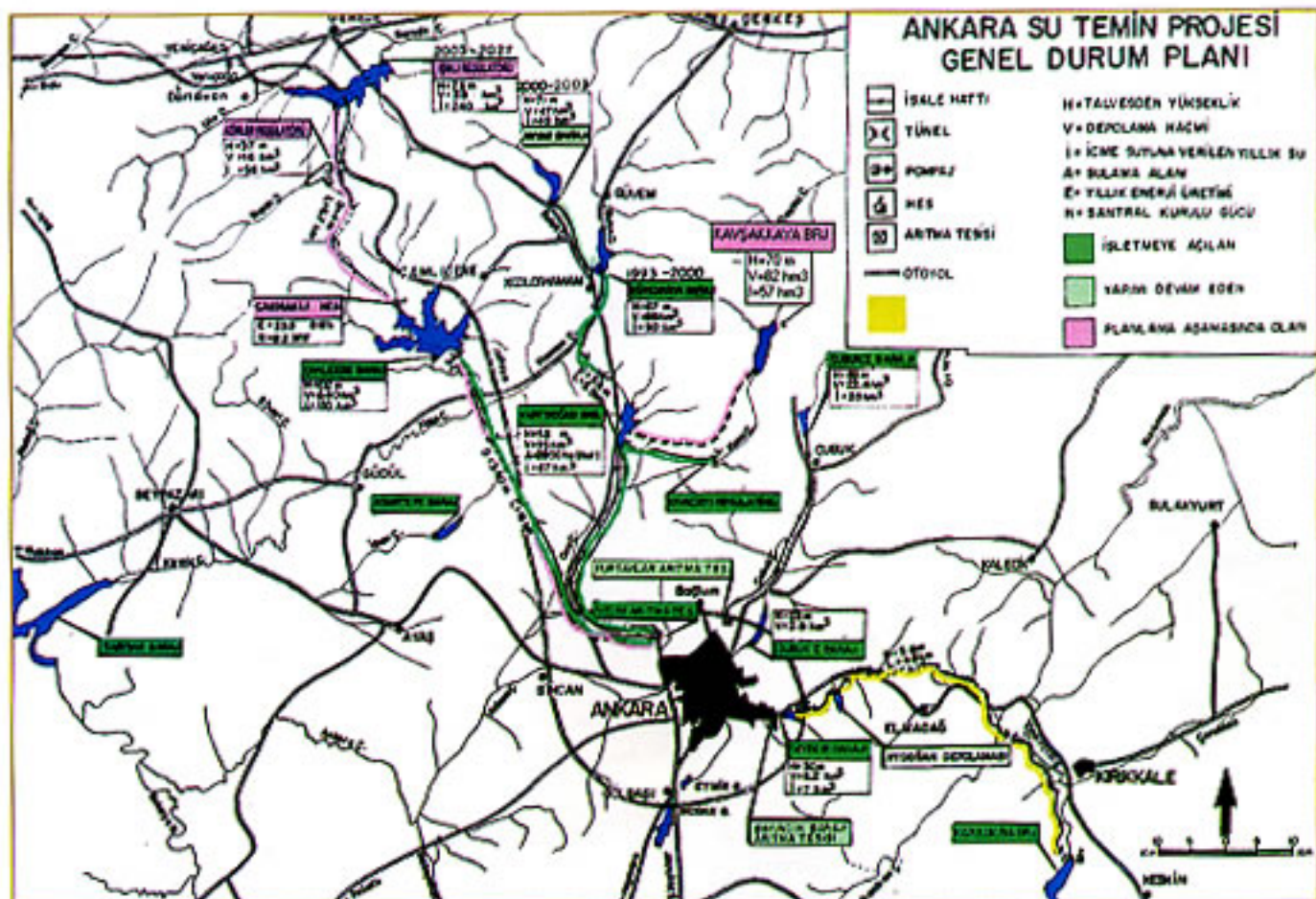
den de ulaşılabilen Kartalkaya ve Köroğlu Turizm Şirketi tarafından yapılmış planlanan kayak oteli ilçe ekonomisinin bu önemli potansiyeline işaret etmektedir. Ancak kayak turizmi ile sulu tarım, bünyelerinde önemli bir çelişkiyi barındırmaktadır. Kayak turizminin gelişim alanları ile sulu tarım için gerekli olan baraj ve göletlerin oluşum alanları çakışmaktadır. İkinci olarak baraj ve göletlerdeki büyük su kütlelerinin bulundukları bölgedeki nem miktarını artırmak ve sert iklimi yumuşatmak gibi özellikleri olduğu ifade edilmektedir. Oysa ki kayak turizmi için gereken, yağın kar miktarının fazla olması ve bu karların geç erimesidir.

Baraj ve göletlerin sert iklimi yumuşatarak kayak turizmi üzerinde yarattığı olumsuz etkiyi ortadan kaldırmak için, Erzurum Palandöken tesislerinde başarıyla uygulanan yapay kar yağdırma türünden tekniklerin uygulanması, Dörtdivan ekonomisinin geleceği açısından uygun bir çözüm olacaktır.

Yukarıda açıklanmaya çalışılan sektörel çelişkiler orta ve uzun vade-

de Dörtdivan ekonomisini olumsuz etkileme potansiyeline sahip handikapları oluşturmaktadır. Esasen bu çelişkiler Dörtdivan'a has sektörel çelişkiler de değildir. Değişimin ve gelişimin olduğu her yerde yaşanan sıkıntılardır. Sonuçlarının kısa vadede Dörtdivan'da görüleceği türden gelişmeler de değildir, fakat kısa vadede belli girişimlerin Dörtdivan'ın idari otoriteleri ve sivil toplum kuruluşlarına yapılmaması durumunda, uzun vadede Dörtdivan ekonomisini yönlendirme ve biçimlendirme potansiyeline sahip gelişmelerdir.

İlçemin Bugünü ve Yarınına Dair

EMİNE ÇELİKSOY

Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler
Fakültesi Kamu Yönetimi 3. Sınıf
Aşağı Sayk Köyü

Sabahın erken vakitlerinden uyanışım, aceleyle bayramlıklarımı giyişim, dedemin, amcamın, babamın, kardeşlerimin camiden gelişlerini heyecanla bekleyişim, büyükle-rimin ellerini öpüşüm, hep beraber yaptığımız kahvaltılar sanki bir baş-laydı köyümde, memleketimde Dört-divan'ında.

Nasıl da bayramların gelişini ipte çekerdim. Bayram demek köye git-mek demekti, bütün allenin beraber geçireceği bir tatil demekti ve belki de diğer bayrama kadar göremeyece-ğim arkadaşlarımı görmem demekti.

Öbür mahalleye palize yemeye gi-dişlerimiz, babaannemin kurban etini hemencecik evimizin önünde kavur-ması, büyükten küçüğe herkesle bay-ramlaşmalarımız, bayram ziyaretleri-miz, misafirlerimize ikram ettiğimiz ev bakdaları...

Dörtdivan'ımızın koruyabildiği, geliştirebildiği tam olarak olmasa da büyük ölçüde yaşatabildiği bu gele-neklerimiz, göreneklerimiz, kültürel, zenginliklerimiz.

Ankara-İstanbul yolu arasında yer almasına, Türkiye'nin sanayi cenneti İzmit ve Sakarya'ya komşu olmasına, yayla turizmine elverişli olmasına, topraklarının verimliliğinin yüksek olması ve engebesiz bir alanda bulun-masına, kara ve deniz ulaşımına açık olmasına rağmen sosyo-ekonomik durumu olması gereken yerde değil.

İlçemizde istihdamın sağlanama-muş olması nedeniyle insanlar gider-

lerini gelirleriyle karşılayamamakta, geçim sıkıntısı insanların omuzları-na binmekte, hemşehrilerimiz her ge-çen gün yeni adlarla ortaya çıkan ihti-yaçlarını karşılamak için bu doğup büyüdüğü yerlerden göç etmekte ve böylece ilçemizin nüfusu da her geçen gün azalmaktadır.

Dünya artık gelişmekte ve gelişir-ken değişmekte. Tabi ki bu değişim-ler insan ihtiyaçlarını artırmakta ve sunduğu nimetlerle insanları aynı oranda rahatlattırmakta.

Dünya globalleşirken, ilim ve me-deniyete artık bilgisayarın bir tuşuna basarak hakim olabiliyorken, ilçemiz tüm bunlardan ne kadar yararlanabi-liyor acaba?

Acaba ilçemizde kaç evde uydu var? Kaç evde bilgisayar var? Acaba bilimsel gelişmelere ne kadar yakınız ya da bir o kadar uzağınız? Acaba bu kolaylıklardan ne kadar yararlanabili-yoruz?

Tüm bunları aşmanın, mikro dü-zeyde insanların, makro düzeyde ilçemizin sorunlarını halletmenin yol-ları yok mu?

Tüm bu evren insan içinse bu so-rundan halletmek de insanlara, ilçe-miz insanlarına düşüyor.

Kur'an-ı Kerim'de defalarca buyu-rulduğu gibi "düşünmek, akıl etmek" gerekiyor.

Düşünen, akıl eden, bilgili, eğiti-mli insanlara ihtiyacımız var. Önce bi-reyselliğinin farkına varan ve bir bi-rey olarak yaşadığı toplumun stan-dartlarını iyileştirmeye çalışan insan-lara ihtiyacımız var.

Hem ilçemizin hem ülkemizin mesleğinde iyi yetişmiş, hem bulun-

duğu konumu hem de geniş anlamda ülkesini kullandırabilecek insanlara ihtiyacı var.

Dörtdivanlı belediye başkanımız, kaymakamlarımız, profesörlerimiz, öğretmenlerimiz, uzmanlarımız, mü-hendislerimiz, subaylarımız, müdürle-rimiz ve şu an ismini sayamadığım bir statüde bulunan mesleğinde iyi yetiş-miş hemşehrilerimizin varlığı ilçemiz gençlerine birer örnek ve ilçemiz in-sanları için bir gurur teşkil etmekte-dir.

Son yıllarda gelişime duyulan ihti-yaçla paralel olarak gençlerimizin örneğine ve özellikle de yüksek öğreni-me olan eğilim ve taleplerinde sevin-dirici bir durum yaşanmaktadır. Yü-ksek öğrenim görme oranımız da her geçen gün pozitif bir artış söz konusu-dur.

Teknoloji ve bilim çağında hayat şartlarına yükseltmenin yolu nitelikli işgücünden geçmekte. Şimdilerde ne ülkemizde ne de dünyanın hiçbir ye-rinde nitelsiz işgücüne ihtiyacı yok. Nitelikli işgücü ise eğitimle elde edile-biliyor ve artık ilköğretim, ortaöğre-tim nitelikli işgücü yetiştirmeye kâfi gelmiyor.

Yaptığı işte aranan, bulunduğu konumu daha iyi yerlere taşıyabile-cek insanlar yüksek öğrenim ile yetiş-tirilebiliyor.

Eğitime yapılan yatırımların geri dönüşümü sağlandığında ise kallon-ma gerçekleşecektir. İnanıyorum ki bizim Dörtdivan'ımızın, hemşehrileri-mizin bunu yapabilecek gücü var.

Nitelikli işgücü yetiştirebilecek, hayvancılıkta özellikle kırmızı hay-vancılığında mevcut kapasitesini artı-rabilecek, tarımda yeni sulama yolları ve modern üretim teknikleri ile daha etkin ve daha verimli üretim yapabile-cek, yayla turizmini geliştirebilecek ve turizmi önemli bir gelir kalemi ha-line getirebilecek, insanlarına iş im-kanları yaratabilecek ve istihdamı sağlayabilecek şekilde çalışmalıyız.

Unutmayalım ki;

Sevgi, çalışma, bilgi ve inanç haya-tımızın tükenmez kaynaklarıdır. Bizi onların yönetmesi gerekir. Hayat bir maraton, terlemeden koşmanın ola-nağı yok.

Bugün kim olduğun, çünkü tercih-lerinin bir sonucudur.

Yarın kim olacağın, bugünkü ka-rarlarının bir sonucu olacaktır.

Deprem ve Yapı Denetimin Önemi

Dünyamızın oluşumundan bugüne kadar, sismik yönden aktif bulunan bölgelerde depremlerin sürekli olarak olduğu ve sonucunda da milyonlarca insanın ve inşaatların yok olduğu bilinmektedir. Yurdumuz dünyanın en etkin deprem kuşaklarının birinin üzerinde bulunmaktadır. Deprem haritasına göre yurdumuzun %92 si deprem bölgesinde, ayrıca sanayi merkezlerinin %98 ve barajların %90'ının deprem bölgesinde olduğu saptanmıştır. Ülkemizde son yıllarda sık sık yaşanan depremler maalesef binlerce vatandaşımızın hayatını yitirmesine onbinlercesinin yaralanmasına, yüzbinlercesinin evsiz barksız kalmasına sebep olmuştur.

Ne yazık ki,

Dünyanın bu sismik hareketleri gelecekte de devam edecek ve yine ölümlerle ve yıkımlarla karşılaşacağız. Peki ne yapmalıyız da ölüm oranını ve yıkımları en asgariye indirmeliyiz. 1999 yılında yaşadığımız depremde ilk hamlede müteahhitler tek suçlu olarak gösterildi. Bütün felaketler müteahhitlere fatura edildi. Sanki 10-15 müteahhit mahkum edilirse bu felaket önlenecmiş gibi topluma lanse edildi. Daha sonra yavaş yavaş imar ve denetimden sorumlu idareciler de suçta iştirak ettirildi. İşte bu gerçek doğrultusunda TC Bayındırlık ve İskan Bakanlığı inşaatın gerçek sorumlularını, 2001 yılında yapmış olduğu 4708 sayılı Yapı Denetim Hakkındaki Kanunla mühen-

dislere verdi. Bu Kanun'un amacı can ve mal güvenliğini teminen, imar planına, fen, sanat ve sağlık kurallarına, standartlara uygun kaliteli yapı yapılması için, proje ve yapı denetimini sağlamak ve yapı denetimine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Yapı Denetim kuruluşlarının yüklediği denetim sorumluluğunun ağırlığı, proje ve zemin etüdünden başlayarak yapının iskan aşamasına kadar olan bütün imalatlarından sorumludur. Bu sorumluluğun süresi; yapı kullanma izninin alındığı tarihten itibaren, yapının taşıyıcı sisteminden dola-

yı 15 yıl, taşıyıcı olmayan diğer kısımlardan da 2 yıldır. Dolayısı ile bu kuruluşta görev yapan mimar ve mühendisler büyük görevler düşüyor. 1999 yılında yaşanan depremler Türkiye'de planlı ve nitelikli yapılaşma anlamında yıllardır çok ciddi bir sorun yaşan-

NAZMİ ŞAHİN
İnşaat Mühendisi

dığımız bir kez daha ortaya koyarken, özellikle yapıların taşıyıcı betonarme sistemlerinin inşasında dayanıklılık ve servis ömrü açısından malzeme, uygulama ve kontrolsüzlükten kaynaklanan önemli hatalar olduğu saptanmıştır. Uygulamada kalitenin sağlanmasının eğitimden geçtiğini, ülkemizde bütün inşaatların mühendis eşliğinde yapıldığı varsayılabilir, inşaatla çalışan usta ve kalfaların etkinliği inkar edilemez. İnşaata kalitenin ve sağlamlığın en önemli kısmını taşıyıcı sistem oluşturur. Bu da kalıp, demir ve beton demektir. Bu işte çalışan usta ve kalfalar kısa bir eğitime tâbi tutulur ve sertifika verilir ise inşaatın taşıyıcı sistem kalitesinde gözle görülür bir değişim olacağı inancındayım.

Bu kanun uygulamasına pilot iller olarak Adana, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bolu, Bursa, Çanakkale, Denizli, Düzce, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Sakarya, Tekirdağ ve Yalova illeri olmak üzere 19 ilde yürürlüğe girmiştir. Şimdi yeni hazırlanan tasarıya göre il kapsamı genişletilecek yeni yaptırımlar ve cezai hükümler artırılabilecek, sigorta zorunluluğu gelecek.

Biz yapı denetim firmaları olarak, bir projeyi uygulatırken asla unutmamalıyız ki depremlerde insanların hayatını yanlış ve hatalı yapılaşmayla kaybediyor.

Şehitlerimize Vefa Borcudur

"Allah yolunda öldürülenleri sakın ölü sanma. Onlar diridirler. Rableri indinde rızıklanmaktadır. Onlar, Allah'ın kendilerine ihsan ettiği nimetten (şehitlik rütbesinden) dolayı neş'elidirler."

Al-i İmran Suresi, Ayet: 169-170

İnsanların yaşadıkları dönemi ve ileride yaşayacaklarını belirleyen faktörler vardır. Yaşamımızın yönünü, geçmişten gelen kültürümüz, bayrağımız, dilimiz, dinimiz, toprağımız gibi değerler belirler.

Dedelerimizin ve babalarımızın, bizlere bıraktıkları servetimiz olur maddi ve manevi. Ama bırakanların ve bırakılanların kıymetini bildiğimiz zaman dünya telaşı içinde, unuttuğumuz o kadar çok şey vardır ki önemli önemsiz. İlmal ettiklerimiz ve kıymetini bilmediklerimizse unuttuklarımızdan daha çoktur. Geleceğimize geçmişimiz ve geçmişteklerimiz yön veriyorsa bilmemiz gerekmiyormu geçmiştekileri.

Örneğin ben dedemin, babasının ismini biliyorum sadece. Kimdir, ne-

dir, ne iş yapar, gerisi yok. Nerede savaşmıştır, Nerede ölmüştür, ve nerede yatar bilmem. Ayıp etmiyor muyum MEHMET dedeye. Ayıp etmiyor muyum yaptıklarına, bıraktıklarına. Bizim için verdiği cana ayıp etmiyor muyum. Kendime soruyorum bazen, MEHMET dedeye layık bir torun muyum diye...

Evet şehitlerimizden bahsediyorum. Vefa göstermediğimiz şehitlerimizden. Adını sanını, nerede can verdiğini bilmediğimiz şehitlerimizden, dedelerimizden.

Hepimiz adına, bütün DÖRTDİVANlılar adına, onlara olan vefasızlığımızı gidermek, onlara olan borcumuzu, saygımızı bir nebze de olsa, göstermek için bu araştırmayı yaptım.

AYHAN YILDIRIM
Yüksek Sayk Köyü

Burada bizler, şehit torunları olarak ne zaman ki belkemize onların anısına isimlerinin yer aldığı, torunlarımızın da göreceği ve gururlanacağı bir anıt yaparsak, az da olsa görevimizi yerine getirmiş oluruz belki.

Aşağıdaki listede ismi bulunmayan, arşiv kayıtlarında olmayan daha birçok şehit dedelerimizin olduğunu biliyorum. Hepsini saygı ve rahmetle anıyoruz.

Eyy, bu topraklar için, bayrak için, namus için, din için, ezanlar için, gelecek nesil için şehit oludular sizleri unutmayacağız.

Hepinizin ruhu şad olsun,

P. Komd. Çvg. Şehit Durmuş YILDIZ

Şehit Durmuş YILDIZ Dörtdivan İlçesi Cemaller köyünde doğmuştur. Babasının adı Recep annesinin adı Meriem'dir. 1974/2 olarak terfip vatani görevini yapmak için askere giden Durmuş YILDIZ 21 Haziran 1996 tarihinde Hakkari ili Çukurca ilçesi Pirinçken mevkiinde teröristlerle yapılan çatırma sırasında şehit düşmüştür.

P. Komd. Er Şehit Mustafa DEĞERCAN

Şehit Mustafa Değercan Dörtdivan İlçesi Cemaller köyünden olup 20.08.1975 yılında Kadıköy ilçesinde doğmuştur. Babası Ali, annesi Güllü'dür. Mustafa DEĞERCAN 13.08.1996 günü Şırnak Tuzlusu mevkiinde arama ve tarama faaliyeti iken ederken teröristlerce yerleştirilen mayın patlaması sonucu şehadet mertebesine ulaşmıştır.

Şehit Komd. Çvg. Şahin GÜRDAP

01.11.1971 tarihinde İlçemiz Bayramlar Köyünde dünyaya gelen Şahin GÜRDAP'ın babası Muzaffer, annesi İfakattır. 27.11.1991 tarihinde Kayseri 1. Komd. Tuğay'ında vatani görevine başlayan 1. Komd Tuğay'ında vatani görevine başlayan Şahin GÜRDAP 29.08.1992 günü bulunduğu birim Şırnak ili Silopi ilçesinde teröristlerce pusuya düşürülmesi sonucu çıkan çatırmada ağır şekilde yaralanmış ve 31.08.1992 günü şehit olmuştur. Evli 1 çocuk sahibiydi.

Şehit Uzm. Çvg. Orhan YALÇIN

Şehit Orhan YALÇIN 04.05.1970 tarihinde İlçemiz Çavuşlar Mahallesi'nde dünyaya gelmiştir. Babası Yaşar, annesi ise Bahriye'dir. 31.08.1992 tarihinde Uzman Çavuş olan Orhan YALÇIN 06.11.1992 günü Şırnak'ta vatani hainleri ile yapılan çatırmada şehit düşmüştür.

Şehitlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet, ailelerine ve tüm hemşehrilerimize sabır ve başsağlığı dileriz. Ruhları şad olsun.

DİVANKAV

1. DÜNYA SAVAŞI VE KURTULUŞ SAVAŞI'NDAN GÜNÜMÜZE ŞEHİTLERİMİZİN LİSTESİ

SIRA	KÖYÜ	ADI	BABA ADI	LAKABI	CEPHESİ	ŞEHİT OLDUĞU YER	YILI
1	Dülger	Ahmet	Bekir	Delisenan Oğulan	Çanakkale Cephesi	Ağadere de 11. Fırka Seyyar Hastahanesi	18/04/1331
2	-	Ahmet	Gazi	-	Filistin Cephesi	Gazze	26/01/1333
3	Yahyalar Köyü	Ahmet	İbrahim	-	Çanakkale Cephesi	Meydan Harbi	17/05/1331
4	-	Ahmet	İbrahim	Böyük Oğulan	Çanakkale Cephesi	Cenup Grubu Ağır Mecruhın Hastahanesi	02/05/1331
5	Ortaça Köyü	Ahmet	Mehmet	-	-	-	05/03/1293
6	Dülger	Akil	Hüseyin	Sakalı Oğulan	Çanakkale Cephesi	Seddülbahir Muharebesi	23/02/1331
7	Dülger	Akil	Hüseyin	-	Çanakkale Cephesi	Seddülbahir Muharebesi	06/03/1331
8	Ömerpaşalar	Ali	Halil İbrahim	Ömerpaşa Oğulan	Filistin Cephesi	Gazze Cephesinde	17/02/1333
9	Kuruca	Ali	İbrahim	Durmuş Oğulan	Filistin Cephesi	Biru ABD	27/05/1332
10	Ortaköy	Ali	Yakup	Bekir Oğulan	Filistin Cephesi	Filistin Harbinde	02/05/1334
11	Göçükler	Arif	Durmuş	Küçük Oğulan	Galiya Cephesi	Galiya Muharebesi	02/05/1333
12	-	Aziz	Hüseyin	-	Çanakkale Cephesi	Teryandafı Çiftliğinde	19/04/1331
13	Çardak	Aziz	Ömer	-	Galiya Cephesi	Meydan Harbi	29/10/1333
14	Karşıbayramlar	Bayram	Hasan	Turpçu Oğulan	Çanakkale Cephesi	Meydan Harbi	22/03/1331
15	Kuruca	Durmuş	İsmail	Deniz Uğulan	Çanakkale Cephesi	Karlı Harbi	18/09/1331
16	Göçükler	Durmuş	Salih	Saklı Oğulan	Çanakkale Cephesi	Kireç Tepede	03/05/1331
17	Doğanlar	Durmuş	Halil	Tabak Oğulan	Şark Cephesi	Haymana Muharebesinde	21/07/1337
18	Bönüg	Emrullah	İzzet	Sağır Oğulan	-	-	14/03/1332
19	Ömerpaşalar	Ethem	Durmuş	Hacı Mehmet Oğulan	Çanakkale Cephesi	Cenup Grubu Sevk Mecruhın Hastahanesi	30/05/1331
20	Yayalar	Ethem	Mustafa	Gökçe Oğulan	Çanakkale Cephesi	Bilalhar Muharebesi	05/05/1332
21	Adaklık	Eyüp	Halil	-	Çanakkale Cephesi	Cenup Grubu Sevk Mecruhın Hastahanesi	08/05/1331
22	Kuruca	Halil	Bekir	-	Garp Cephesi	Butarya Tepede	04/04/1337
23	Babalar Mah.	Halil	Hasan	-	Filistin Cephesi	Nispetiye 2. Grup Hastahanesi	02/08/1333
24	Dülger	Halil	Mehmet	-	Çanakkale Cephesi	Sığındere'de	22/04/1331
25	Yalacık	Halil	Mehmet	Hacı Mehmet Oğulan	Filistin Cephesi	Biri's-Sait Muharebesi	20/05/1332
26	Dördüncü Merkez	Halil	Kürk	-	Çanakkale Cephesi	Tiryandafı Çiftliğinde	19/04/1331
27	Göçükler	Hasan	Arif	Bayrak Oğulan	Çanakkale Cephesi	Kumkale Muharebesi	12/02/1331
28	Göçükler	Hasan	Arif	Baki Oğulan	Irak Cephesi	18.Kelbede 2.Seyyar Hastahanesi	19/07/1332
29	-	Hasan	İbrahim	-	Çanakkale Cephesi	Sığındere'de	22/04/1331
30	Ortaköy	Hasan	Mustafa	-	Irak Cephesi	Abdullah Ötel Hastahanesi	29/07/1331
31	Adaklık	Hüseyin	Hasan	-	Çanakkale Cephesi	-	31/03/1331
32	Kuruca	Hüseyin	Hasan	-	Çanakkale Cephesi	Sığındere'de	22/04/1331
33	-	Hüseyin	Mustafa	-	Kafkas Cephesi	Meydan-ı Harpe	05/08/1334
34	Çardak	Hüseyin	Osman	-	Çanakkale Cephesi	16.Fırka Seyyar Hastahanesi	03/08/1331
35	Dağcılar	Hüseyin	Bayram	-	Kafkas Cephesi	Ardahan Muharebesi	17/10/1330
36	Halıpaşar	İbrahim	Mehmet	-	Çanakkale Cephesi	Sığındere'de	22/04/1331
37	Ortaköy	İbrahim	Mehmet	Kürek Oğulan	Çanakkale Cephesi	Kağı Dere Muharebesi	28/04/1331
38	-	İbrahim	Mehmet	-	Çanakkale Cephesi	Haydarpaşa Hastahanesi	09/04/1331
39	Kuruca	İbrahim	Osman	-	Çanakkale Cephesi	3.Fırka Seyyar Hastahanesi	22/08/1331
40	Sütlüce	İbrahim	Seyit Mehmet	Mehdudur Oğulan	Garp Cephesi	Karagöz Tepede	08/03/1337
41	Çalköy	İyas	Salih	Kemal Oğulan	Garp Cephesi	Kelankaya Muharebesi	14/05/1337
42	Çalköy	İsmail	Ali	Kemal Oğulan	Irak Cephesi	Me-Fai Laylı İlk Tepede	16/05/1333
43	Kuruca	İsmail	İbrahim	Mustafafendi Oğulan	Çanakkale Cephesi	Kumkale Muharebesi	12/02/1331
44	Köçükler köyü	İsmail	Mehmet Ali	Küçük Oğulan	Kafkas Cephesi	Ardahan	16/10/1330
45	Kılçık	İsmail	Emir	Çanık Oğulan	Garp Cephesi	Hayriye Şimalındaki Siperler	28/03/1337
46	Sorkun	Kadir	İbrahim	Küçük Oğulan	Çanakkale Cephesi	Kumkale Muharebesi	13/02/1331
47	Kuruca	Kamil	Mehmet	Karadurmuş Oğulan	Çanakkale Cephesi	-	12/02/1331
48	Sütlüce	Mehmet	Abdullah	Malak Oğulan	-	-	13/02/1331
49	Gökdeniz Köyü	Mehmet	Abdullah	-	Çanakkale Cephesi	Karlı Harbi	21/08/1331
50	Aşçıoğlu	Mehmet	Ali	-	Kafkas Cephesi	Ardahan Muharebesi	16/10/1331
51	Adaklık	Mehmet	Durmuş	Yusuf Oğulan	Kafkas Cephesi	Ardahan'ın Zabit Etnasında	16/10/1330
52	Cemaller	Mehmet	Halil	Misik Oğulan	Çanakkale Cephesi	-	22/04/1331
53	Cemaller	Mehmet	Halil	Basık Oğulan	Çanakkale Cephesi	Seddülbahir Muharebesi	06/03/1331
54	Çalköy	Mehmet	Hüseyin	Kemal Oğulan	Çanakkale Cephesi	Seddülbahir Muharebesi	20/02/1331
55	Doğanlar	Mehmet	Hüseyin	-	Çanakkale Cephesi	5.Ordu Tekirdağ Gelibolu Askeri Hastah.	15/04/1331
56	Dülger	Mehmet	Halil	Güvercin Oğulan	Garp Cephesi	Mahmediye Hastahanesi	31/08/1338
57	Kuruca	Mehmet	İsmail	Hasan Oğulan	Garp Cephesi	Kolankaya Muharebesi	14/05/1337
58	Çetkiren	Muharem	Salim	Salim Oğulan	Garp Cephesi	1.Fırka Mahallinde	29/08/1337
59	-	Mustafa	Hüseyin	-	Kafkas Cephesi	Bakı Muharebesinde	05/08/1334
60	Göçükler	Mustafa	Mehmet	Basmaç Oğulan	Çanakkale Cephesi	Kumkale Muharebesinde	-
61	Kuruca	Mustafa	Ahmet	Ramazan Oğulan	Şark Cephesi	İlca Ovası Muharebesi	10/07/1337
62	Ömerpaşalar	Niyazi	Hasan	Ömerpaşa Oğulan	Galiya Cephesi	Meydan Harbi	17/07/1332
63	Bayramlar	Niyazi	Süleyman	Bayram Oğulan	Çanakkale Cephesi	Arburnu Muharebesi	05/03/1331
64	Ömerpaşalar	Nuri	İsmail	-	Çanakkale Cephesi	Seddülbahir Muharebesi	10/04/1331
65	Çardak	Nuri	Tevfik	İbrahimpaşa Oğulan	Çanakkale Cephesi	Hilal-i Ahmer Beyoğlu Hastahanesi	15/06/1331
66	Kuruca	Osman	Durmuş	Mustafa Oğulan	Filistin Cephesi	Gazze	19/02/1333
67	Kılçık	Ömer	Ethem	-	Çanakkale Cephesi	Teryandafı Çiftliğinde	22/04/1331
68	Adaklık	Rasim	Ahmet	-	Çanakkale Cephesi	Sığındere'de	22/04/1331
69	Yukarıoğlu	Rasim	Yusuf	Ahmet Beşe Oğulan	Çanakkale Cephesi	Kumkale Muharebesi	-
70	Cemaller	Sadıllı	Hüseyin	-	Çanakkale Cephesi	Sığındere'de	22/04/1331
71	Yalıbaşılar	Sait	Hüseyin Hasan	Begir Oğulan	Çanakkale Cephesi	Kumkale Muharebesi	03/02/1331
72	Sorkun	Salih	İsmail	-	-	35 Nolu Seyyar Hastahanesi	19/01/1334
73	Dülger	Sazal	Ahmet	-	Çanakkale Cephesi	Alcağ Hastahanesi	02/03/1331
74	Çiftler	Yunus	Ali	Çorag Oğulan	Çanakkale Cephesi	Esna-yn Muharebede	00/00/1331
75	Günler Mah.	Yunus	Ali	Çavuş Oğulan	Çanakkale Cephesi	-	30/06/1331
76	Sütlüce	Yunus	İbrahim	-	Filistin Cephesi	Sütlüce Hilal-i Ahmer Hastahanesi	06/06/1332
77	-	Yunus	Ali	-	Çanakkale Cephesi	Mezantepe	29/06/1331
78	Cemaller	Durmuş Yıldız	Recep	-	-	Hakkari II Çukurca İlçesi Pirinçkan mevki	21.08.1926
79	Cemaller	Mustafa Değirican	Ali	-	-	Şırnak Tuzlusu	13.08.1926
80	Bayramlar	Şahin Gürdip	Mucaffer	-	-	Şırnak II Sılopi	29.08.1922
81	Çavuşlar Mah.	Orhan Yalçın	Yaşar	-	-	Şırnak	08.11.1922

KÖYLERİMİZ

ORTAKÖY

MEVLÜT ÇİMEN
Gerede Nüfus Müdürü

Ortaköy köyü Dörtdivan ilçemizin güney batısında; kuruluğu çok eski olan şirin (İstanbul dağının altında ormanın eteğinde kurulmuş) bir orman köyüdür. Köyümüzün tarihi ile ilgili olarak bugüne kadar herhangi bir kayıtlı belgeye rastlanılmamıştır. Atalarımızdan tevatür yoluyla gelen bilgilerden anladığımız kadarıyla köyümüz olan Ortaköy Köyü Dörtdivan ilçemizin ilk kurulan ve yerleşilen köylerinden birisidir.

Ayrıca büyüklerimizden edindiğimiz bilgiler doğrultusunda şimdi olduğu gibi köyümüz bir orman köyüdür. Orman ve Tarımsal Kalkındırma Kooperatifimiz mevcuttur. Daha önceleri doğu, batı ve güney kısımlarının tamamen ormanlık alan olduğu ve yıllar sonra nüfus çoğalmasından dolayı ormanlık alanların geriye çekildiği gözlenmektedir. Tarih tekerrürden ibaret olduğundan sanırım şimdi şu anda yine her tarafta ormanlık alanın genişlemekte ve köyümüzü daha da güzelleştirmekte olduğunu görüyoruz.

Ortaköy köyü ilçemiz Dörtdivan'a 10 km uzaklıkta olup Kartalkaya yolu üzerindedir. Kartalkaya turistik tesislerine yaklaşık 18 km. mesafededir.

Kadastro Müdürlüğünden edindiğimiz bilgilere göre köyümüzün sınırları şöyledir.

Şark (Doğu) : Akdere, Dülger deresi, Sarı kubba

Şimal (Kuzey) : Yaya köprü, karan, kayacın, harmanlık

Garp (Batı) : Uludere

Cenup (Güney) : Belengelik, dir

Ortaköy köyümüzün komşu olduğu köyler :

Doğusunda Büniş köyü (Kuşbakışı) 2 km.

Kuzeyinde Yağbaşılar Köyü 1,5 Km. Güneyinde Çetkören köyü 1 Km. ve Batısında Bolunun Merkez ilçesinin köylerinden olan Tekkedere Köyü 3 Km uzaklıktadır.

Köyümüz komşu köylerle hiçbir ihtilafta olmayan Türkiye'deki nadir köylerden birisidir. Köyümüzün 7 Km. güneyinde Kirazlı yayla diye bilinen doğa harikası bir yaylamız (Aşağı yayla) mevcuttur. Bu yaylaya komşu olan Cemaller yaylası güneydoğusunda, Yağbaşılar (Mursallar) yaylası da kuzey doğusundadır. Yaylamızın her iki yönünde de akarsuları mevcuttur. Ayrıca 20 adet yayla evi ve ortasında 1998 yılında yapılmış büyük bir çeşmesi ve çok güzel soğuk doğal su vardır. Kirazlı yayladan 10 km uzaklıkta güneybatı kısmında 18 adet yayla evi olan ve yashıcılı adı ile bilinen aladağ dediğimiz yukarı yaylamız mevcuttur. Köyümüzde yetişip ekmek kavgası nedeniyle Türkiye'nin değişik yerlerine giden köylülerimiz Yashıcıl yaylasına ve Kirazlı Yaylaya her yıl yaz aylarında gelip tatil yapma ve kaynaşma imkanı bulabilmektedirler. Bu yaylamızda da doğal soğuk suyumuz devamlı mevcut olup ulaşım imkanı biraz zor olmaktadır. Turizm için Dörtdivan'ın bütün yayla yollarının tamiratının yapılması uygun olacağı kanaatindeyiz.

ULAŞIM VE HABERLEŞME

Dörtdivan'ın güneybatısındaki köylere giden grup yolumuz mevcuttur. Kartalkaya yolunun Yağbaşılar Köyü'ne kadar olan kısmı asfalt yolu olup; köyümüze 1,5 Km. olan Çetkören Köyü ile beraber kullandığımız asfalt yol olmayan ilçemizin 3 köy yolundan birisidir. Bu yollarımızın da yakında asfalt yol olacağını ümit ediyoruz.

Köyümüzde ilk motorlu taşıt olarak 1966 yılında 2 adet kamyon mevcut idi. 1970 li yıllarda 2 adet Jeep alındı ve 1975 li yıllarda Traktör tarım için köyümüze girdi. Şu anda malum olduğu üzere her ailede araç mevcut olup; taşınacılık için köyümüzde 1 adet minibus mevcuttur.

Köyümüze ilk telefon 1980'li yıllarda girmiştir. Şu anda ise her evde telefonla haberleşme sağlanmaktadır.

KÖYDEKİ ÇEŞİTLİ (EĞİTİM VE SOSYAL) TESİSLER

Ortaköy köyümüz, yukarıda belirtildiği gibi tarihi çok eski olan ilçemizin örnek ve nadide köylerinden biridir. Ben ilkokulu okuduğum 1964'ü yıllarda köyümüz 60-65 hanelik, 400 nüfusu olan bir köyü. Modern çağın gerekleri, insanlar doğdukları modern çağa ayak uydurmaları ve çocuklarını iyi yetiştirilmeleri için 1975'li yıllarda ülkemizin çeşitli yerlerine İstanbul, Ankara ve Bolu gibi şehirlere göçler başlamış, 1980 ve 1990'lı yıllarda olan büyük göçler nedeniyle ne yazık ki, köyümüzün hane sayısı 25'lere nüfusunda 150'lere düşmüştür. Bunun mutlak insanlarımız için ve köyümüz için artıları ve eksileri olmuştur.

Köyümüzde, kitabesinden anlaşıldığına göre 1887 yılında ilk defa yapılan, daha sonra 1944 depreminde yıkılan ve tamirata yapılan camisi mevcuttur. Cami tamamen taş duvardan yapılmış olup; yapı taşlarının nereden getirildiği hakkında bilgi mevcut değildir. Cami şu anda iba-

det için hizmet vermektedir. Ayrıca Köy odanız ve iman evi mevcuttur. Cenaze merasimlerine katılan cemaate yemek vermek üzere 1995 yılında Köy mutfağı yapılmış olup; araç ve gereçleri ile hizmet sunulmuştur.

Bolu Özel İdare ve Milli Eğitim Müdürlükleri Arşivlerinden edinilen bilgiye göre (1338) 1922 yılında Dörtdivan ilçesine yapılan 4 ilkokuldan birisi de köyümüze yapılarak eğitim ve öğretime açılmıştır.

Bu ilkokulda Köyümüze yakın olan komşu köylerden gelen çocuklar okumuş, edinilen bilgilere göre 1935 li yıllarda 5. sınıftan öğrenciler mezun olmuştur. Köyümüzde şu anda okuma-yazma oranı % 98 lerdedir. Köyümüzde üniversite mezunları çoğunluktadır. Bunun sebebi de köyümüzden olan göçlerdir.

Sosyal ve Kültürel faaliyetler açısından Ortaköy Dörtdivan İlçemizde önde gelen örnek köylerden birisidir. Bunun sebebi de köydeki ve gurbetteki gençle-

rin birbirine kenetlenmesi birliktir ve beraberlik sağlanmasındandır. Gençlerin bir araya gelerek kurdukları **BİRLİK GÜCÜ** sayesinde 1996 yılından beri yapılan **GELENEKSEL ORTAKÖY KIRAZLI YAYLA ŞENLİKLERİ**'dir. Şenliklerden kısaca bahsetmek gerekirse 1996 yılından bu yana her yıl yaz aylarında memleketin çeşitli yerlerinde olan gençlerimiz katılırlar. Gençler köyün geleneklerine uygun oyunlar oynar ve yarışmalar yapılarak tanışma ve kaynaşma sağlarlar. Bu şekilde çok güzel bir gün geçirerek ileriye dönük birlik ve beraberlik tohumları atılmış olur. Şenliklerde ayrıca katılımlara yemek ikram edilir.

Köyümüz Aşağı ve Yukarı mahalle olmak üzere 2 mahalleden oluşmaktadır. Köyümüze 1972 li yıllarda içme suyu olarak 3 km. mesafeden doğal su getirilmiş olup, köyün içinde 3 adet çeşme mevcuttur. Çeşmelerden biri aşağı mahallede, birisi yukarı mahallede ve diğeri ise cami

ve okulun yanındadır.

Köyümüze Elektrik de 1975 yılında gelmiştir. Köy şebeke suyu da 2002 yılında köyümüze gelmiş olup; bütün evlerde şebeke suyu vardır.

Kanalizasyon çalışmaları başlama aşamasında olup önemli olan bu çalışmanın en kısa zamanda bitirilmesi sağlık açısından köyümüzün öncelikli sorunlarından.

Ayrıca Köyümüzün batı kısmına köy hizmetleri İl Müdürlüğüne 2002 yılında hayvan sulama göleti yapılmış olup; köyümüzün çeluresini gerçekten değiştirmiştir. Hizmet veren herkese sonsuz teşekkürler ediyoruz.

Modern çağın gereklerine ayak uydurmanız gereken ülkemizde, DİVANKAV'da gerekli çalışmaları kendiliğinden yaptığı için şahsın ve köyün adına DİVANKAV Başkanı ve Yönetim Kuruluna teşekkür ediyor ve başarılarının devamını diliyorum.

İLÇE MERKEZ VE KÖY MUHTARLARININ TELEFON LİSTESİ

MAHALLESİ/KÖYÜ	AD/SOYADI	İŞ TEL	EV TEL	CEP TEL
Çavuşlar Mahallesi	Bayram Yılmaz		331 41 24	
Kadılar Mahallesi	Ahmet Eyeci	331 44 90	331 43 75	0 535 587 42 55
Adakınık Köyü	Mehmet Başaran		331 47 59	0 536 723 51
Adaköy Köyü	D. Ali Aslantaş		331 25 43	
Aşağıdöğüş Köyü	Bayram Yücel	331 28 51		
Aşağısayık Köyü	Hüseyin Çankaya		331 47 40	0 533 577 09 33
Bayramlar Köyü	Aziz Dalkıran		331 41 34	0 543 671 40 47
Bünüş Köyü	Orhan Açıkyürek		935 36 39	0 532 382 76 27
Cemaller Köyü	Bayram Akkan	331 20 97	335 39 06	0 536 843 98 29
Çalköy Köyü	İsmail Demir		335 36 46	0 536 496 65 08
Çardak Köyü	Mevlüt Candan		334 31 43	
Çelikkören Köyü	Mahmut Koçak	331 27 35	335 37 24	0 532 569 63 95
Çitler Köyü	Mustafa Yıldız		331 47 80	0 543 671 20 33
Deveciler Köyü	Fahri Kayaalp		331 44 24	0 536 269 04 56
Doğancılar Köyü	Hayrettin Atas		331 47 90	0 532 302 48 96
Dülger Köyü	Hayati Çevik		331 46 12	0 546 230 30 07
Göbüler Köyü	Celal Başer	331 27 35	334 32 04	0 535 315 32 59
Gücükler Köyü	D. Ali Bulut		331 44 34	
Hacettler Köyü	S. Ahmet Ersoy		331 40 45	0 537 338 83 5
Kargıbayramlar Köyü	Yakup Demircioğlu	331 42 09	331 47 71	0 535 235 97 50
Kılıçlar Köyü	İrfan Yıldız		334 30 09	0 536 633 41 57
Kuruca Köyü	Dursun Doğanay		334 30 56	0 537 203 90 74
Ortaköy Köyü	Yusuf Doğan	331 27 35	335 36 10	0 532 677 93 21
Ömerpaşalar Köyü	Hasan Ünal		331 27 76	0 533 244 91 50
Seyitaliler Köyü	Bayram Tuncer		331 23 46	
Sorkun Köyü	İsmail Aslantaş		31 25 17	0 542 315 83 58
Süleler Köyü	Mehmet Özcan	331 42 09 - 2735	334 32 20	0 533 546 79 88
Yağbaşlar Köyü	Kemalettin Uraloğlu		335 36 66	0 533 330 04 56
Yalacık Köyü	Celal Kadioğlu		334 32 44-33 49-31 50	0 532 411 13 74
Yayalar Köyü	Abdullah Abay		331 45 59	
Yukarıdöğüş Köyü	Bayram Başaran		331 46 30 -23 77	0 536 363 72 29
Yukarısayık Köyü	H. İbrahim Yalçın		331 47 99	0 532 344 67 82

Vakıf Heyetimiz Seçim Sonrası Bolu ve İlçe Belediye Başkanlarını Ziyaret Etti

DİVANKAV Yönetim Kurulu Üyeleri 28 Mart 2004 Yerel Seçimlerinin ardından Bolu İli ve İlçelerinde yeni seçilen Belediye Başkanlarını ziyaret ederek başarı dileklerini sundu.

Vakıf Heyetimiz sırasıyla Bolu Valisi Mehmet Ali Tür-

ker, Bolu Belediye Başkanı Alaattin Yüksel, Gerede Belediye Başkanı Ömer Baygın, Yeniçağa Belediye Başkanı Ömer Sayın ve Dörtdivan Belediye Başkanı Mehmet Aynagöz'ü ayrı ayrı ziyaret başarı dileklerini sundu ve DİVANKAV'ın çalışmalarını hakkında bilgi verdi.

DİVANKAV Yönetim Kurulu Üyeleri Bolu Valisi Mehmet Ali Türkeri'yi ziyaret ederek çalışmalarını hakkında bilgi verdi.

DİVANKAV Yönetim Kurulu Üyeleri Bolu Belediye Başkanı Alaattin Yüksel'i ziyaret etti

DİVANKAV Yönetim Kurulu Üyeleri Gerede Belediye Başkanı Ömer Baygın'ı ziyaret etti.

DİVANKAV Yönetim Kurulu Üyeleri Yeniçağa Belediye Başkanı Ömer Sayın'ı ziyaret etti

DİVANKAV Yönetim Kurulu Üyeleri Dörtdivan Belediye Başkanı Mehmet Aynagöz'ü ziyaret etti

DİVANKAV Yönetim Kurulu Üyelerimiz Bolu şehir merkezinde Köroğlu anıtı önünde.

DİVANKAV'DAN MÜJDELER

OTOYOL

Bayındırlık Bakanımızın İlçe-mize Otoyolda giriş-çıkış verilmesi ile ilgili sözü üzerine Vakıf Yönetim Kurulu siyasilerimizle beraber Karayolları Bölge Müdürü ve Otoyolları Daire Başkanı ile görüşmeler yaptı. Dörtdivan'ın tarihi fırsatı değerlendirip ekonomik kalkınmada yerini bu ulaşım sayesinde alacağı kanaatindeyiz.

KÖROĞLU

Dünyaca tanınmış halk kahramanı Köroğlu'nun Dörtdivan İlçe-mize heykelinin dikilmesi ile ilgili çalışmalar şu an Başbakanlık Tanıtma Fonu'na ulaştı ve programa alındı.

Köroğlu evi ile ilgili olarak da Köroğlu'nun doğduğu Sayık Köyünde veya Dörtdivan Merkez'de tarihi bir evin restorasyonunun yapılması düşünülüyor.

BURS

Vakfımız yüksek öğretimde 37 öğrenciye 2003-2004 öğretim yılında aylık 40.000.000.- TL burs verdi. Eğitim yardımıyla bulunan hemşehrilerimize teşekkür ediyoruz. Bundan sonra diğer hemşehrilerimizin de katkılarını bekliyoruz.

Durhan Ersoy
Bilgisayar Mühendisi

DİVANKAV Web Sitesi Hizmete Girdi

www.dortdivankoroglu.org

Vakıf Yönetim Kurulu Üyeleri-mizden Dülger Köyü'nden hemşehrımız Ahmet Ersoy'un oğlu Bilgisayar Mühendisi Durhan Ersoy tarafından hazırlanan DİVANKAV Web Sitesi:

www.dortdivankoroglu.org adresinde hizmete girmiştir.

Durhan Ersoy'un yaptığı başarılı çalışmalar sonucu kazandırılan sitenize ilginin büyük olacağını tahmin ediyoruz.

Bu vesile ile üstün bir çalışma örneği gösteren Durhan Ersoy'a teşekkür ediyor, başarılı çalışmalarının devamını diliyoruz.

Aşağı Düğeri'li
Hemşehrımız

Ekrem Canalp Gündül Kaymakamlığı'na Atandı

Aşağı Düğeri Köyü'nden hemşehrımız Ekrem Canalp Gündül Kaymakamlığı'na atandı.

Ekrem Canalp, İlkokulu Aşağı Düğeri Köyü'nde orta ve lise tahsilini Ankara'da tamamladı. 1992 yılında girdiği Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden 1996 yılında mezun oldu. Aynı yıl Mülki İdare Amirliği mesleğine Muğla Kaymakam Adayı olarak başladı. 1998 yılında, mesleki konularda incelemelerde bulunmak üzere İngiltere'ye gönderildi. 1999 yılında Milli Güvenlik Akademisi'nden mezun oldu. Sivas'ın Koyulhisar ve Gölova ilçelerinde Kaymakam olarak görev yaptı.

Halen Ankara İli Gündül İlçesi Kaymakamıdır. Dr. Ayten Canalp ile evli ve Hüseyin Murat isiminde bir çocuk sahibi olan Ekrem Canalp İngilizce bilmektedir.

Hemşehrimizi kutlar, görevinde başarılar dileriz.

DİVANKAV

Dörtdivan İlçe Müftülüğü "Kutlu Doğum Haftası" Münasebetiyle Kermes Düzenledi

Dörtdivan İlçe Müftülüğü 23-24 Nisan 2004 tarihlerinde Kutlu Doğum Haftası nedeniyle bir kermes düzenledi. Dörtdivanlı hemşehrilerimiz arasında büyük ilgi gören kermes büyük ilgi topladı.

Kermes'te hanımlarımızın büyük bir beceriyle ürettikleri el işleri sergilendi.

KUTLU DOĞUM HAFTASI KERMESİMİZE HOŞ GELDİNİZ

Kurucu Üyelerimizden Seyfi Yıldırım Vefat Etti

Kurucu üyelerimizden İşadamı, Dörtdivan Çalköylü Seyfi Yıldırım 19.6.2004 tarihinde vefat etmiştir.

1939 Çalköy doğumlu Yücel Ofset Ltd.Şti. ve Ankara Kılıç Ltd. Şti.'nin sahibi Ayşe Yıldırım'ın eşi, Yönetim Kurulu Üyemiz Mehmet Yıldırım, Yücel Yıldırım ve Safiye Yıldırım'ın babaları, çevresine ve Dörtdivan'ımıza yaptığı hayırlarla tanınan değerli işadamı Seyfi Yıldırım geçirdiği kalp krizi sonucu vefat etmiştir.

Merhuma Cenabı Allah'tan rahmet, kederli ailesine ve yakınlarına başsağlığı dileriz.

DİVANKAV YÖNETİM KURULU

Hemşehrimiz Veysel Tiryaki Ankara'nın En Büyük Metropol İlçelerinden Altındağ'a Belediye Başkanı Seçildi

İlçemiz Dörtdivan'ın Yukarıdöğür Köyü'nde doğan hemşehrimiz Veysel Tiryaki 28 Mart 2004 Yerel Seçimlerinde Altındağ Belediye Başkanı oldu.

Ülkemizin çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarında üstün bir başarıyla hizmet veren ve büyük takdir toplayan Veysel Tiryaki'nin Altındağ Belediye Başkanlığı'na seçilmesi hemşehrilerimiz arasında büyük bir memnuniyet yarattı.

Veysel Tiryaki, 1965 yılında Dörtdivan İlçesinin Yukarıdöğür Köyü'nde doğdu. İlk, orta ve lise tahsilini Dörtdivan ve Gerede'de tamamladı. 1988 yılında İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden mezun oldu. Kamu Yönetimi dalında mastır yaptı. Kısa bir süre Maliye Bakanlığı'nda Denetim Elemanı olarak görev yaptıktan sonra 1990 yılından itibaren İçişleri Bakanlığı'nda Mülki İdare Amirisi olarak görev yapan Tiryaki; Ağaçören, Tufanbeyli, Hasankeyf ve Arhavi ilçelerinde Kayma-

kanlık, Artvin ve Osmaniye İllerinde de Vali Yardımcısı olarak görev yaptı.

1992 yılında yerel yönetimler ve mesleki incelemelerde bulunmak üzere İngiltere'de bir yıl kaldı.

1998-1999 yıllarında Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü'nde "Kamu Yönetimi Yüksek Lisans" programını tamamladı. İçişleri Bakanlığı Sivil Savunma Genel Müdürlüğü'nde Daire Başkanı olarak çalıştı. Son olarak İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nde Daire Başkanı olarak görev yaptı.

28 Mart 2004 Yerel Seçimlerinde Altındağ Belediye Başkanlığı'na aday olan Tiryaki seçimleri kazanarak Altındağ Belediye Başkanı oldu.

İngilizce bilen Tiryaki, evli ve üç çocuk babasıdır.

DİVANKAV Yönetim Kurulu olarak hemşehrimiz Altındağ Belediye Başkanı Sayın Veysel Tiryaki'yi kutlar, yeni görevinde başarılar dileriz.

Veysel Tiryaki
Altındağ Belediye Başkanı

Altındağ Belediye Başkanı Veysel Tiryaki Dörtdivan'da Hemşehrileriyle Bir Araya Geldi

28 Mart 2004 Yerel Seçimlerinde Altındağ Belediye Başkanı seçilen Dörtdivan'ın Yukarıdöğür köyünden hemşehrimiz Veysel Tiryaki Dörtdivan'ı ziyaret ederek Dörtdivanlı hemşehrilerimiz ile bir araya gelerek ilçenin sorunları hakkında bilgi aldı.

Dörtdivan Zambak Kültür Merkezi'nde yapılan toplantıya, Dörtdivanlı iş adamları, esnaf ve sanatkarlar ile DİVANKAV Yönetim Kurulu üyeleri katıldı.

Seçim çalışmalarında Dörtdivanlı hemşehrilerinin büyük desteğini gördüğünü dile getiren Altındağ Belediye Başkanı Veysel Tiryaki hemşehrilerinin göster-

miş oldukları ilgiye teşekkür ederek, "Allah'ın izniyle seçimlerden başarıyla çıktık. Şimdi bundan sonra Altındağ'ıya hizmet için varız, elimizden ne geliyorsa Merkezi Hükümetle iş birliği içerisinde en iyi hizmetleri yapmaya çalışacağız. Siz değerli hemşehrilerimin bundan böyle desteklerinin artmasını ve yanımda olmalarını istiyorum.

Dörtdivan'ın kalkınması için el birliği içerisinde hep birlikte ne gerekiyorsa yapacağız. Ben sizlerin yanındayım. Dörtdivanlı iş adamlarımız yatırımlarını Dörtdivan'da gerçekleştirirlerse hem Dörtdivan'ın çocuğuna, iş bulma

imkânı sağlar hem de ilçemiz kalkınır. Bu düşüncelerle selam ve sevgilerimi sunar, başarılı ve sağlıklı yarınlar dilerim" dedi.

Daha sonra söz alan Dörtdivan Köroğlu Kalkınma ve Dayanışma Vakfı (DİVANKAV) Başkanı Ethem Ertuğ ise şunları söyledi.

Dörtdivan'ın bağrından yetişip hayata atılan gençlerin artık devlet kademelerinde ve belirli akademik kariyerlerde göreve gelmelerinden gurur duyuyoruz. Daha önceki Belediye Başkanı da hemşehrimiz olan M. Ziya Kahraman'dı. Nöbetini gururla bir başka hemşehrisine teslim etti. Ken-

Altındağ Belediye Başkanı Veysel Tiryaki Dörtdivan Zambak Kültür Merkezi'nde yapılan toplantıda, Dörtdivanlı iş adamları, esnaf ve sanatkarlar ve DİVANKAV Yönetim Kurulu Üyeleri ile birlikte.

disine bundan sonraki yaşamında başarılar diliyorum. Bizler Sayın Başkan Veysel Tiryaki'ye elimizden geldiği ölçüde destek olacağız. Onun başarısı bizleri ve Dörtdivan'ı gururlandırır. Şimdi-

den kendisine sizlerin ve kendi adıma başarılar diliyorum."

Altındağ Belediye Başkanı Veysel Tiryaki, Dörtdivan Belediye Başkanı Mehmet Aynagöz'ü de DİVANKAV Yönetim Kurulu üye-

leriyle birlikte makamında ziyaret ederek ilçenin sorunları hakkında Başkan Mehmet Aynagöz'den bilgi aldı ve Dörtdivan için elinden gelen yardımı yapacağını söyledi.

Altındağ Belediye Başkanı Veysel Tiryaki Dörtdivan Belediyesi'ni ziyaretinde Dörtdivan Belediye Başkanı Mehmet Aynagöz, Dörtdivanlı iş adamları, esnaf ve sanatkarlar ve DİVANKAV Yönetim Kurulu Üyeleri ile birlikte.

BAŞARILI GENÇLERİMİZ...BAŞARILI GENÇLERİMİZ.... BAŞARILI GENÇLERİMİZ

Teşekkürler DİVANKAV

Ben Dr. Nermi Akkan, 2004 Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi mezunuyum. Dönem üçüncüsü olarak bitirdiğim bu zorlu eğitimin sırasında her zaman maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen aileme ve valdime verdikleri destekten ötürü sonsuz teşekkürler. Hekimlik gibi kutsal bir vazifeye adım atmanın heyecanını yaşadığım şu günlerde derginizde banada yer vermek istemenizi beni son derece onurlandırır. Umarım gelecek bizlere çok daha güzel günler getirir, ve sizlerin açtığı bu kutsal yolda, bizlerde sizlere layık olabilecek işler yaparız.

Benim büyüdüğüm yerlerde, hayat bildiği gibi akardı. İçinden birileri çıkmıştı dur derse onlara deli gözüyle bakırdı.

Öntüne sunulanla yetinilir, daha iyisinin kaygısı güldürmezdi. Kolay olanı babadan gelen tarladan çıkan yeterdi onlar, Kendi dünyalarını seçmişlerdi. Yaşamak için, başka dünyalara umrunda değildi kimsenin. Kısır, sığdı dünyaları, bir okadarda kapatmışlardı tüm kapılarını insanlara.

Ne zamanki cesur yürekli birileri çıkıp elini taşın altına soktu. İşte o zaman çehresi, kaderi değişti memleketim insanının.

Öyle ki kurak topraklara tohumlar ekildi. Karlar yağmurlar alıp gitsede, inanca umutla beklendi ve nihayet hayat mevsimi geldi. Ne mutlu bana ki bu inancı boşa çıkarmadım. Ne mutlu sizlere ki tohumlar birer birer filiz vermeye başladı.

Ama inanıyorum ki ilçemde sizleri bekleyen gözleri ışıltılı yürekleri tertemiz, çok daha zeki binlerce genç beyin, binlerce daha yeni tohum var ve sizlerin elinizi uzatmanızı sabırsızlıkla bekliyorlar.

Hemşehrimiz İbrahim Yılmaz
Fen Lisesi Sınavı'nda
Ankara Birincisi oldu

Bünüş Köyü'nden hemşehrimiz Adem Yılmaz'ın oğlu, İbrahim Yılmaz 2003-2004 Eğitim-Öğretim yılı Anadolu ve Fen Liselerine giriş sınavında Ankara birincisi, Türkiye 11'incisi oldu ve Ankara Fen Lisesi'ni kazandı. Kendisini tebrik eder, başarılarının devamını dileriz. DİVANKAV

Eskrim'de Kılıç Dalında Milli Sporcumuz
Kerem Seyfi Yıldırım Dünya 56'ncısı Oldu

Ankara Eskrim Spor Kulübü (AESK)'nde Milli Takım Antrenörü Mustafa Kalender nezaretinde çalışmalarını sürdüren Kaya Bayazatoğlu Lisesi öğrencisi Çalköylü Yönetim Kurulu Üyemiz Mehmet Yıldırım'ın oğlu 1988 doğumlu Kerem Seyfi Yıldırım başarıdan başarıya koşuyor. Kerem Seyfi Yıldırım'ın elde ettiği başarılar şöyle:

- Bulgaristan'ın Plovdiv şehrinde yapılan 2004 Dünya Eskrim Şampiyonası'nda, Yıldızlarda Türkiye'yi temsil, Dünyanın en iyi 178 sporcusu arasında 56. oldu.
- 2004 Ankara Okullararası Birincisi, Türkiye ikincisi.
- Türkiye Eskrim Federasyonu Yıldızlar Türkiye Şampiyonası Erkekler Kılıç Üçüncüsü.

Genç sporcumuzu kutlar, başarılarının devamını dileriz. DİVANKAV

Eda Merve; Yıldırım Epe'de
Ankara 2., Türkiye 5.'ncisi Oldu

Ankara Eskrim Spor Kulübü (AESK)'de spor yapan hemşehrimiz Çalköylü Ahmet Yıldırım'ın kızı başarılı sporcumuz Eda Merve Yıldırım'ın elde ettiği dereceler şöyle:

- Epe'de Ankara ikinciliği,
- Türkiye 5.liği kazandı.

Kocaeli'nde yapılan yarışmalarda takım halinde altın madalya kazanan takımda yer aldı. Sporcumuzu tebrik eder, başarılarının devamını dileriz. DİVANKAV

İrem Yıldırım, Ritmik Cimnastik'te
Dünya 8.'ncisi, Ankara 1.'ncisi,
Türkiye 4.'üncüsü Oldu

Ankara Yenisehir Cimnastik Kulübü'nde ritmik cimnastik yapan Yönetim Kurulu Üyemiz Çalköylü Mehmet Yıldırım'ın 1993 doğumlu kızı İrem Yıldırım 2004 yılında İlköğretim Okullararası Ankara birincisi, Türkiye 4'üncüsü oldu. 2004 yılında Bulgaristan'da yapılan Altın Çember Uluslararası Ritmik Cimnastik Şampiyonası'nda da finale kalarak Dünya 8.'ncisi oldu. Küçük sporcumuzu kutlar, başarılarının devamını dileriz.

DİVANKAV